

171

Handwritten text in a historical script, possibly Latin or German, including the word "Vrinis".

III 578

carne
munt ex
ut munt
ia de
p
munt
ceptu p
munt
in f am.
et
munt
munt
tu m die
hoste epu
p. p. u. u.
munt
munt

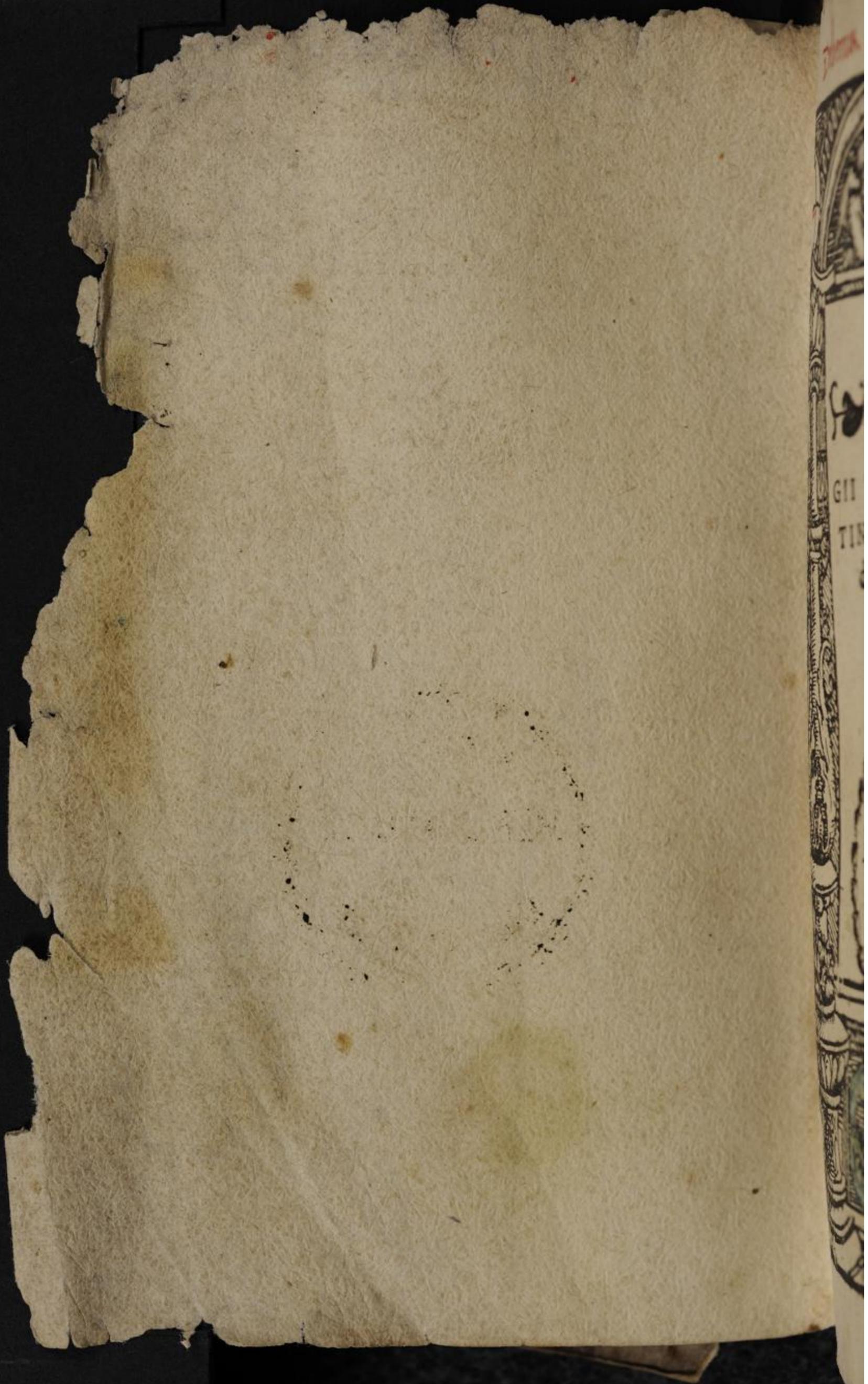
pro de
ut que no
vone su
m uad d
ulio no e
p renno
no ofua
glo m
ntis q m
e ut de m
t de ad d
k lalioe b
v d d e a
fatione. n
p ex b
ut audiu
mi noluit
frangar
mang p
acilitate
u pto.
nara q

di
no
w
T
o
no
w
no
m
v
but
ad
w
x
m
ant
pe
ate
o
fe

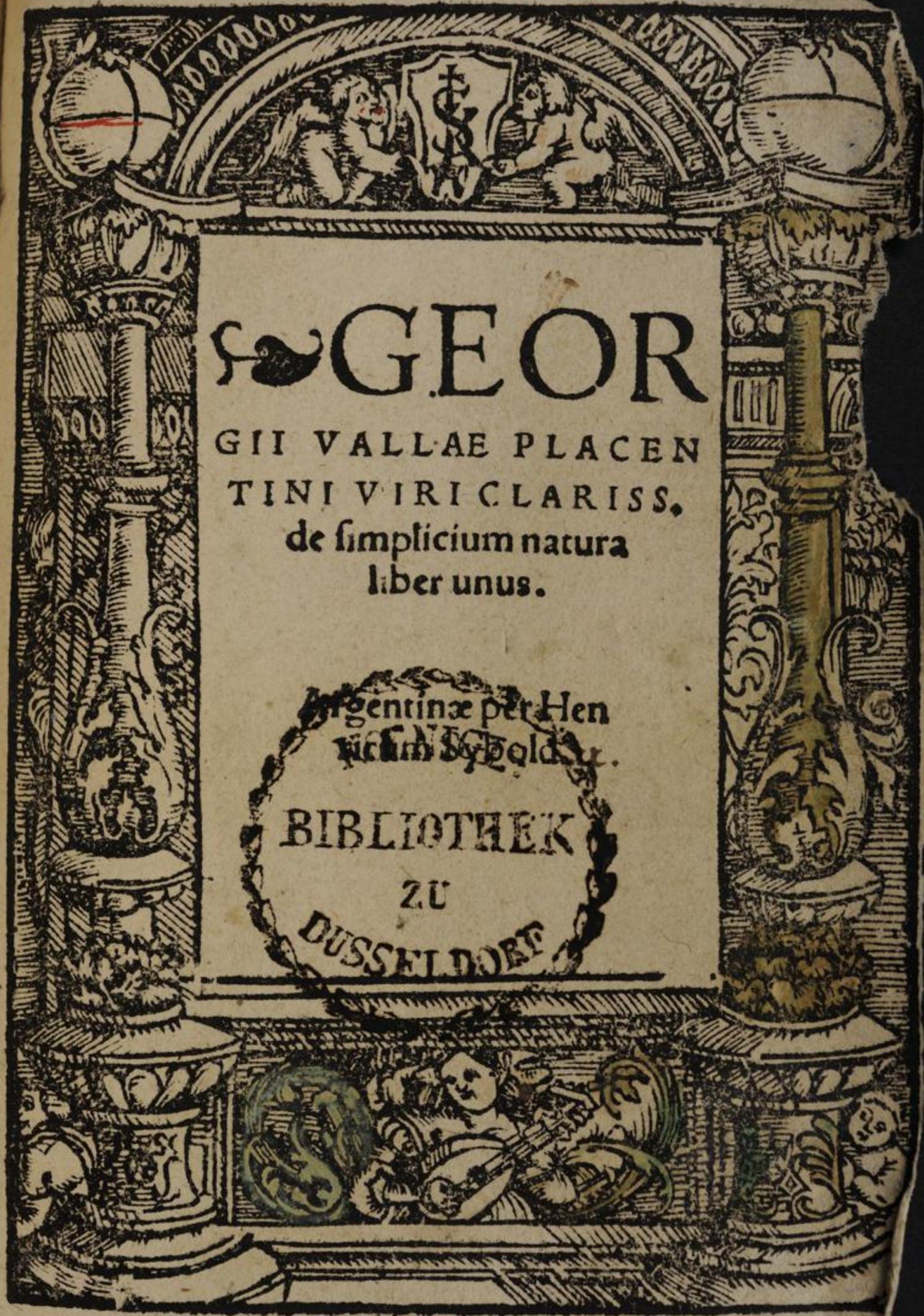
Handwritten scribbles and faint text in the upper left corner.

Vertical handwritten text on the left side of the page.

Faint horizontal handwritten text in the upper middle section.

Debentur morti, ne quid nimis.

20 Med. III. 578

²Be

VD 16

HENRICVS SYBOLD ARTIS MEDI
CAE PROFESSOR, LECTO
RI SALVTEM.

PRISCORVM AETAS REI MEDI
CAE olim studiosissima, Lector optime, cum
rerum naturas non sine admiratione crebra
indagine scrutaretur, eā imprimis Medicinæ par
tem excoluit, atq; in ea summo studio occupata
fuit, quæ circa Naturam simplicium uersatur.
Nullum (ut aiunt) non mouens lapidem, in natu
ra & proprietate simplicium inquirenda, quo po
steritati pro uirili sua cōmodaret. Nimirum acu
te intelligens, notitiam simplicium, uel præcipua
am partem esse Medicæ professionis. Siquidem
horum uirtus tam latissime patet, tam efficaces
sunt horum uires, ut quidā in ea sententia fuerint,
singulos morbos, qui modo curam recipiant, sin
gulis simplicibus, egritudini apte adhibitis, recte
curari. Vt autem Medicæ artis caput est, medelā
cōmode ministrare & applicare egroto corpori,
Ita haud dubie primus gradus est, cupientibus in
gredi Medicæ disciplinæ sacrariū, si uoces simpli
ciū, horumq; occultas & peculiare proprietates,
exacte teneant. Proinde quos hæc studia iuuant,
ut neminem non oblectare possunt, cui cordi est
recta ualetudo, hñ in agnoscendis simplicium na

A ij

curis primum se fulciant, ac dein simplicissimam
illam (ut ita dicam) medendi rationem, dextro
apolline tentent. Quo fiet, ut confusaneas illas re
rum mixturas & cocturas, uel euitare, uel modes
tius adhibere, aut ubi morbi qualitas tulerit, cū
iudicio attemperare ualeant. Cum autem Geor
gius ille Valla, omnium honestarum disciplinarū
uallum munitissimū, in hac parte Medicinæ, quæ
simplicium naturas discutit, primam laudem me
ruerit, orationis munditie, ordine, rerum propriis
etate reddenda, nemine posterior, Nos ex illius
plane exquisitis uoluminibus, selegimus librum,
cui titulum fecit, de Natura simplicium. Non tam
ut prelum nostrum, temporum infœlicitate otio
sum & squalidum, pro publico studiorum cōmo
do, ad intermissum opus reuocaremus, sed etiam,
ut hoc libello ueluti exporrecto quodam signo,
ad sacrosanctam Medicinæ professionem excitare
mus studiosos. Sed quid te moror amice Lector?

Nihil hic necesse, aut operi, aut operis autori
patrocinari, cum solidis præsijs ita cir
cumuallatus sit Valla, ut alieno pa
trocinio nō egeat. Tu opera
nostra utere, fruere libel
lo, & bene uale.

GEORGII VALLAE PLACEN
TINI VIRI CLARISSIMI,
DE NATURA SIM
PLICIUM.

Simplicium naturam intueamur a præ
stantissimis proditam Medicis, quam
eorum mentibus diffudit, qui cuncta
condidit suo nutu. Colligendam ergo du
cimus, si prius tamē pauca ad eorum unis
uerſam cognitionem cōmonefecerimus,
quo sub manū cuncta etiam quæ nō me
morabūtur, (qui possunt referri cuncta?)
ueniant, procliuiusq; nobis innotescant.

IN VNIVERSVM DE
differentijs Simplicium.

Sciendum itaq; differentias singulatim
suas effectuum esse in uno quoq; me
dicamine. Certum quidē certe habent *Gradus*
simplicia *δοξιακῶν* limitem omnia, calidæ, uel frigidæ,
ucl aridæ, uel humidæ qualitatis, uel
partium tenuitatis, uel crassitudinis. Verū
quousq; in quouis ipsorum sit proceden
dum, neq; dici, neq; sciri a quoquā potest.
Tentauerunt autem Insignes doctrina me
dici terminis quibusdā concludere certis,

A iij

*Rpōsis .
Cōplexio .*

qui satis uisi sunt in huius artis usum posse peruenire, unum quidem genus docuere, quod in simile nostris corporibus transit temperamentum, ut uero nunc fere loquimur complexionem, in ipso siquidem corpore humano caliditatis quoddam principium est immutationem, atq; qualitatis ab alienationem, quam alterationem nunc omnes nominant. Alterum autem genus fecere calidius, quod, quam maxime uix ferre possimus. Huius nimirum totius caliditatis quatuor ordines, quos gradus uocamus, instituire, ut primus sensu uix omnino percipi queat, uel certe non percipitur, sed considerantis tantum ratione perpendatur. Alter qui secundus iam sensu percipiatur. Alius qui tertius iam multum calefaciens, necdum tamen exurens gradus. Post quem quartus ac ultimus uim habet exurendi. Ita porro etiam refrigerantium

Ordo calefacientiū .

Ordo refrigerantiū .

Oleū rosarū .

ordo est, ut primus refrigerandi indicationem non admittat, Secundus iam frigescere sentiatur, inde tertius, postremo quartus, qui ubi terminetur, tibi liceat ignorare. Iuxta horum proportionem noris humecta, & arida habere, utq; id procliuius accipiatur, ponatur in primo gradu inter refrigerantia oleū rosaceum, uel rosa ipsa.

In secundo, rosæ succus . In tertio & quarto quoad frigidissimam attingerimus qualitatem, papauer, & cicuta, & mandragora, hyoscyamus. In calidis anethum in primo, in secundo ubi secunda qualitas apparebit, ita in tertio, ita in quarto, quoad tandem peruenerimus ad ea, quæ iam urunt, nedum calefaciunt. Eodem modo de humidis, aridisque dicemus medicaminibus, necnon a temperatis exorsi, ad extrema usque perueniemus, ab huiusmodi namque cognitione in arte medendi non parua comparabitur experientia. Gustum quoque exercere expedit, ratione singula animaduertente, singulasque tenere memoria succorum proprietates, ita namque de uarijs regionibus alatas in eadem specie, quæ nam sit differentia iudicare poterimus, quoniam in narratis alienis, tam ab authoribus falli, quam a mendosis possumus codicibus, nam potuerunt tum illi ita percepisse, ubi quod nobis offeratur, secus sentiamus. Ergo statim cum linguæ admouebitur multum arefaciens, & contrahens & exasperans intelligatur. Traduntur sane a ueteribus Medicis succis saporum genera esse tredecim, dulce, suaue, pingue, amarum, austerum, acre, acutum, acerbum, acidum, salsum, nam pre-

*papauer. cicuta
mandragora.*

*Saporum
genera*

ter hæc sunt tria genera mirablli maxime
natura, unum in quo plures pariter sentio
untur sapes, ut uinis, nanq; in ijs et auste
rum, & acutum, & dulce, & suaue. Alterū
est genus, in quo sit & alienus quidem sas
por, sed & suus quidam & peculiaris, ut la
ctis, siquidem inest ei, quod tamē iure dici
non potest, dulce, & pingue, & suaue. obti
nente uim lenitate, quæ ipsa succedit in sa
poris uicē, nullus hic aquis ne succus quid
dem, ut tamen eo ipso fiat aliquis, ac suum
faciat genus. Sentiri siquidem aquæ per se
saporem ullū, succumue, uitium putatur,
magnum his omnibus in odore momens
tum, & magna cognatio, qui & ipse aquis
nullus, aut si sentitur, uitium sit, ut tria uis
deantur præcipua elementa, sine sapore, si
ne odore, sine succo, aqua, aer, ignis. Ideo
non iniuria sunt quam terra magis simpli
cia minus inquā remixta, quemadmodū
igitur pira agrestia, & pruna, quæ spini ses
runt arbusto, non arbore nascūtur, aori &
græcis dicta, & corna, & id genus alia, quæ
omnia acria sunt, in quibus intensa quedā
est austeritas. Quæ uero inter attingendū
linguam ipsam neutiquam astringunt ac
contrahunt, sicut acerba, alium sapore habent.
Quæ uero abradētia abstergeuāq;

uncta, sassa dicuntur. At quæ his adhuc
magis corrugant, amara nominantur. Ve-
rum lancinantia abrodentiaq; cum calidi-
tate uæhementi acuta, sed quæ citra calidi-
tatem ullã uellicant acida, quæ porro sub-
linunt, & quasi replent, linguæq; partes ab-
rosas mitigant cum euidenti attingendo
uoluptate, dulcia nominantur, ut quæ nõ
euidenter ac perspicuam non ingerunt
uoluptatem, pinguia nũcupantur. Quod
si acuta uelis manifesto depræhendere, po-
teris profecto allijs, porris, cepisq;, & id ge-
nus alijs mansis nosse, ut ea teneas memo-
ria, ut acerbitatẽ ex uua præmatura, eiusq;
succo omphacio, ita ex præmaturis pomis,
amaritudinem ex bile, dulcedinem ex mel-
le uel saccharo, ut qualitatis expers aqua
putilatissima uidetur, sicut iam dictum est.
Sunt quæ inter hæc medium quoddã tes-
nent, humida, quæ aquea nullum negoti-
um est nosse, quæ arida terrestria, alia non
terrestria modo, sed etiam aquea sunt, alia
non parum aeris continent, hæc tenacia
glutinosaq;, & ob hoc emplastica dici so-
lent. Emplastorum autem medicami-
num natura duplex, una terrestris, & arida
prorsus, altera in totum glutinosa, e terra
aquaq; cõstans multa, nec nõ aere, ut dulce

Emplasti-
corũ me-
dicaminũ
natura, b-
sida.

A v

oleū, oui albumen, sed magis terrestre oleum, & lactis concretio, emplasticum est, ut suis pinguedo, uelut axungia, adeps, tauri autem & hirci adeps acuta, magisq; terrestris quam suum, anseris autem & galli est quidem calidior, & aridior quam suum, sed partium tenuium, & neutiquam terrestris. Pinguedines itaq; quæ acumen habent nullum, emplasticæ sunt, meatusq; habent magis aridæ sunt & terrestres. Huiusmodi autē sunt, ut subacta ablutaq; admodum cæra, & perinde huiusmodi sunt emplastica medicamina. Quæ uero acerba terrestria crassarumq; partium, qualitate frigida, acida, porro tenuium partium, frigida similiter acerbescunt, quæ succis inferuntur terrestres habentia partes colliquescentia. Hæc etiam astringentia et arefacientia sunt, faciliora sensibilibus lingue partibus. Quæ cum sint asperiora, apparent acria, at minus aspera, austeriora. Recte frigidū huiusmodi succorum dicimus temperamentum, uerum cum inæqualiter arefacit, id namq; inducit asperitatem, prorsus id terrestre fuerit, nam quod æquale aqueum corpora penetrat, & discissum denuo facile coit, nam terrestre discinditur friaturq; nec tamē acile coit. Corpus ergo acre, terrestre

& frigidum est, discutiatur autem tribus
modis necesse est, aut calefactū, aut humes-
ctum, aut utroq; modo, quod si solum ca-
lescit, solum nō erit humidius neq; mollius,
sed cum sit asperius, assequitur dulcedinē,
quemadmodum quercus glandes, præcis
pueq; castaneæ, quæ omnia si humectentur
solum si sint partium crassarum & aquosa
fuerit humiditas, fiunt austera, acerbū nāq;
dissolutum, austerum facit succum, omnis
siquidem succi potētiā aquea obtundit
humiditas, sin partium fuerit tenuium, et
aerosa humiditas accesserit, acidum efficie-
tur, quod enim tenuium partium frigidū
acidam efficit qualitatem. Sin humescat et
simul incalescat, cum aquea quidem humi-
ditate in dulcedinem delabitur, cum aero-
sa autem in pinguedinem. Arborū nanq;
fructus qui dulces nobis apparent, flacces-
cunt, acres & aridi iuxta producentis na-
turam arboris. Procedente porro tempo-
re humidiores, admittunt autē aliqua aco-
rem cum acrore, huncq; paulum remitten-
tia dulcia euadunt, fructus aliqui non in ar-
boribus, sed decerpti cum tempore ipso
dulcedinem admittunt. Alij porro nō mo-
do ab acore, sed ab acrore in dulcedinem
deveniūt, sicut fructus oliuę, bacce inquam

**Calor a
natura ge
minus.**

ipsæ. Calore autē omnes concoquuntur,
qui a natura duplex, unus quidem suus ip
sorum & cuilibet a naturali principio insi
tus, alter autem extrinsecus adueniens a so
le, at si primo sint acriores, macerantur ac
dulcescunt, ex caliditate namq; ipsis est dul
cedo, ex frigiditate, acor & acror est, id
quod ex fructibus nobis licet arborum
nosse, qui primo acres, postea uero dulces
euadunt, alij autem acidi, alij austeri, alij
perpetuo acres durant, alij pinguescunt, ac
iuxta dictarum qualitatum mixtiones omni
sariam subeunt uarietatem, acres perpetuo
manent fructus ipsius quercus, arbuti, &
corni, ita quidam alij, quoniam & frigidi
& aridi sunt, ac permanent ut primo fuere
præter augmentum nullam aliam subeun
tia qualitatis mutationem, acer autem si
mulq; dulcis myrti, & piri siluestris, auster
us solum est uitium aminæarum fructus
& uinum, & huiusmodi austerus simul &
dulcis mali punici fructus, pinguis simul
fructus & succus oliuæ est, unde oleum.
Si quis fructus cito frigescit, cito quoq; a
cescit. Illud manifestum quod imperfectum
& frigidum acescit, perfectum, & calidum
acidum non est, sed dulce, quare cum uinum
frigescit, acescit quoq; aceto quidem adue

nis ex labefactio calore acor. At omphacis
uuae inquam praematurae succus quod ca-
liditatem non habeat acquisiticia ob hoc
ne quidem aceti acorem habet, & perinde
magis tenuium est partium accium, qua
omphacium, quod sensus ipse testatur. Ve-
rum aceti acor non satis est superare frigiditatem
in celere mque se penetratum sugge-
rit, quanto enim calidum frigidum est magis
patulum meatibus, tanto etiam aceti humor
penetrat expeditius sensilium corporum
meatus. Quare uis acuta utpote uiam pre-
occupans praebet, frigida uero non longe
consequitur, & sensu haud facile dixeris
mixtum acorem frigidum concedere. Senti-
mus namque in ipso accessu acoris. At frigiditas
acorem consecuta, pacat et extinguit
statim acorem. Ideo multo plus ex frigiditate
sensus, quam ex caliditate. Nam per
aestatem bibendo nonnulli oxycratum, ma-
nifesto refrigerantur, sitimque sedant, quan-
do quidem sitis fit duobus modis, uno qui
dem humoris inopia, altero autem caliditatis
adfluentia, ex ariditate factae non suc-
currit, sed ei, quae ex caliditate. Humectare
siquidem per se acetum non potest, at refri-
gerat non incommode. Itaque neque in arida
dis temperantia siti, neque in calida & arida

Sitis un-
de profi-
ciscitur.

da potest unquam sumptum mederi acetum. Quod si in idem concurrunt humiditas caliditati, tum demum medicamen bonum acetum est, alioqui in febris, quæ causi dicuntur sitientibus, inq; alijs ardoribus omnibus, & æstu uæhementi, compositum medicamen ex aqua & aceto præbetur. Neq; enim acetum incommode frigidum est, & per tenues facile subit partes. Aqua porro ad refrigerandum idonea, omnium lōge humidissima, melior aceto ardentibus est hypochondijs. Omphacium extrinsecus appositum, quod nullum habeat uiolentum percussorium habitū, neq; ammixtum lancinans acumen iuuat, omphacium ergo non acidum modo est, sed etiam acre, nam ut dictum est, omnes propemodum arborum fructus circa ortum accrescunt, uerum non modo acidū frigidum est, sed etiam acre & austerum. Ac si quis gustet mala cydonia, aut myrti aut mespillorum, manifesto nouerit alium ab acidis nobis in lingua gigni sensum, alium ab acris, uel austeris, nam acris obtrudere introrsus uidentur, quam attingunt partem undiq; æqualiter, tanquam pellant, cogātq; austera introrsum meare, uidentur asperum quædam & inæqualem

sensum inducere. Sane utcumq; ista varietas est, cuncta tamen nutrientia cognata, ac peculiaris sunt uniuersis nutritorum essentijs. Proin ob hoc eduliorum, medicaminumq; non una hominibus omnibus conuenit species, quilibet enim suo oblectatur iuuaturq;. Hæc cum ita habeant, quod minus dulce edulium, id minus calidum, quod magis dulce, magis quoq; calidum quo dulcius. Quod si ad immoderatam peruenerit caliditatem, non iam huiusmodi dulce, sed amarum uidebitur, sicut mel inueteres scens, & magis coctum, ita quiduis aliud dulce. Omne autem amarum infringere, & secare glutinosos & crassos succos potest, ut cinis & nitrum. Quod autem aridus succus amarescat temperamento, necnon terrestris minus omnibus contabescit amarior, nec lumbricos, aliudue animal gignit quemadmodum in herbis & fructibus arborum tabescentibus est uidere. In humidis certe corporibus plurimi nascuntur uermes, amara inquam ego in quibus alia ulla qualitas non sentitur. Sicut ergo proprie dulce nutrit, absolute amarum non nutrit. Ita quod medium tenet locum nutrit, sed minus, quam dulce, proxime ad amaritudinem succus accedit salsus, ambo

**Mare
mortuū**

namq; terrestres, & calidi, differunt tamen
inter se, & perinde stagnum, quod accolæ
mare mortuum uocant, cū amarescat eius
aqua ob solem, per æstatem magis, quam
per hyemem fertur amarescere, quā si quis
hauriat uase, et radijs solis subiiciat, adhuc
magis sentiet amarorem. Ibi neq; stirps ul
la, neq; gignitur animal, sed si ex proximis
fluuijs pisces immittat quispiam, moriun
tur. In hierichonte autem fluuio, quē Ior
danem uocant proximo, piscis nullus ipsi
us audet exire hostium, ex quo si quis abs
ducat, stagnoq; immittat, statim mori spes
ætatur, ob hoc mare mortuum dici perhi
bent. In uniuersum autem amaros succos
possumus definire, ut dicamus ipsos seca
re, abstergere, tenuare, eatenus calidos qua
tenus non urant, acuti succi etiā calidi sunt
ut abrodant, exurantq;, ac secent cutē ap
positi forinsecus, intus corpus uexent. Ad
uersantur autem quibusdā animantibus,
quicunq; immoderatam caliditatem sorti
ti solum, si densiores & terrestres fuerint.
Lethales etiam homini, ut auripigmentū
& sandaracha, & huiusmodi alia, quæ tes
nium sunt partium semina excretiua, &
sudorem mouentia, sectiuaq; sunt. Quod
de succis diximus, idem de fumis possis in
telligere

telligere, multi nanq; succorum sunt similes, ut olfactu depræhendimus, sicut allia, & cepe, quæ olfactum uellicant, quædam sensum iuuant, qui fumi binas habent species. Sunt enim bene, & male olentes, nec tamen ex odore conijcere uim temperamentum statim possumus, ut ex gustu, bene enim olentia crassarum sunt partium, sed necdum certa caliditas, atq; frigiditas, uerum quæ odorata, tenuiumq; partiū sunt, ea etiam calida. Quantum uero tenuitatis & caliditatis sit, ex odore non noueris, sed ex gustu, & perinde ex rosæ odore cunctas etiam eius haud quaquam noueris qualitates, uerum ex gustu noueris, ita ne quidē ex coloribus possis. Potest tamen fieri ut ex colore aliquatenus noris temperamentum, ut cæpe, scylæ, & uini, quo enim hæc magis alba, eo minus calida, quæ flaua, rufaq; calidiora. In quocunq; enim genere, ubi uterq; color inuenitur, rufa albis semper sunt calidiora. Deniq; quoniam medicaminū alia quidem sunt ex animalibus, uel stirpibus, uel fructibus, uel horum iura, uel succi, quædā ex metallicis capiuntur, Commodius uidemur facturi, ut primo de stirpibus dicamus, non quæcunq; in orbe terrarum (quis enim hoc audeas

B

polliceri?) sed quæ in experientiam præstantissimorum uenere Medicorū, quæque uim habent insignem, inde de metallis. Ab ipso igitur nunc Abrotano nobis sumemus initium, inde ex ordine literarum cæteras ita stirpes prosequemur.

Ἀβροτόνον
Arabes kaisū uocat sicut
kaišim luytur

A Brotanum calidum est, & siccū potestate in tertio ordine, uim quoque secandi ac distrahendi habet post moderata positum, gustu satis amarum. Talis succus essentiam habere terrestrem ostenditur, uerum ob uberem caliditatem tenuis efficitur. Proinde, & calefacit, & arefacit non incommode, quare cocta herba cum solijs ac floribus in oleo, dein si quis eo perungatur oleo affectus, in redeuntibus febris frigore antequam rigor ille aduentet, minus frigebit. Interimit quoque lumbricos ipsius cōcoctio pota, perque clysterem immissa, magis quā absinthij. Pauculum acrorem habet Abrotanum, id propterea etiam stomacho malum. Duæ sane species sunt Abrotani, masculina, & foemina. Fructus huius cōtritum cum aqua potus, subcurrit orthopnoæ, fracturis, uulsiōnibus, ischiadicis, dysurijs, & lethalibus medicaminibus, & alopecijs, cū uino potus,

Dios. li. 3.
cap. 27.

opnæ ? thronæ uocatur
(timore suffocatio)
nam, si qd resto fuit
raretes suffocant

rus, subcurrit orthopnoæ, fracturis, uulsiōnibus, ischiadicis, dysurijs, & lethalibus medicaminibus, & alopecijs, cū uino potus,

Alopecia i capitis nite fit fedis
vulnaribus, qd feditas vulnibus
vulnaribus exhibet fistulas

2
tus. Stratum Abrotanum arcet serpentes.
Potum cum uino iuuat morfos, subcurrit
oculorum inflammationibus cum cydo-
nio cocto, aut cū pane facto cataplasmate.

Abrotanum ustum, calidum & siccum
potestatem maiorem habet, quā ^{rumoribus} color
cyntha, sicca usta, & quā anethi radix, illa
nāq; hulcerib; humidis, simulq; sine inflā-
matione factis congruit, ob hoc perhibe-
tur maxime cōuenire pudibundis. Com-
busti autē Abrotani cinis, hulceribus im-
positus, ea abrodit. Ob hoc alopētis con-
gruit cū oleo cicino, aut raphanino, aut
cucurbitino, aut iuncino, aut uetusto ma-
defactus.

^{ob rufitudo} Agnus siue Lygus, ut Romani salix ma-
rina stirps est arbuta, huius folia et flores
& semina, calidæ & aridæ potentix in ter-
tio ordine, atq; distantia, satis rararum par-
tium, urinam cit & menses fœminarum,
aluum sistit, hydropicis & lienibus utilis.
Bibitur seminis drachma in uino, uel po-
sca, estq; eius fructus manducabilis, calefa-
cit manifesto, simulq; dolorem creat capi-
tis. Exiguum corpori præbet nutrimentū
idq; exiccans, & calefaciēs, & inflans, ideo
uenerem exoluit, & perinde non manus
modo, et potus ad castitatem obtinendam

*αγνος arbutus est smilax
salmis folia hñs
λυγος nascit in flumina
na uel in campis quos
longas nuntis surgas qd
Dios. lib. 1. similitudine sua
cap. 26. quod folia aliu
maiora atq; meliora habet
tms spes sui dux altera r
flori purpureo. altera r alb
semd hñs nistar pps. pl
mg li 24 ca 9. an medim.
iuxta est qd no mult
a salre distans folioq; aspre
msi qd odore gram est.*

B ij

prodest, sed etiam substratum iecinori, & spleni. Obduratis & opilatis sæmen agni magis congruit, quàm ruta. Capiti sumū adfert, dolores capitis cataplasmate soluit, durities testiculorum cum butyro & folijs uitis mollit. Agnos autem adpellatus, q̄ in sacris Cereris mulieres castę sibi subster nerent. Lycus uero ob surculi firmitudinem. Vitex latine etiam dicitur.

pli. li 24 cap. 9 p̄ p̄rippiu

Matronę thesmophoria abusi

ἄγρωσις

Agrostis longa mit. Dioscorides
habet nodosas & spensas sup
terra. sup q̄s folia aruta,
lata duarq; sup sunt radice
minoris, radix est illi nodo
sa & dulcis, quā bonis di
alia aialia p̄fuit

Agrostis, quæ latine gramen adpellat, radix, mediocriter frigida, & arida est, & ob hoc cruentorum hulcerū glutinatrix. Ipsa uero herba pro emplastro habita, refrigerat non uæhementer. Inter humiditatem & ariditatem posita. In radice abrosio pauca, partiumq; tenuitas est, ut calculos atterat, si quis coctam epotarit. Huius sæmen ubiq; inuentum imbecille, præterq; in parnaso, id certe urinam cit, & uentris arefacit profluuiã, stomachiq; humorem nimium. Vis omnino ipsius est arefaciendi, tenuiumq; partium, & sub acris.

ἄνχουρα

Anchusæ quatuor sunt, neutiq; eiusdē omnes potentia, nam quæ onclia nuncupatur, acerbam, simulq; subamaram radicem habet, ut satis ea densescere possint corpora, & mediocriter attenuari, & abstergi, abluicq; biliosi falsosiq; humores, &

pli. li 27. cap. 12 p̄ p̄rippiu
Onchia longa folia habet
fore ad tres digitos i tra ia
reha tria ad sitrudine
anchuse mnsa, sine caule
sio suo sine flore.

^{Arquatis} perinde ^{lencis} arquatis, & ^{et in labiis} splenicis, & nephriticis, comode opitulatur, mediocriterque refrigerat. Quamobrem ad emplastrum deducta cum farina, igni sacro amouendo opitulatur, extrinsecusque apposita arcet exterminatque, ob hoc uiriliginibus & lepris cum aceto medetur. Huius autem herbae folia, sunt radice imbecilliora, non nihil arescunt, & acerbescunt astringuntque, unde etiam cum uino pota medentur profluuiis. Lycapsos quoque adpellata itidem congruit igni sacro, habetque radicem acerbioram, quam onoclia, uerum onochili, & quae alibi adius dicitur, potentia magis medica est, multumque congruit & uiperis demorsis emplastrum obducta, ac etiam deuorata. Quarta anchusa exigua, & prope sine nomine, proxima alcibiadio, at amarior & magis medica, ob hoc ad latos perimens dum lumbricos idonea, aceto intincta cum hysopo, & cardamo pota.

Lycapsos longioribus quae laura est foliis grossularibus quae rante longo usum agnatis simulque rubralibus sapore peruo ppruo nascit in caputribus phrygiae 27 ra 11.

Galenus quae nomen huius esse dicit. vi de simpli me

Agaricum uim habet calefaciendi, & $\alpha\gamma\alpha\sigma\iota\kappa\acute{o}\nu$. distrahendi secandique crassitudinem, per purgat autem intestina, & opilationes dis- mouet, & ob hoc regio morbo, quem etiam uocamus arquatum, tum & uoce graeca ictericum, medetur. lecinoris subcurrit doloribus, necnon comitali morbo, rhigores

plinij li 16. ra 9. Agaricus. Galliarum maxime arbores glandifere. agaricus ferunt. Est autem fungus candidus odoratus amidois effrax. infirmis arboribus nascit & non relictis. Siquid hoc est quod in libris Arabis garionda dicitur a nobis huius nomen dicitur.

B iij

Celsus in pluribus mitha laudat quod habet puris esse
 Antidota vocat barignis et rosiadum puri lob similia in
 dunt. Noster vero distinguit, rapillu u. polytritho adia
 uo et galluric quoduis has pme spis cusele uerimis, sed
 februm, quæ ex crassis & glutinosis fiunt
 humoribus arcet, sedatq;. Prodest etiam
 eis, qui à feris ex frigiditate oblesi sunt, aut
 demorsi, in leso appositū loco, estq; omnis
 no uis in eo purgandi.

Adiantum polytrithon
 triron galluricū rapillu uent
 nis eandē h'ba esse apud
 veteres reperio. Cui Galenus
 Dios. dicit h'ba h'ba folia
 habere rosiacho sitia sassa
 sumitare. Ramos habere q
 subnites meroe uing palmi
 longitudo. et in lonis
 h'ba paruchy q; splu ray
 humida, uix taq; hab id
 gregatob fontu q; m'iq.
 Δειξωον
 Diastio aizo
 mang dnt
 p'oi p'ed folia
 uiridia habet
 d'k bupab Δεγα
 butsalmon et zorsalmon
 coota fr minor 9° uimim
 laris uide p'med h'z ra
 II rura m'eduo

Adiantum arefacit, attenuat, et distrahit,
 nam areas ac alopecias densat, & ex tho
 race ac pulmone educēdo tenaces, & cras
 sos humores, non parū confert, sistitq; alui
 fluxus, medium habet locum caliditate fr
 giditateq; temperatum.

Agerantum potentia est distrahendi, &
 clementer arcendi pituitam.

Aizoum, quod semperuiū dicimus,
 utrunq; tam paruum quā magnum are
 facit quidem aliquantulum, quod etiam
 mediocriter acerbescit atq; astringit, refris
 gerat uero nō mediocriter, est enim tertiae
 distantia, atq; ordinis refrigerantiū, & ob
 hoc aduersum ignem sacrum, & herpetas
 atq; inflammationes, quæ ex distillationis
 bus sunt, conuenit.

Avena h'ba
 segetis nō folijs h'mo simill
 bz. simplim bz qd sed h'nsu
 nis i' tenui calamo habet
 i' sumitatu firmo h'bz h'ymim
 ad h' ex q'bz aris i' similibz rap
 lis extap Her ab h'me
 deuser.

Aegilops, quæ auena à quibusdam dis
 citur, distrahendi habet potentiam. Obdu
 ratas ergo inflammationes, & ægilopas,
 & alopecias sedat.

Aegri flores, potentia sunt calidæ, in
 primoq; sunt temperatorum ordine. Are
 facit.

facit autem mediocriter ipsa, estque partium
 tenuium, rhesinaque ipsius calidior, quam sit
 florum uis, populus dicitur à nostris, eius
 folia cum aceto in pacta podagricos dolo
 res amouent. Fructus cum aceto potus,
 iuuat comitiali morbo languentem.

*Dioscorides .mq. sumit qd
 eius sumit flum denique mari
 clamo et ibi carthaginiensis dista
 lat regulas in sumit .i.
 kazabi.*
Populus

Acacia terij quidem est arefacientium
 ordinis, sed refrigerantium secundi, cum
 absterfa, At cum non absterfa, neque abluta
 primi, quæ similiū partium nō est, quæ
 dam partes dispersas habet tenuium parti
 um & calidas, quæ inter abstergendum se
 cedunt, est autem stirps.

ακακία . Dioscorides .mq
*Arana .x. frum spumose fir
 arboris magno nascitur .hi
 r frumly dclur olua pmit
 z sumit in sole sicut
 Nos uad tali arana raretes
 de frumtu primelloy siluicru
 sumto expiso z deortio ad spif
 siluam farmy et iurmt m'a offiana.*

Allium calefacit & arefacit in quarta di
 stantia mansum citra inflationem, & sitim
 Crassos & glutinosos humores diducit, &
 diluicet. Habet quiddam medicamentosum
 et mali humoris, quod abijcit aqua coctū.
 Vfus eius frequens uitandus, præsertim
 calidis.

σκόροδον
 Dios. lib. 2
 cap. 138.

Acalyphe, quæ etiam enide, aut alij seni
 tha uocatur, latine dici urticam quidā pu
 tant, ut Dioscorides, cuius binæ species, &
 eandē uim fere habent. Quæ asperior ag
 grestiorque, ea ualidior. Huius herbæ folia
 & fructus satis magnæ sunt potentia, ut
 ualide calefaciant. Medetur autem tubers
 culis & parotidibus, exque thorace ac pul
 monibus.

ακακία
*cat. uirtu pma califanti
 calefioe no multa z
 desipat desipanoe. sim onoz
 durano et amikre. Er scita
 uirtu q resoluit resolu
 tione multa r q hri.*

Basii 3° al ruy 25. urtica ra^{da} q roud
B iij
*stimulat uoluntate . de p'tore viscosu expellit flegma
 reneq mouet.*

be guesit. Quando exoriat sunt vena & terit et misit melle et fuit. et
 fortitudas. Et os rami ne tuncat lingua. et rufi rui ne admittat et dicit
 eg a xx gms vsq ad xxx.

saar elpamra. Sump vrb
 h p qat hnois viscosos. z p
 uocat vrind. z rō fert dlori
 by rind. etinnat ruf may
 it. si rō dāt p. ruy is ot vlt
 lis ouoy. Et qm biber
 seramiabi. rō fert spha u dolo
 ri latis.

Nasit m pa **ακανθος**
 vrabg z lapidosi loris hmu
 mgra folia habet valde
 amisa z pignia sicut cusa
 longa. vidi **ακανθίου**
 Simon
 phinius h 24. ra 12.

Nasit m q **ακανθα**
 Diasporides in montibg
 atqz siluistrig loris z
 viridia folia habet ut
 rannelonta alba sidan
 quora atbidioraqz daf
 pera z spmosa. m qdm
 binis duobg longd m gll
 radice minoris digiti. p
 kuz iam. hns m sumi
 te mptellid spmosid sicut
 erhng maring il. ering
 z oblongd fiboz habet
 purpurid m qby rapitibg
 Arabum d' beatorad.

mone deducit humorum crassitudines &
 tenacitates. Habet quoq; uim inflandi, un
 de etiam salax esse perhibetur, præsertim
 cum potatur. Eius semen uenerem acuit
 cum uino dulci potum, sunt qui cū melle.
 Aluum autem mediocriter subducit, emit
 tendo leniter ac titillando, non etiam purg
 gando. Cancrī potestatis, & cancrū & can
 crenam spectantia, & prorsus quæcunq;
 opus fuerit arefacere citra ullam uellicatio
 nem apposite medicatur.

Acanthus, atq; melaphyllum, & pedes
 rota folia habet, quorum uis est mediocri
 ter distrahendi, radicis autem potentia est
 arefaciendi clemēter, tenuiumq; partiū est.

Acanthium radices & folia habet pars
 tium tenuium, estq; calidæ potentia, ideo
 uulsis medetur ac spasmis.

Acantha, seu spina alba, quam uocant
 quidam leucacantham, radicem habet po
 tentia mediocriter arefaciendi, acerbamq;
 uim, et obstringētem, ideo etiam cœliacos
 & stomachicos iuuat, sanguinisq; ductus
 sistit, & tumores impacta corripit, dentesq;
 dolentes pacat, si concoctiōe diluantur.
 Ipsius semen tenuium est partium, & cas
 lidæ potestatis, quare etiam uulsis pota
 conuenit.

firmus est pro fite sed rotundus.
 orat no nullis crhmo.

rupia dicit m gll
 z dubitula in flores
 ab alijs paffoi dicit
 b. s. g. g.

Acantha Ægyptia, quam nonnulli ar: *ἄκανθα* *Similis est rhabicam uocant, ex qua acacia compara*
ἄραβικῆ *in supiori*
 tur, astringendi & arefaciendi uim habet, *Ab Ami & Sira diri*
 & perinde fluorem adiuuat muliebrem, et *subha.*
 ani hulcera inflata cōsolidat, uuæ prodest,
 & radix & fructus magis.

Acorum, quam herbam ueneream, alij *ἄκορον* *Folia habet yri,*
 piper apum, alij *geliā*, alij *glodiolum* uo *similia lata oblonga & exal-*
 cant, radicem habet tertij calefacientiu or *bida & in summa tenui avi-*
 dinis, atq; arefacientium, tenuium partium *gida anuay? qsi glandulog*
 est, urinam mouet, lieni obdurato succur *florū amygdul radices dñ*
 rit, succus ipsius absterget, ac purgat crassa *similes obtortas & nō rās*
gemulatas nodosus, mōsū

Aconitum, aut pardalianches aggressi *ἄκονιτον* *suam. similia*
 iridi assimulatur, putridæ est atq; læsoriæ *zō habet pternō & spissū mō*
 potestatis, ideo cauendum, ne esca potuue *zō & mōyū pspōdōnīs*
 sumatur. Ad putrefaciendum autē aliqua *suans.*
 quæ e corpore erumpunt, aut in ano com *Arōmton. plata ab Amēdōn*
 modum est, atq; adhuc commodior radix *d' stralquātor. Masit 14*
 Dicitur aut huius herbæ succus atrichum. *Dioscorides mltō in staliō*
i mōhōg pūstōnīs uide Sim
ionē

Aconitum lycoctonum, eandem pro *modum, quam iam dictum, habet uim,*
 peculiare uero, ut lupos pimat, sicut quod *diximus pardos, unde & nomē inuenere.*

Acte, q̄ magna & arborosa, quæq; cha *ἄκτη* *flattas habet rar*
 mæacte nominata, arefaciendi ambæ uim *nosas rotundas granis odor*
 habent, mediocriterq; glutinādi, ac distra *ris. floris ei sup albi*
 hēdi. luuat uero hydropicos decoctio radi *χαμῶδης* *rapikū astaz*
 cis epota. Sunt qui hanc sabucū putent, ut *ἄκτη* *simi sizo pūndē*
 Dioscorides. *sub mōhōg mōyū. z pū*

B *ypmēu & i modū botri rōpōm*
ut i modū botri rōpōm mō
h' sūt hns
 Alterū genū est q̄ rhammarhe d. sed bre *uor est h' nosas attas h' q̄ bratas & nodosus*
 & folia in menhis nodis similia amygdale sed *uor nosa & oblonga.*

phmyli
 27 m
 Carnosa
 nōtō hōrū
 quātū pū
 hōzās n
 rap 1 hō
 pū hō hō
 pū hō hō
 pū hō hō

*Amredna vocat mcha
Frutex e mojt diastorides
nra hortos nasces sunt
radms sine spinis. folia
hns. sunt dmax labora
nasit in maritimis lo
ris e nra hortos q folia
clixa madmrat e.*

Alymum uel **almyris** arbustum, in **Cili**
cia stirps plurima, qua illi uescuntur, surcus
losq mandit, semē humanū & lac gignit,
gustu salsum aliquatenus est, et acerbū, nec
dubium, quin sit partium dissimilium, plu
rima eius essentia. Temperate calidum est
cū humiditate, inflandi uim aliquatenus
habens. Radicis succus cum melicrato po
tus, neruorum extensiones, fractiones, alui
dolores mitigat, lacq citat.

*Sunt duo gnd aloes. vnu
e fragile. et aliud q dicit
e patres. vnu optima
militat q est fragilis
spl' dnda **Dios. lib. 3**
subrifa **cap. 14.**
pignis in
nda sm lapide q rrimis
emittit humore. Amre
na tria gnd pomit sunt
e u uera. et suptrinu
extollit e merito.*

Aloe medicaminum est arefacientiū ter
tī ordinis, calefacientium primi largioris,
aut secundi principia obtinens, acerbescit
aliquantū gustu, & perinde astringit, & ue
hementer amarescit. Citat aut ac subducit
aluum, inter ea medicamina, quę dicuntur
stercus eiectantia, estq confirmans stomat
chum medicamen, si ullū aliud, hulceraq
glutinat, quę difficulter in cicatricem co
eunt, imprimisq, quę ad anum tendunt,
ac pudenda, citra morsum ullum arefaci
endo, oppugnatq, atq adeo expugnat ac
expungit inflammationes ipsorum aqua
dilutum, glutinatq uulnera eodē modo.
conuenit oris ac narium, & oculorum in
flammationibus, omninoq ad propellen
dum, simulq distrahendū uim habet idos
neam. Abstergat hulcera citra dolorē ullū,

curat humectos perpetuo oculos, præcipue puerorum, aquæ imposita palpebris adhibita. Frequentior eius usus hæmorrhoidas citat, quod malum amouetur, si in absinthij aqua lauetur, & cum aqua absinthij paucula deuoretur, per hyemem quisdem, at per æstatem, cum aqua frigida.

Alyssum herbam heracleam dici uolunt atque sideritim, quæ passim propter uias nascitur, florem habens purpureum, & paulo asperiora folia. Ita nimirum nuncupata quod plurimum iuuet à cane morsos rabioso. Est sane potestatis mediocriter aresfacientis, ac distrahentis, habetque quiddam abstergens, quo uirilignes & phelæ purgantur. Sunt autem nihil aliud phelæ, nisi quædã aspritudo & duricies mali coloris.

Althæa quæ & biscus dicitur, species agrestis maluæ uim habet distrahendi, summittendi, mitigandi, concoquendi tubercula, præter cætera radix, & semen & uirilignes absterget, semen calculos atterit.

Alsine, uel muris auricula, similè habet ipsi asinæ uim refrigerantem, & humectantem. Est siquidem essentiæ aquosæ, frigide, & perinde citra acerbitatē refrigerat, ipsa certe feruentibus accommodatur inflammationibus, mediocriter igni sacro, in parietibus aut tectis nasci solet.

ἄλυσσος plin. l. 24. ra. 11. circa mediu. fm. i. qd. distat a rubra hirtu. ramis & folijs minori. h. ba est similis lilio. vide simone. ubi dicitur des. uocat paritariu.

Phelæ

ἄλθαία Dioscoridis Althæa sine malachisagra illa malua ag. his latine malua uis. et est q. d. et b. p. z. Arabie cath.

ἄλσιν plin. l. 27. ra. 4. i. m. z. l. 22. ra. 7. dicitur qd. alsine qd. miosor. di. mnis ante appellat. p. d. simo. ianuis. hinc refertur. qat. uide cuo.

Gal. m. vi. de si. m. i. me.

Maronia. Galieno. Virtus eius prima calfacit & desiccant in 3° q^o d^o. sicut resoluunt & sub-
 biat. Rasis Maronina calida & subtilis e^t oib^{us} frigidis passionibus q^{ae} in cerebro sunt p^{er}ficit

Plinij in 11° p^{ri}mo. Dioscori **Amaracum**, ut quidam **Amaracus**, quae
est medicum. et simlatis & **symfichus**, calefacit non incommode,
amaracum appellatur. q^{uod} arefacit aut plurimum. Verum in caliditate
Aegypti & Syria sanst^u tertij ponitur ordinis, in arefactione secundi

Dicit Plinij **αμβροσία** Ambrosia apposita emplastrum, vim ha-
& Dioscorides habet a q^{uibus} bet astringendi & eiectandi.

dicunt vocari anthurisid **Amius** herba, quam ami uocant, cuius
vim odore h^{ab} semen in primis utile, calefaciendi, arefaci-
plinij in 20° m^o 15. est endiq^{ue} potentiae, iuxta tertium ordinem,
rimmo sili q^{uod} en vocat estq^{ue} partium tenuium, gustu subamara acu-
ami Dios. s^{em} est tacq^{ue}, & urinam citandi ac distrahendi vim
est d^{ic}to. Aethiopiis habet. q^{uod} *Stephanus in synon^{is} amarac^{um} misib^{is} d^o*

rimmo sili sicut rimmo q^{uod} **Amarantum** est spica purpurea, uerius
& exalbidis & q^{uod} d^{ic}to quam flos aliquis. Potestatis est tenuantis
despysig gust^u h^{ab}is ori & secantis, menstrua agit cum uino pota-
cano simile comas, guttasq^{ue} sanguinis parere credita
Amarac^{um} Dios. est est, non in uentre modo, sed etiam in uesica,
planta s^{ed} q^{uod} misogono cum mulso pota, omnesq^{ue} prorsus pota are-
aut crisalid^{is} facit fluxus, uerum pernitiola stomacho.

aurum s^{em} aut anruy **Amorge** secundi est ordinis largi calefa-
flos. cientium, & arefacientium, ita nanq^{ue} & ari-
 dorum temperamento, corporum curat
 hulcera, quae uero in alijs omnibus exacuit

Plinij in 24° m^o 15. **Αμπελό** Ampeloprasum, porraceis est folijs, na-
πτα m^o sciturq^{ue} in uinetis, uimq^{ue} habet inter porrū
Mulki Aranthu^m vocat. & allium, sed magis laedit stomachū, quā
 domesticum agreste, crassos humores ac
 glutinosos magis secat, detegitq^{ue} coniecta,

hinc urinas & menstrua sæpe mouet, cum
& frigido & crasso cohibentur humore.

Ampelos alba, quam bryoniam quoque
& psilothrum uocant. Latinorum alij uis
tem albam, alij cucurbitam agrestem dixe
re. Huius primi surculi ex omnium fere cō
suetudine uerno tempore mandūtur, qua
si stomachorum edulium ob astrictionem
Subamaram uero & acutam clēmēter ha
bent acerbicatem, & perinde etiam cit uris
nam. Radix eius abstergendi & arefaciend
di, & attenuandi uim habet, et mediocriter
calefaciendi. Ideo lienes obduratos pota
mollit, necnon etiam extrinsecus adposita
cū ficibus, scabies & lepras curat. Nigra
uero eodē propemodū pacto habet, quo
hæc, quā diximus, nisi quod imbecillior.

Amygdala, quæ quidem amara manis
festo tenuantis sunt potestatis, ut etiā eph
len purgent, necnon ex thorace & pulmo
ne respuentibus glutinosos atque crassos hu
mores satis cōfert. Cæterum aperit & pur
gat iecur tale amygdalum, necnō splenem
& colum intestinum, & renes. Laterumque
dolorē mitigat, totaque ipsa arbor uim has
bet consimilem. Proinde eius radices co
ctæ pro emplastro habitæ, ephelen purgāt
Dulcia uero amygdala, amaris sunt imbe
cilliora.

ἄμπελος *Dioscorides*
ἀμπελος *Hastus et folia*
habet similia uitis nostre
sed asperiora et minor
capiti suis sunt ipse
si sunt ipsi uim sunt
βοτρυον γὰρ et folia et
radix eius est ἄσφα et ma
ρα et alba et apud An
fisita uocat et Arabie
Kambayde

ἄμυγ *Amygdala q*
δαλα *qda dulcia sunt*
μαρα *qsi aptiora a*
marā medimny.

marala
of folw.

Optimum est ammoniacum quod est humidissimum et verum colore radidum et quod pinguis
et hinc. quod si frangat spissum et splendidum apparet odore subsimile castoreo
quod est amomum veritas

Ἀμμωνιάκον.

Ammoniacum succus, seu gumi est molli
endi habens potestatem largam, & perina
de circa articulos resoluit meatus, curatque
lienes obduratos, & strumas distrahit.

semitimum
p. q. ab ordo
desertur. Inp
lexist arm
mi. Medm
ponit.

Ἄμωμον
Dios. li. 1.
cap. 14.

Amomum potestate acoro assimilatur
nisi quod acoro aridius, concoquibilius
autem ferme est amomum.

Anagallis quadammodo falso
tyronum dicitur. spes sunt due
una que floridissima p
fert que et ferid est et in sera
relestis coloris. Alia que florid
dardhi coloris habet, profert
que et mascula
Apud sepiore ruber.

Ἀναγὰλλις

Anagallis utraque, caeruleum florem has
bens una, altera uero puniceum, abstergendi
uim satis habet, quiddam subcalidum has
bentes, & trahens. Itaque euellit stirpes, quae
corpori inhaerunt. Succus ipsarum e na
ribus purgat caput, ea de causa in uniuersum
uim arefaciendi habent.

Arabes barhalachada vocant

Dios. li. 2.
ca. 111.

Andrachne, quam nos portulacam dicimus,
in potestate refrigerandi tertij est ordi
nis, ac distantiae, humectandi autem secun
di. Paululum austeri habet, ideo fluxus amo
uet, imprimis biliosos & calidos transmu
tando ipsos, mutandoque qualitatem, & ali
quatenus refrigerando, quapropter aestus
antes iuuat, si quicquam aliud ori, atque als
uo apposita, cunctisque hypochondrijs, leui
gatque admodum ouo crudo iniecto cum
albumine ac uitello, medeturque Galeni sen
tentia febribus hecticis, mixto etiam oleo
rosaceo, & pauculo aceto, inunctoque toto
corpore, statim facilem infert medelam per
sanguines uetus inquit de demum auferit inquilanem et cholera rubra fluxum patuit uetus roset. semina quae in uniuersum.

Constat in frigiditate et frigida
quod humida in caliditate
naturam adiunt. frigiditas et
gelant, et in profert. A anni
supra sup. frigiditas ad quae
nis de parte profert. Dicitur
trunc et multum in fluxu
in sanguine. De summo eius
cataplasma dolorem capitis
et apoplexiae et raluor mih
gat. frigiditas namque in uniuersum
cura et opio roset.

Rasis et alia in portulaca
frigida et in se et aduersione
extinguens uetus inquit de demum auferit inquilanem et cholera rubra fluxum patuit uetus roset. semina quae in uniuersum.

febrem exæstuantibus, & æstus prorsus ex-
tinguit, ut insurgere amplius non sinat. Id
nos ex ipsa profitemur experientia, sicut et
cichorij decoctionis aqua pota ieiuno sto-
macho, ut inde dormiatur, illico leuatur fe-
bris. Fluentem sistit sanguinem, succusq;
eius uim habet consimilem, ut non solum
extrinsecus adpositus, uerum etiam potus
refrigeret. Hæc nimirum herba conuenit
uniuersæ manducationi, quod subacerbe-
scat, eduliumq; aptū torminibus, & fluxui
muliebri, & sanguinis eiectionibus, ad q̄
efficacior, quàm ipsa herba, est succus.

Anemone dicta, quod flos nunquam se
aperiret, nisi uento flante. Intra florem ca-
put habet papaueris, cum sint duæ species,
utræq; sunt acutæ, & abstergendæ sunt po-
testatis, inde radix discissa, pituitam prouo-
cant, & succus nares purgant, & in oculis
cicatrices attenuant, & putredines hulcerū
purgant ambæ anemonæ, lepras arcent,
appositæ menstrua prouocant, lacq; eliciūt
cum uino potæ, laterum dolores incipien-
tes abstergent.

Anethum calefacit tantum, ut secundi
sit ordinis absoluti, aut primi largi. Arefa-
cientium autem secundi ordinis incipien-
tis, uel primi finiti. Decoctum autē ex oleo

ἀνεμώνη Anemone
Pli. lib. 21. Summ. pap.
cap. 23. ^{per rubrū est.}
Flos snū ^{in sup. ferit}
se aperit, ^{pro magis sic a}
nisi uento ^{hor}
spirante. ^{si frigidissimo}
illud uero raldū.

ἀνηθον

distrahendi, & dolores amouendi, somnū
excitandi uim habet, crudaq; concoquit,
tumoresq; sedat. In tertio autē ordine est
inter caletacientia, & arefaciētia, & ob hoc
contractis concretisq; hulceribus imposi-
tum prodest, præsertim in pudibundis, &
quæ exhulcerata, cicatricosaq; in genitali-
bus & uesicæ loco. Humidius autē & mi-
nus calidum uiride, quod adhuc in succo,
& perinde purgat magis, quàm aridū, ma-
gisq; somnū excitat, distrahendiq; uim mi-
norem habet.

*Chamomilla:
Nasit in loris & u. de mis
asperis & iuxta uias colligit
T. 1018*

Anthemis, ut alij antimis, uel chamæme-
lum, calefacit & arefacit in primo ordine,
tenuiumq; partium est, & perinde uim dis-
trahendi, & rarefaciendi, & deprimendi
summittendiq; habet. Si igitur uiridis fu-
erit, expedit ex oleo coquere, in q̄ flos sub
sole detentus. Sin arida, pauco aspergatur
aceto, inde cocta cū oleo efficitur cōmoda,
ubi necdū materia perfecte pacata est, quæ
ad caput euoluebatur, distrahit nanq; que
in capite, aliamq; non attrahit, quod nullū
aliud facit medicamen. Necepsō autem
Ægyptius, iubet florem purum ipsius cha-
mæmeli pubescentem colligere, terereq;
in mortario, beneq; subigi in fidelia, confi-
ciq; pastillos mediocres, & in umbra arefi-
eri &

fieri & reponi, cum eorum usus aduenerit
 pastillum sumi unum, immittiq; in oleum
 primariū, quantū satis sit, quod expressum
 primo fuerit, inde inungi corpus à capite
 ad imos pedes totum febricantium, inde
 tegi egrum, & foueri, tum ait excitari sudo-
 rem salubrem, ac febre liberari, foreq; ob
 hoc idoneum peregrinantibus remediū,
 quia facile quiuis secum habere potest, &
 absq; impendio sibi cauere, idq; experien-
 tia plurimum. Alij quoq; eruum esse attestan-
 tur, maximeq; congruere meatibus aperi-
 endis. Iubet quoq; is pastillos in aqua ca-
 lida dilutos potare febre correptos drach-
 mæ quantitate.

Anisum, cuius semen præcipuam has ^{ἀνίσον}
 bet utilitatem, acutum & subamarum est, ^{Pli. li. 20}
 ut proxime accedat caliditate ad ea, quæ ^{cap. 17.}
 urunt. Est nanq; ad calefaciendum ac exic-
 candum tertij ordinis, & perinde urinam
 cit, uimq; habet distrahendi, uentososq; hu-
 mores in aluo sistit.

Apius, id est, pirus domestica, huius for ^{ἀπιος} *Apinis sine ramu-*
 lia & ramuli austeri. Fructus autem nonni ^{balanos. sine rufang agstis}
 hil aquosæ dulcedinis, ex quibus manifes ^{hastas habet quibus velitis}
 tum temperamentum, quod sane inequa ^{viscosas & teneras & ruffas}
 le suis partibus, ob hoc mansa quidem cō ^{folia sup ei rure similia longa}
 ferunt stomacho, & sitim sedant. Imposita ^{viridia & pua, fructu simile}
^{med paritid rā radix est af}
^{Fodillo similis / obrotinda stis}
 C ^{pile / larynx plena foris nigra}
^{ity alba.}

uero arefaciunt, & mediocriter refrigerant,
ait Aetius se eis uulnera glutinasse.

2 p^hma
li 27 ra 5
αρωαρινη
Dios. li. 3.
cap. 196.

Aparine, ut alij philanthropon, ut alij
omphacorpon, nascitur in hortis passim
asperitate uestium tenaci, ramosa hirsuta,
uulgus lapā uocat, mediocriter absterget,
& arefacit. Habet autem aliquid partium
tenuium.

In summe
conuulsi
si p^hma
αχρας
arlas fork
exponit
pirastu

Achras pirū agreste, acerbescit & astringit
& arefacit, ob hoc uulnera glutinat ma
iora, & appositum fluxus arcet.

2 p^hma
li 25 ra
8 ultra me
ubi 4 p^hma
font
αρισολο
χια
Dios. li. 3.
cap. 5.

Aristolochie, seu aristolochia, huius ra
dix p̄sentanea suggerit remedia, estq; ama
rulenta, & subacuta. Longe autem magis
tenuium partiū est, quæ rotunda in omni
busq; efficacior, & perinde in quibus crassa
sum, succum multum conuenit attenuare,
rotunda opus est, ob hoc opilationem &
crassitudinem, uel spiritus incocti dolorē
curat, putredinibusq; medetur, & tabida
purgat hulcera, dentesq; & cicatrices in
oculis illustrat. Opitulatur asthmaticis, gra
uemq; trahentibus anhelitum, & uacillan
tibus morbo comitiali, & podagricis, pos
ta cum aqua, & fracturis & luxatis mem
bris, si quod aliud medicamen, idoneū est.
At alijs duabus clematidis quidem bene
olentior, ut myrrhopolæ in ungentis ea

utantur ad medelas. Imbecillior longa, ma-
nus siquidem partium tenuium est, at uim
abstergēdi calefaciēdiq; habet, ideo carnē
hulceribus superinducit, utiliorq; existit.

Aracus bina, aracorum semen est prop-
pemodū ut lathyrorum ^{particulari} potestate & usu,
uerum asperius, ideo difficilius cōcoquun-
tur araces, quā lathyri.

Arnoglossum, alij agni linguam, uerū ^{ἀρνόγλωσσος}
bum uerbo reddentes, alij plantaginē uos ^{σορ.}
cant, refrigerat & arefacit in secundo ordi ^{Dios. li. 2^a}
ne. Habet autem austeri aliquid, ideo ad ^{cap. 113^a}
uersum hulcera ^{oruli} cacohete, & fluxus & pus-
tredines cōgruit, prodestq; in torminibus ^{Averroes h^o. fr^o 2^a & fr^o 3^a}
sistitq; sanguinis eruptiones, et si quid sit in ^{m^o fr^o 4^a plus fr^o 5^a & fr^o 6^a}
flammatū refrigerat, sinusq; glutinat, est ^{foliū eius & fr^o 7^a radix. & h^o}
aliorum hulcerum notorum, simulq; uete- ^{dius q; litates. q; cōposita & ex tra-}
rum medicamen. Arefacit autem citra ue- ^{ba q; iocūsi & significat hor-}
licationem, particeps est acerbitatis, nec dū ^{spicuitas quā h^o & sup^o m^o}
stuporem adducentis, & tam fructus, quā ^{fr^o 8^a ipsius op^o h^o fr^o 9^a q; cō-}
ipsius radix potestatis est propemodū eiuf- ^{fr^o 10^a & repr^o h^o & u^o cōtra m^o}
dem, nisi quod aridioris & minus frigida, ^{la ap^o & m^o p^o trid^o &}
At fructus tenuissimarum partium est, rad- ^{mirat p^o trid^o & t^o h^o p^o trid^o}
dices autem partium crassiorum, folia por- ^{fr^o cōtra uuln^o & test^o m^o}
ro ipsius herbæ arefacientia tenuiorū par- ^{& fr^o 11^a sal^o h^o & u^o l^o trid^o}
tium, & potestatis minus frigida. Hęc oia ^{h^o q; p^o trid^o ex d^o s^o l^o trid^o}
cum radicibus doloribus dentium meden- ^{et radix eius cōtra dolore d^o}
tur, attrita & cocta & diluta iecinori & res ^{fr^o 12^a & ap^o r^o l^o trid^o & p^o trid^o}

Rasis 3° al ra 39. pladrago frigid^o & cōgrua ^{C. ij}
istud apostumantib; ruidis & adustis ignis qm mou
Epti sup por^o dolori qm am^o auxiliat si ex ruiditate
fuerit qm sem^o d^o ruidib; cōfert istud

ἡσυχία
ἰατρικὴ
καὶ φαρμακία
μικροῦ
Dios. li. 2.
ca. 154.

Dracōtiū

ἀρτεμισία
Dios. lib. 3
ca. 119.

μυρική
παραδωχία
ἰσχυρῶς
ἀσάρον
Pli. lib. 21.
cap. 6.

Alm^s 157 asarus.

ἀσπάλθα
θος.
Dios. li. 1.
ca. 19.

nibus opilatis, sed tamen magis fructus.

Aron, quam serpentariam quidam uocant, cuius radix primi ordinis est calefacientium, estque potestatis abstergendi, uerū non ualide, ut dracontium. Mansæ autem radices humorum crassitudinem mediocriter secant, unde fit, ut ex thorace expuentibus accommodetur, Dracontium uero ad hæc accommodatius.

Artemisiæ binæ probantur, nam sunt, qui tris uelint species. Calefaciunt ambæ in secundo ordine, arefaciuntque, aut in primo largo, aut secundo incipiente, suntque mediocriter tenuium partium. Quare calculis, qui sunt in renibus, mediocriter operantur, inflammationibusque fœmorum.

Afaron quidam crocum hortensem uocant. Plinius baccar uocat. Huius radices utiles fere, ut acori, sed magis explicantur, & perinde quod de illo iam dictum, id de hoc intelligatur.

Aspalathus ex dissimilium partium potentius constat, acutis, & acerbescens, et acutis quidem suis partibus calefacit, austerris autem acerbescit, et perinde arefacit ambabus, ob putredinibus & fluxibus conuenit. Aduersum autē tabidas in ore cicatrices in uino cocta calida exhibet diluta.

Asparagus, seu ut Athenienses asphara ἀσπάργανος
gus est, cuius radix petrosa, uel myacin-
thus, ut alij myacanthinus, abstergendi po- Dios. li. 2^a
tentiae est, non utiq; palam calefacit, neq; re ca. 111.
frigerat. Hæc renum, & iecinoris opilatio-
nes dimouet, præsertim ipsius radices, & se-
men, doloribus quoq; dentium succurrit,
quod arefaciat absq; calefaciendo.

Astaphis nempe uua passa domestica, ἀσταφίς
concoquendi & astringendi et distrahendi Pli. lib. 25.
mediocriter uim habet. Eandē habent ra- ca. 1.
tionē astaphides ad staphylas, hoc est uuas
quā habent ficus aridæ ad recentes, & dul-
ciores ad calidas, quæ austeriores, frigidio-
res & adhuc magis acres. Stomachū igit
confirmant austeræ, aluum substringunt,
& primi ordinis ubi acres, ubi dulces me-
dio quodā habent modo, resoluentes ma-
nifesto stomachū. neq; aluum citantes. Nā
dulcedinem semper opilatio comitatur, et
mediocris abstersio. Inde exiguas in ore al-
ui obducunt morfiunculas, quæ nanq; ma-
iores uellicatioues, eæ plus opitulantur, mi-
nus id in astaphidibus, quæ pinguißimæ,
corticemq; habent tenuem, minus porro
ficts aridis astaphides subducunt & abster-
gent. Conferunt uero magis stomacho, q̄
sic aridi, astaphis nāq; uua passa dici solet.

C iij

Astaphis agría nempe uua passa agrestis, acutæ ualde potestatis est, quippe quæ pituitam amoueat, & uehementer abstergeat. Proin aduersus scabiem confert, potestatisq; urendi particeps est.

Hodie barbari
afrodyllw & φόδε
λοε.

Dios. li. 2.
cap. 155.

Asphodelus, cuius radix utilis uelut ari, & asari, & draconthi, abstergendi & distrahendi habet potentiam. Vnde ex uino cocta albo, ueteri, potaq; cū uino calido non aqua diluto, menstrua retenta celerrime citat, crematq; uero ipsius cremor, ac cinis calidior, & aridior euadit, ideo medetur alopetiis.

αφρακτυλ
λιε.

Pli. lib. 21.
cap. 16.

αφραξυε
Dios. li. 2.
cap. 18.

Atractyllis, uel ut quidam, urtica agrestis, alij androsasmon uocant, arefaciendi mediocriter, & calefaciendi habet potestatem

Atraphoxis à nostris atriplex nominata, secundi est ordinis humectantiū, primæ uero refrigerantium. Non est acerbitalis particeps, sed aquosa, ut malua, & aluum cit. Sunt etiam hortenses agrestibus humectantiores, & magis refrigerantes, & perinde utiles inflammationibus & phygethis, cum incipientibus, tum auctis hortenses. In pubescentibus autem, & deflorescentibus agrestes, alijs utiliores, at fructus abstergendi uim habet, unde etiam arquatis opilatis onem amouet hepatis.

res
ae
r
s

Absinthium calidum est in ordine primo, aridum autem in tertio. Succus ipsius est herba multo calidior, particeps uero acerbitalis, non obscure, in primisq; ponticum, ideo absterget, & confirmat, & arefacit, ideo etiã in aluo humores biliosos per inferiorẽ partem agit, & per urinas exhaurit, magis certe in uena, quicquid est biliosum, purgat per urinas, et ob hoc pituitam in aluo compræhensam non iuuat, ita etiã si in thorace ac pulmone fuerit. Nam uis in ipso acerbata ualidior est, quã amarulenta, quod acuminis cuiusdam sit particeps plus, quã mediocriter, crapulam arcet præpotum, contra inflationes congruit, et alui & stomachi doloribus potum cum seselis uel nardo celtica, curat arquatos, & appetitum acuit, eius aspergo uel decoctio sumpta quotidie ad tris cyathos. Aduersum suffocationes ex fungis succurrit cum aceto potum.

Aacetum secandi essentiaẽ est & frigidæ, cū quadam caliditate, ut frigiditas dominetur, partium tenuium est, ad arefaciendũ commodum medicamen, ut tertij sit ordinis iam perfecti, quando ualidum est.

Apium calidum, urinam & menstrua citat, estq; citra inflationẽ magis, q̃ herbæ semen.

C illij

ἄξιον
Dios. li. 6.
cap. 13.

Σταση βαλανη μυρσιση 2 ἡμι
 βση α 9^ο χρ. πηκ. κλειω γ 3^ο m.
 πησιλλημ. 21

De eis que à B litera incipiunt.

Βάλανος
 μυρσική

B Alanus myreplica, odorataque, quam myrobalanum nominant, abstergen- di & secandi uim habet cum quadam acerbitate astrictioneque, ob hoc absterget, & secat, & cogit, ueluti ionthos, quos ueru- cas quidem uocant, & lenticulas, & ephes- dem, & prurimum, & scabiem, & lepras, & achoras, & hulcera macerata, atque crassescē- tia conuenit. In primisque cum aceto cicatri- ces illustrat, splenes remittit, præsertim si cū ipso misceantur arefacientes farinae erui, & ordeï. Cortex autem ipsius ualde efficax, quare eo utendum in quibus ualidior est acerbitatis usus. Quod si quis carnis ipsius drachmam unam potarit cum melicrato, quod mulsum dicimus, facile uomuerit, sæpe etiam aluum infernam large deicit. Quamobrem cum purgare iecur, aut lies- nem uolunt aliqui, medicamine hoc utun- tur cum oxycrato, quod lædat stomachū, gaudet enim aceto, & extrinsecus posita, et ore sumpta.

Ionthos sup. πησιλλη ruber
 seu iterdū albe, q. m. fante
 Et naso uicem et max
 bibnloy nasp.

Hor. ubi
 πησιλλη
 καλυπ. et
 κλειω κλειω
 φραγιτ

Βάλσαμον
 Dios. li. 1.
 ca. 18.

Balsamum calefacit & arefacit in secun- do ordine, est autem etiam partium tenui- um, succus uero eius potestatis est tenuio- rum partium, nec eo usque calidius, quantū

nonnulli opinantur & partiū tenuitate falsi
Fructus ipsius propemodum eius potestatis
est genere, deficit autem, quatenus tenui-
um partium est.

Balaustium est agrestis mali punici flos
sicut domestici cytinus, multū gustu acer-
bescit, & arefacientis & acerbescētis est po-
testatis, et perinde hulceribus omnibus im-
positum, aridū leuissimū celerrime cernes
in cicatricem sine morfu ullo properare.
Inde ex ijs, qui mittunt sanguinem, & qui
medentur torminibus, & uentris fluxibus,
ac uulue, non est quispiam, priscorum
medicorū, qui hoc nō utatur medicamine

Bati folia, præcipue mollia, & ramuli,
nempe ipsius rubi, mediocriter sunt acer-
bescencia contusa. Hęc igitur aphthas, præ-
cipueq; oris curant hulcera, et uulnera glu-
tinant. Fructus si sit maturus, habet quid-
dam mediocris caliditatis, Præmaturus au-
tem, ac lectus intempestiuus, essentiæ sub-
frigidæ est, terrestreq; quiddam habet, ob
hoc multum arefacit. Apponitur arefactū
fitq; humido magis arefaciens. Et flos eius-
dem est, quæ & ari potestatis. Torminibus
igitur & uentris fluxibus, & infirmitatibus,
& sanguinis eiectionibus idoneus. Radix
autem acerbescendi uim habet, tenuiumq;

βαλαύσιον

Dios. li. 2

ca. 38.

Siluestris

punicæ

flos bala-

laustiū

est

βάτος

Dios. li. 4.

ca. 34.

ἄφθαί sunt

oris ulce-

ra.

C v

Simō
Lahni proba
lantha radice
gramani ampi
sup. εζοτιο
vidi balaustias
ab ægyptiaca
tas. dissimi-

les mris

partium est, & perinde calculos atterit in renibus.

κράμβη
Pli. li. 20.
cap. 9.

ἔστιν ἕκτι
Des sunt ul
cuscula
rubescētia

Brassica manducabilis mixtæ potentia est, cum mansa, tum extrinsecus apposita, non satis euidenter acuta, sed ad uulnera glutinanda, medendūq; hulceribus in malam consuetudinē labentibus. Inflammationibusq; iam obduratis, difficulterq; solubilibus, sacroq; igni & similibus. Curat quoq; epinyctidas, & herpetas, uimq; habet abstergendi, ipsum corpus cōtinet ne dissipetur. Hac de causa ubi arefacere humectum uentrem uelimus, mediocriter ipsam coquendo, & priorem aquā profundendo, immittimus statim in aliam calidā quæ statim ferueat, quando non expedit, ut aerem aquamue frigidā cocta attingat, nec enim admodum utilis, nec si admodū coxeris. Immittendo igitur in aliā feruentem aquam coquamus, ut sit oportuna ad subducendum, si nō plurimum coquatur. Arefacit igit brassica, uelut lens, & ob hoc uisum hebetat, & melancholicum gignit humorem. Asparagus autem minus, quā brassica arefacit, & magis urinam cit, at semen potum, lumbricos perimit, et ephes & lenticulas, idq; genus alia, quæ mediocri egent acerbitate iuuat. Caules brassicæ

exusti, uehementer arefaciunt suo cinere,
adeo, ut iam potestatem habeant amburen-
di, ob hoc ipsi admiscent adipem uetustum,
& antiquis laterum medentur doloribus.
Et si quid fuerit eiusmodi utuntur ea, præs-
sentaneum namque ad distrahendum reme-
dium est.

Batrachium, quod raninum quidam uo-
cant, quaternis specie distinguitur differen-
tijs. Cunctæ admodum acutæ sunt poten-
tiæ, ut laboriose trahant, quibus si quis uta-
tur moderate, & scabies & lepras mundas
reddit furfuribus, crustis inquã illis furfura-
ceis, et ungues dimouet scabros, et punctu-
ras abducit, & uerucas, & tuberculos, quos
myrmicias uocant, aufert, iuuatque in alope-
cijs, tempore pusillo imposita, nam uetus-
torum non solum amouet crustas, sed eti-
am cutem sauciat, atque hæc quidem folia
uirida cum caule imposita faciunt. Radix
uero plurimum arefacit, sicut alia omnia,
quæ plurimum arefaciunt, dentiũ succurrit
doloribus, ipsos confirmando.

Bdelium quod scythicum nominatur,
quodque magis atrum, & rhesinosum, mol-
liendi potestatis est satis efficacis, alterum
arrhabicum, quod lucidius, adhuc magis
arefacit, quæm molliat illud. Sunt autem,

βατράχιον.
Pli. lib. 27.
cap. 12.

Βατραχίων
Raninum

άλωπεκία
capilli des-
fluuium

βδέλλιον
Pli. lib. 12.
cap. 9.

qui arrhabico utantur in inflammationibus
bruchorumque uermium exustionibus, atque
hydrarum ositi spuma madefaciendo, ut
imponatur emplastrum. Arrhabicum per
hibetur calculos in renibus terere potum,
urinasque aduertere, in coctorumque flatuum
medicatur discursus.

βλίτου

Blitum holus est manducabile, temperamento humidum & frigidum in secundo constitutum ordine, citat aluum, medicaminis uim nullam habet.

βολβός
εσώδιμος

Bulbus quidem mansus, frigidiores, & crassiores, & tenaciores humores gignit, difficulter namque concoquitur, & inflat, & uenerem exacuit. Impositus, glutinandi et arefaciendi uim habet.

βολβός
εμετικός
Dios. li. 2.
ca. 157.

Bulbus euomitius, temperamenti est multo calidioris, quam qui dicitur, qui per se mansus, & decoctio eius pota, uomitum mouet.

βούγλωσσον

Buglossum humidum, et calidum est temperamento, uino impositum, causa temperantiae est. Congruit autem ob gutturis asperitatem tussientibus coctum in mulso. Aiuunt tertianis congruere febris quidam quae trinum habet caulem herba, si cum radicibus & semine coteratur, inde potetur. Quartanis porro eam, quae quaternis cau

Pli. l. 25. c8

libus surgit, harum decoctio ex uino abscessibus utilis esse perhibetur.

Buphthalmon nominatum à floribus, qui apparent facie quidem esse oculis bouū conlimiles, nam quandoquidem colore, floreque anthemidi conlimile est, maior & acutior ui, hinc flos ad distrahendum ac commodatior, medeturque duricie ammixtum ceroto, & tumoribus.

Bunium, aliq̄ arctium, inter calefacientia est eousque, ut urinam citet, & menstrua ducat, & secundas ex aluo agat, lieni & renibus & uesicæ idoneum, cuius usus humidi, aridique & diluti, ac eliquati cum radicibus & caulibus & folijs cum mulso. Ac pseudobunium propemodum ipsum calidum est.

Brathy calefacit & arefacit in tertio ordine, estque partiū tenuium, & ob hoc uim habet distrahendi, adducitque menstrua, si quicquid aliud, & per urinas cit sanguinem, & uiuentia embrya absumit, mortuaque eiectat. Putredinibus denique conuenit, precipue, quæ sunt ex mala consuetudine, ac diuturnæ, uetustæ namque citra affectum uisum ferunt medicaminis robur. Ergo etiã mollitum cum melle purgat, & carbunculos exoluit. Quidam pro cinamomo bis

et Diastro. Quando fit eptm et folijs aufert umores mltos. et sordines eis q̄ aridus pp̄ supfluitate rarioris et aufert q̄ chara uis. Et q̄ b̄bit² fant ex uti sanguine et urina & expellit.

Βούφθαλμον.

Βούνιον
Dios. li. 4.
ca. 115.

Βράθυ
Her. or. Galen.

tantum admittunt, quod attenuandi, & distrahendi uim habeat Hæc latine herba sabina dicitur, ut Plinius ait.

Formis est Βρετανική
qd nos bardana
na dicitur. qd
Aurel Bardamich dicit
Pli. lib. 25.
cap. 3.

Britanicæ herbæ sunt folia acerbescensia, & uulnera eius remollescunt, similia sunt lapathis agrestibus, nisi quod magis atra, ac densiora, estq; ex eis succus similiter exacerbens, & astringens. Et perinde quidam apponunt coctum, utpote maioris efficacie medicamē corpori putrido, congruit autem oris & gutturis hulceribus, & prorsus ubi astringere conueniat.

Βρώμος
Dios. li. 4.
cap. 131.

Bromus latine auena, calamus est similis frumenti calamis ac folijs, cuius semen ad cataplasmata ita idoneū, sicut ors deum, potusq; ex ipso sistit aluum, succus in sorbitione tussibus conuenit. Mediocriter autem frigidus temperamento acerbescens quiddam habet, & perinde fluxus alui sistit.

Bryon εμα Βρύον
qz arbo feru
Pli. lib. 32.
cap. 6.

Bryon maritimū, quod algam quidam uolunt esse, exacerbenscit & refrigerat. Inde impositum locis calidis, euidenter refrigerat & iuuat.

Arabie uocat vsneq;

Bryum, quidam splanchnum, alij hyppnum uocāt, exacerbenscit & refrigerat mediocriter, ut proxime ad temperata accedat, quod sit distrahendi potestatis, ac moq;

liendi, præcipue cum cedrinis inuentum
lignis, nam & in leucinis & querceis inue-
nitur, olentius cedrinum, albumq; præstat,
nigricans uero deterius.

Bunias, cuius radix inflandi uim habet,
minus nutrit. Eius semen potum, lethalia
inefficacia reddit, miscetur igitur antidos-
tis, falsescit uero eius radix.

*Bouvia est rapa agris for-
tasse est napi.*

De incipientibus à C litera.

Cicer legumen inflans nutriens, bonū
aluo, uim mingendi excitās, lac agit,
et semen, et menstruum, cuius coctio
calculos in renibus atterit. Alterum genus
ciceris, quod cicerula a nostris, horobia
a græcis, potentia conuellendi, diftrahen-
di, secandi, abstergendi, ideo & lienem, &
iecur, & renes purgant, & scabies & impeti-
gines abstergent, et parotidas et testiculos
obduratos dissoluunt, necnon hulcerosa
iam uetusta consuetudine cum melle cur-
rant, sed cicer hulceratam uesicam, et renes
offendit, auertit malum multum ipsius, in
coctum ipsi ros marinum et mansum, ut
etiam allium.

ἑρέβινθος
Dios. li. 2.
cap. 19.

Impetigo
est summe
cutis ma-
lum, et qd
inter aspe-
ritatem &
scabrie
uersatur.

Calaminthe tenuium est partium effens
tia, et calida et arida tēperamento in tertio

καλαμίνθη
D

fere ordine utraq; in qualitate . Hæc pota
arida, ob multum calefaciens satis sudorē
elicit, et distrahit, et arefacit uniuersum cor
pus. Ob hoc, ipsa quidā usi sunt ad sedan
dos febrīū rhigores extrinsecus apponen
do, ex oleo coquentes, & inungentes totū
corpus, ualide fricando, ut interna petat,
nec non ilibus accōmodant, & apponunt
ischiadici, utpote præsenteum remediū
atrahit nanq; funditus, ac cōuellit ad imā
cutem, & uniuersum eum concalefacit ar
ticulū. Subuenit fracturis, & spasmis, lum
bricos perimit cocta cū uino, & cataplas
mate imposita cicatrices atras reddit albis
cantes, uritq; manifesto cutem, & mēstrua
pota, atq; apposita prouocat efficaciter.
Præsenteum quoq; medicamē elephan
tiasī correptis, non modo quod distrahat
tenuēs humores, sed etiam quod attenuet
& secet ualide crassos humores, qui hanc
ægritudinem gignunt. Ita etiam cicatrices
illustrat nigras, & distrahit interim quoq;
hypopia. ^{orilof v. 12. A} Melius aut facere illi existiman
tur, qui in uino coquentes ipsam apponūt
uiridem, potius quàm aridam. Nam are
facta ualidior est, ad urendūq; expeditior.
Super imponitur autem in morsibus uis
rulentis atq; pestiferis, ob amaritudinem
perimeno

perimens lumbricos, & serpentes, assumptus, & potus succus necnon in auribus et
 h ulceribus uermes absorbit. Iuuat autem
 anhelosos & arquatos, abstergendo, ac pur-
 gando iecoris opilationes. Ad hæc autem
 cuncta iam dicta, efficacior montana est.
 Orpheus autem ait, succum ipsius cum equali
 rosaceo cum ^{cum} psimmytho solutum, soluere
 crassitudinē, & inunctam, curare igni exus-
 ta. Illud admirabile uideri, quod ne quis-
 dem mali uestigium appareat, pilosque edu-
 cit locus. Cum cimolia autem & aloë qua-
 libus succum exprimendo, & inducendo
 fronti atque temporibus, pacaueris statim
 capitis dolores.

Calamus odoratus acerbitalis exiguae
 minorisque acuminis, plurimum autem ei
 terrestris essentiae est & aeris, caliditate, fri-
 giditateque temperatus, quamobrem urinam
 mediocriter cit, mixtamque habet uim cum
 eis, quae iecori, quaeque stomacho conueni-
 unt. Miscetur utilis suffumigationibus, que
 cunctis irritandi causa menstruis adhiben-
 tur. Ponatur itaque in secundo ordine cales-
 facientium, sed arefacientium magis, quam
 calefacientium.

Calamus phragmites, huius calami phra-
 gmitæ radix potestatem habet abstergendi.

D

καλαμός Strabo ο
 αρωματι γλαυβι li
 ος. palestina. haberi
 Pli. lib. 12. cap. 12. q' ara
 ca. 122. lamid p'rt. 6. q.
 nere opa balsam.

non exiguam, ne utiquam acueniendi, uirida
etenim folia mediocriter refrigerant, quæ
participant potestatem abstergendi. Cors
tex autem ipsius urit, qui satis tenuium est
partium, & uim habet distribuendi, quida
dam habet abstergens quippe quod cales
facit, & arefacit in tertio ordine, plusq; are
faciens quàm calefaciens.

Canabis fructus difficulter concoquit,
capitis dolorem excitat, maliq; succi est. Si
frigatur, cremeturue, ad motumq; tum cas
piti, satis calefacit, fumū uapidū ad ipsum
mittendo calidum & medicum, quod are
faciendi habeat temperamentum non ins
flandi terram exiccat.

καπνός
Diosc. li. 4.
capit. 21.

Capnium uel capnus, quæ hodie fumus
terræ, olim fumaria à nostris dicta, acutè si
mulq; amaræ est qualitatis, nec prorsus ab
acrore abest, unde etiã cit urinam, et multa
biliola aduertit, medeturq; iecoris opilatio
nibus ac debilitatibus. Eius autem succus
uisum acuit, excutiens lachrymam, ut fus
mus, unde & nomen habet. Aridum & le
ue impositum melicrato, et potum lambit
aluum. Similiter uino subactum mixto,
stomachū roborat, datoq; inquit Aetius,
audacter etiam cōcoctionem ipsius quam
tumcunq; febricitantibus.

Capparis, cortex radicis, amarum pluri καππαρίσ
 mam habet qualitatem, secundā uero acris Dios. li. 2.
 tam, dein acrem, & perinde manifestū diffe cap. 161.
 rentibus & pugnantibus inter se constare
 potentijs, abstergere quidem potest, et pur
 gare et secare amaritudinē, calefacere autē &
 distrahere, & tenuare acumine, cogere autē
 et coagulare, cōpescereq; acrore, et ob hoc
 splenes obduratos, si quod aliud remediū
 & medicamen iuuat. Extrinsecus idoneis
 mixtum emplastris, & intra corpus assum
 ptum, aut concoctū in aceto, & oxymelle,
 & huiusmodi leui abrasura, cum his am
 mixta, exinanit enim manifesto tenaces &
 crassos humores, ita id sumptum, non per
 urinam, sed per aluum, plerunq; cruenta
 eieciuntur, quibus splenes subleuantur ilia
 umq; dolores. Menstrua quoq; mouet, &
 pituitam agit. Pigmentatus autem hulce
 ribus cacothibus radicis cortex leuis re
 medium præsentiā est, quippe qui ipsa
 potest abstergere & multū arefacere. Den
 tes quoq; à dolore leuat, cum uino coctus
 aut aceto. Strumas quoq; et clauos duros
 distrahit, idoneis ad hæc medicaminibus
 mixtus, necnon folia & caulis eiusdem fer
 me cum fructu & cortice potentia est, nisi
 quod non ita præsentiā, ait autē Aetius,

Est autem
 clauus cir
 cinatus in
 orbē calli
 colore cās
 dido, clau
 uorum ca
 piti similis

D ij

folijs intra pauculos dies se asperrimas stru-
mas distraxisse. Et quoniā uehementis est
potentię, non mirandum si in auribus uer-
mes humor interficit ob amaritudinem,
at in salore compositus fructus perfecte cō-
cisus idoneus efficitur. Sale quoq; maces-
ratus & cōditus, appetitum exacuit ad ab-
stergendam & subducendam per alluum
pituitam idoneus, necnon ad abstergendū
purgandumq; splenem, & hepatis opilatis-
ones, uti nanq; ipsis oportet melle, uel oxe-
læo præ cunctis cibis, ut reliquis acetolæis
uti solemus.

καρδάμον
Dios. li. 2.
ca. 141.
Latine
nasturtiū.

Cardamum, cardami semen particeps
est urendi potentię, sicut sinapis, et ob hoc
ilium, capitisq; dolorem, et quicquid aliud
eget calore, ipm calefacit sicut sinapi. Misce-
tur quoq; cōmode adiumentis succurrens
tibus anhelosis quippe quod crassos seces
humores. Herba quoq; ipsa eiusdem pro-
pemodum est potestatis, tametsi minoris,
quamobrem manducata, multum calefa-
cit, doloremq; cit capitis.

καρδάμων
μον.

Cardamomū, est quidē hoc satis calidæ
potentię, utpote trahens, impositū minus
quidē cardamo, habetq; in se quidpiā ama-
ritudinis, qua lumbricos perimit, & scabi-
es, ac impetigies cū aceto multū absterget.

Caroum, caroi semen arefacit & calefacit iuxta tertium ordinem, acutam uero mediocrem habet qualitatem, quare etiam in flationes dimouet, & mingendi habet uim, non semen modo, sed etiam stirps tota.

*Caroum semper ypurum
apud plinm h 26 ra 11
7 12*

Casia calefacit & arefacit in tertio ordine, estque satis tenuium partium gustu, habetque plurimum acuminis, breue quiddam acerbum, ob hoc dispescit simulque distrahit, quae in corpore sunt superflua. Itemque membris robur inuehit, idonea etiam ad menstrua cohibenda cum ob multitudinem simulque crassitudinem superfluitatum moueri satis impeditur.

*κασία
Pli. lib. 12.
cap. 19.
Frutex &
casia est,
iuxtaque ci
nami cas
pos nascitur.*

Castanea, de hac ubi de quercu dicitur, quoniam in numerum utique uenit quorundam sententia glandium, ita etiam Plinius perhihet.

*Pli. lib. 15.
cap. 23.*

Cinis omnis, siue lignorum, siue alterius materiae componitur ex contrarijs, habet namque in se quiddam terrestre, & quiddam conflagrans, uel fuliginosum. Ita nimirum partes tenuibus constant portiunculis & asperso cinere aqua & succenso pariter, quod cineris aufertur terrestre, imbecillum & quiddam uellicans est, aquae uim calidam addit, quae lixiuium. Nec omnis cinis eandem oino habet uim, sed iuxta exustam materiam

*Nuces
uocamus
& castane
as, quaeque
accommodat
diores
glandium
generi.*

ex acerbescētibus astringentibusq; lignis,
Cinis sicut quernis, & id genus alijs non
parum acerbescētis est terrestris potestatis,
inde sanguinem sistit erumpentem. Sed ci-
nis ficulneus multum acutū & amburens
habet in parte ardente, & in terrestri abster-
gens, ita tithymalorum cinis.

Pli. lib. 36.
cap. 24.

Calx de genere cineris quoq; est, sed te-
nuium magis partium, quàm lignorum.
Subacta igitur bene aqua ter aut quater
infusa, medicamen est citra lincinationem
arefaciens, distrahendi uim habet lota ma-
rina aqua.

κέδρεος
Dios. li. i.
ca. 96.

Cedrus est specie duplex, temperamen-
ti autem sunt ambæ tertij ordinis in calefa-
ciendo & frigefaciendo, arefaciendo utiq;
cedrea, quæ ex ipsis fit, in quartoq; iam tan-
gitur ordine. Est autem primi ordinis eo-
rum, quæ apte uocantur tabida, calidaq;
est, ac tenuium partium, simplices quidem
carnes, expedite, simulq; sine dolore putre-
facit ex corporis suo calore, ipsa suū intens-
dens calorem. In scabris autem corporis
bus longiore etiā tempore uix operatur,
quāobrem mortuis adhibita corporibus,
ipsa seruat à putrefactione immunia, hu-
miditates nanq; ipsorum depascitur super-
fluas, at solida corpora non tangit, quod

tantam vim humidam non habeant, quæ
quæ dicuntur tabida. Quare minus mirū
cum hanc habeat vim, si pediculos, & puli-
ces, & uermiculos, & ascharidas confestim
pariter in corpore uermes omnes perimit,
embrya quidem eis apposita uiuentia occi-
dit, mortua eijcit. Alligata pudibundis in
coitu, medicamē est conceptū prohibens,
qui utantur eo, nulliq; secundum est. Den-
tium foraminibus inhærens, dolores miti-
gat, frangitq; ipsos, attenuat etiam in oculis
cicatrices, medeturq; obtusæ aciei oculorum
ob crassitudinem humiditatis.

Cedrelæum, cedrinum inquam oleum
pinguissimum ex ipsa & admodum oleosum,
quod attonsis ouibus incoctum adhibetur.
Tota cedrina magis tenuium partium esse
perhibetur, at minus acutum, tamen non
minus, sed magis operatur, quàm cedrea.
Hinc eo utuntur uulgo in uulneribus pecorum
factis ex forficibus, dum attondētur, & in
scabie, & aduersum muscarum, asillorumq;
compunctiones.

Cedrides, ita nanq; cedri fructum nominant,
magis temperatam habet vim. Mandere autem
potuerint cum capitis dolor obuenerit, calescitq;
& lancinatur os uentris.

ἀσκαρίδια
tertiū genus
inter
lūbricos
uentris faciunt.

Κενταύριον
τὸ μέγα

Centaurij magni radix ex contrarijs cōstat potentiss. Gustu igitur acuta, simulq; acerbescere uidetur cum breui quadā dulcedine, operatione autem acumen quidē caliditatis opera ostendit, auertens menstrua, & embrya mortua auellens, & absusmens uiuentia, simulq; efficiens, acerbitas indicat crassiorum partium, & terrestris frigiditatis opera agglutinando uulnera, & sanguinem expuentes iuuat præbendo eis drachmas .ij. febricitantibus cum aqua, si ne febre autem cum uino omnibus in qualitatibus operatur, & fracturis, & luxationibus, & spiritus difficultatibus, et uetustis conuenit laceris locis. Neq; enim exinanire modo conuenit in talibus contra naturam, sed corroborare, & confirmare exusta. Hæc autem ipsa radix & succus ipsius præstat, & aliqui pro lupino utuntur remedio, ipso non præsentente.

Κενταύριον
τὸ μικρόν

Centaurium paruū, huius radix prorsus inefficax, inofficiosaq; , at rami cum folijs efficaces. Flores autē ex ipsis utilissimi. Dominatur uero in ipsis amara qualitas, parum quiddam participat acerbitalis, & ob hoc ualde ad arefaciendum præsentaneum remediū absq; lancinatione. Ingētia uero uulnera aggluinat uiridis herba sup

imposita, et q̄ difficillime in cicatricē coeūt
 sup̄inducta in cicatricē cogit, et arefacta cō
 glutinātis ac arefaciētis potētīe reb⁹ ammis
 scēt, q̄cunq; sinus & fistulas curare possint.
 Antiquas quoq; duricies, molles reddere
 existimatur, & in malā consuetudinē deue
 nientia medicatur hulcera, curatq; fluitan
 tes affectiones. Herbæ concoctione quidā
 ischiadicis medentur, quod agat biliosum
 & crassum succum, nam ipsum purgat &
 uehementer operatur, cruenta exugit, ius
 uatq; plurimum. Succus uero ipsius eius
 modi propemodum est potentīæ, hoc est,
 arefaciendi, & abstergendi, & quæ iam dis
 cta sunt egregie operatur, & cū melle mes
 detur, oculis adhibitus, is succus menstrua
 agit & embrya. Haud auersantur aut̄ qui
 dam ipsius potū, quibus obledūtur nerui
 quod hæc imposita exinaniant, & arefaci
 ant sine mœrore. Nempe etiam ad iecoris
 amouendam opilationem presentaneum
 remedium est, bonumq; obdurato spleni,
 extrinsecus adhibitum, necnō potum. Su
 mendus est herbæ succus cum pubescit flo
 rescitq;. Datur succus cum aqua calida sa
 leq; exiguo & aceto pauculo, purgat mo
 do quodā mirabili humorem melancholi
 cum. Coma autem subsecta cum melle

ἔμβρυον δι
 ci, quod q̄
 pregnāte
 in utero
 geritur.

D v

cocto ad collyria facit imposita, fistulas sedat, & putredines eximit, corymbos amputando, dato ieiuno cum aquæ calidæ cochliario tribus diebus perpetuis, uel pluribus, & intuebere mirabilem ischiadicis utilitatem, necnon aduersum polypos in naribus aridum immittendo.

Pli. lib. 15.
cap. 25.

Cerassus arbor à cerassunte oppido ponti, fructus fert mediocriter acerbescens cum dulcedine. Maturus igitur fructus magis dulcescit introrsus stomacho minus bonus. Præmaturus autem & magis austerus contra. Gummi autem ipsius arboris scribunt quidam cum uino potum, plurimum prodesse calculum gestantibus ac laborantibus eo morbo. Est etiã cerassum oïno dulce, id stomacho improbissimum.

*Ξολοκέραια
ἢ ἰσχυρὰ*

Ceratonia arefacientis & acerbescens sunt potentia, quemadmodum etiam fructus ipsius ceratia nominati, siliquas nostri uocant, dulcedinis nonnihil particeps est, eandem fere habent cum cerasijs uim, humida siquidem cū sint, magis aluum subducunt, arida uero magis sistunt.

κέρσον

Pli. lib. 25.
cap. 8.

Cestrum, quæ à nostris betonica nominatur, dicitur etiam psychotrophum, uim habet secādi, ut gustus ipse promittit, amara & acuta herba est, suum habet effectū,

Nam in renibus calculos dissipat, & pul-
monem, & thoracem, & iecur purgat &
abstergit, & menstrua cit, et comitiam cu-
rat morbum, & fracturas, & luxationes,
acuta febre afflictos, & ischadicos pota ius-
uat, nominatur etiam ferratula.

Cicis, quæ omphacites nominatur, ^{puro id qd Arabes keena} ^{vora} ^p
tis acre medicamen est, essentiaë terrestris,
frigidaë multum habens, qua arefacit & ex-
pellit fluxus, et cogit, et astringit mollia im-
becilliaq; mēbra, omnibusq; fluxibilibus
langoribus occurrit, planeq; obsistit, po-
niturq; in tertio arefacientium ordine, se-
cundi autem refrigerantium ordinis. Alte-
ra uero cicis flaua & laxa, & magna, arefa-
cit quidem ipsa quoq;, sed eatenus id mi-
nus, quatenus acris est qualitatis. Cocta
autem ipsa per sese, inde leuigata pigmen-
tum in ano ardorum est. Opus autem qui-
bus fuerit mediocri acerbitate, coquere ex-
pedit in aqua multum, & uino plurimum
austero. Vstæ autem cicides attenuantis
potentiaë sunt, non dubium, quin calidita-
tis exustione plurimum habeant, tenuiūq;
partium sint inter ea, quæ urunt, & paulo
magis arefaciunt. Opitulantur autem in-
censis ardentibusq; ex carbunculis cū ace-
ro aut uino.

Carbun-
culus fit,
cum refer-
buerit san-
guis copi-
osiore as-
tra, bile
abundans.

*Abugezig. Mollificat grossitas opostemam. & confortat asperam p'teris qm p
m² sup ipso vel qm fit r' ca l'orh r' aliq' oleo: sicut est oleo viola
cew: & mollificat nervos. & l'iora q' qm' estiaz. & r' ipa' r'ofim' r' qm' r'ia*

κηρός
Dios. li. 2.
ca. 47.

Cera in medio calefacientium, & refri-
gerantium est, humectantiumq; , atq; are-
facientium. Habet autem partium crassitu-
dinis quidpiam et pigmentarium, ideo nō
arefacit modo, sed etiam per accidens uis
detur humectare inhibēs distillationes, quā
obrem aliorum medicaminū materia est,
ipsa uero per sese in numero coquibilibus
fuerit debilibus extrinsecus positorum, ha-
bet nanq; breue quiddam potentiae distrah-
endi, in qua multum assumpsit mellis.

Ciboriū
quasi scri-
niolum.

Ciborium, uiridem fructum Ægyptiū
cyamum, quod ualet fabam uocant cibor-
rium, quare quod de faba dicitur, idem de
hoc considerandum.

Orbasims uocat Cardiu

Cinara, edulium est malum stomacho,
præcipue cum fuerit asperior, nam bilio-
sum succum in sese obtinet, totamq; essen-
tiam lignosorem. Proinde ex ea humor
gignit melancholicus, ex eius succo tenue
& amarum bili, melius itaq; præcoquere
ipsam antequam manduces.

Cicis fructus quem quidam crotona uo-
cant, qui purgat, abstergerendi ac distrahens
di uim habet, eius folia imbecillius. Ex fru-
ctu ipsius oleum calidius, tenuiumq; pars
rium est magis, quàm commune, ob hoc
etiam uim habet distrahendi.

Cistus, uel cistharus acerbescens arbutū Dios. lib. 1. *Rosa rama*
est eousq; , ut ipsius folia ad emplastrū ad c. 17.
hita glutinent uulnera. Flores autem sine
efficaciores, ut cum uino poti, tormina &
uentris infirmitates, imbecillitatesq; & fluxus,
& humiditatem curent. Emplastrum
adhibita putridis opitulatur hulceribus,
arefaciendo fere in secūdo ordine, Arbuti
autem frigiditas tepidæ particeps est quali-
tatis. Verum quæ hypocistis nominatur, *ἵπποκιστίς*
folijs multo est acerbior, medicamen mult *Dios. li. 2.*
tum efficax omnibus fluentibus langoribus, *c. 18.*
ut sanguinis deductionibus, & fluxui
muliebri, cœliacis, hoc est, in aluo excitatis
& dysentericis, nempe torminosis affectio-
nibus. Verum corroborat membrum, si
uelimus restituere multa affectum humidi-
tate, robur et firmitudo reparatur, idq; plu-
rimum mixtum idoneis epithematis, uel
antidotis.

Cistus, uel ladanum, in calidioribus lo- *κιστός*
cis hic cistus editus non est genere alius, q̄ *λάδανον*
in alijs regionibus peculiaris loci est, suam *Dios. li. 1.*
quandam distrahendi habens caliditatem *c. 19.*
frigiditatem ponendo. Cætera sunt prope
modum, quæ in dicto iam cisto. Quod ue-
ro ladanum appellatur, ex ipso calidū me-
dicamen efficitur in primo ordine, iamq;

ad secundum perueniens. Particeps autē
cuiusdam breuis est acerbitalis, estq; essen-
tia partium tenuium, & perinde uim ha-
bet mediocrem mollificādi, atq; distrahen-
di, atq; adeo concoquendi, non igitur mis-
randum, si eis quæ uulnæ eueniunt conue-
nit. Id propterea quiddam habet etiā acre,
ideo fluentes capillos sistit, nam quicunq;
pernitiosi humores sunt infesti pilorum ra-
dicibus, ipsos attenuat, & absumit, cogit &
astringit acerbitate ipsarum meatus com-
pingendo.

κισσός

Cissus, hoc est, hedera, contrarijs cōstat
potentijs essentia acerbescens, quam fris-
gidam & terrestrem dicimus, habetq; acus-
mina, quam calidam esse gustus attestatur,
essentia aquosæ est particeps uiridis, tepis-
da. Viridia ergo folia incocta uino, ma-
gna uulnera cōglutinant, hulceribusq; me-
dentur uetustate malis, cicatrices obducit
ex igni factis hulceribus. Cum aceto autē
cocta folia splenicos iuuāt. Ipsius uero flo-
res ualidi admodum, ut cū cerote leuigat,
igni uestionibus accommodantur. Succus
autem uetustos aurium curat fluxus, nec
non hulcera aurium, ac narium. Quod si
paulo acutior uideatur, miscetur oleū rosa-
ceum, aut oleū dulce, eius autem lachryma

pediculos perimit, & capillos attenuat, eo usque calidæ potestatis est, ut aliquatenus exurat, ea lachryma iuuat etiam pota calculosos.

Cnicus. Cnici semen in purgationibus dumtaxat adhibetur, tertij calefacientium ordinis est, si quis extorsus ipso uti uoluerit. κνικος
Dios. li. 4.
cap. 178.

Coccus gnidius, purgat ipse quoque, acutem autem est & urentis potentia. Pli. li. 27.
cap. 9.

Coccus infectiuus, acerbescens & amarum habet qualitatem, Arefacit autem amarus absque morfiunculis, ob hoc ingentibus congruit uulneribus, & neruorum uexationibus, cum aceto aut oximelle solutus. Cocco
gnidio co
lor cocci,
magnitudo
grano
pipis mas
ior. uis ar
dens.

Colocasium, uel masiganium, eandem quam radix habet potestatem, nempe quam rapæ & cepæ. Tenax autem ipsius est corpus, quamobrem & abstergendi potentia est, iuuatque aluum.

Colocyntha seu cucurbita, humidum & frigidum est temperamenti in secundo utriusque ordine, quamobrem abrasionum ipsius succus, aurium ardoribus doloribusque cum oleo conuenit rosaceo. Ita demum tota im-

pecta calidos ardores mediocriter refrigerat, deuorata gracilentos efficiens & sine frigore, nutrimentumque corpori exhibet humidum & frigidum, ideo paucum. κολόκυνθα
Dios. li. 2.
cap. 120.

*Habe mesuaj. sanith curmbite
confert msi & dolori ptoris q
calore coimqit: & absterdit sibi
& confert agetati q fit a sole
na. q. R. asis. 3. al. ca 18. Curm
bata frigida est & humida. q
sio mala ex no appetit destr
mit. sibi q q. Vedat: & epatis ar
stui ardore exingit. qm in us ar
buidat calor.*

coquitur non male cū non præuenerit cor-
ruptio, hoc aut patitur ob improbitatem,
cum in uentre cōgregatus improbus fuerit
humor. Ceterū ob hoc grauari, tardiorēq;
fieri uentrem contigerit, ut alijs humidis
edulijs, nō iniuria horygano condiri gau-
det, ob eam, quam in sese aquosam habet
humiditatem, cuncta siquidem huiusmo-
di acutis, uel acidis, uel austeris, uel salsosis
remisceri debent succis, si accommodate
sumi debeant, ne in nauseam perducant
admittentes.

^{Vredo}
Comarus nempe arbutus, fructus huius
uocatur ab alijs carmemecylum, ab alijs
memecylum, quod stomacho nō bonus,
doloremq; capitis excitat, stirps una cum
fructu acris.

Commi, quod ualet latine gummi, are-
facientis est & impactilis potentia, asperita-
tibus medetur.

Conia, nempe polinis, stacte tanquam
ablutio materierum cinerecianum, ita no-
minatur, plus omnibus uim habet abster-
gendi, atq; arefaciendi, quiq; cinis ficulne-
us & tithymallorum, & ferme qui dicun-
tur putridæ potentia, tenuitate autem par-
tium essentia cætera dolorem urit.

Conyzæ

Conyzæ, nempe maior & minor, eiusdem fere sunt potentia, gustu quidem acutæ, & amaræ apparent, manifesto calefacientes & arefacientes, ut in ambabus qualitibus tertij sint ordinis, coctæ igitur in oleo, rhigoribus februm ambientium medentur. Flores autem ipsarum cum folijs nonnulli terunt, potandumque id præbent ad prouocanda menstrua, & embrya eicienda. Est porro tertia conyzæ species, quæ in humidioribus nascitur locis iam dictis, minus bene olens, & imbecillior.

Corianum uel corium, ex contrarijs constat potentijs, multum autem habens amaræ essentia, quæ tenuium partium & terrestris non parum aquosæ humiditatis, potentia tepide, aliquantulum acerbitalis habet, ex quibus omnibus uarie operatur, quæ Dioscorides scripsit, non refrigerando solum, sed etiam calefaciendo.

Colla, quod latine ualet gluten, ex siligine, uel gyri pigmentalis ac concoquibilis est potestatis, de tauro colla autem, & similia dicetur ubi de animalibus.

^{pes cornu} Coronopodium, huius radix creditur mansa iuuare coelicos.

Costus paucule admodum est amaritudinis, sed acutæ & calidæ qualitatis, atque

κόνυξ

Et Conyzæ duo ge

nera in coronamen
tis mas &
foemina.

Pli. lib. 21,
cap. 10.

Est fortasse
quod pollina
ria uocant

κόριον

Romani
coriandrū
Dios. li. 3.
cap. 65.

κόλλα

Dios. li. 5.
cap. 93.

Ex boum
cornijs con
ficitur.

κόσος

Dios. li. 1.
ca. 15.

E

Rafis 3° al. ca. 22. Costis ralis existens & surq opilatione aperit & purgat raris
terrodet sup fluid. q. ronalisimo ex fr^o passis si naves r co suffimmet, admod.

potentia, & perinde etiam attrahit, quare
conterunt ipsum cum oleo antequam im
mittant in corpus rhigentium ex ambitio
fa febris, alij autem in fideratis et ischiadicis
& prorsus ubi calefacere aliquod mem
brum conueniat, uel e profundo aliquem
succum insuperficiem attrahere ad usum
huius properatur. Hac de causa urinam
cit & menstrua, fracturis & luxatis & late
rum congruit laboribus, ob insitam amas
ritudinem lumbricum latum perimit. Ad
epheles utuntur eo cum aqua uel melle,
ineft autē ei ex temperamento humiditas
quædam inflandi, qua uenerem exacuit
cum œnomelle potus.

Vmbilicis vine
riis
κοτυλη
δών
Pli. lib. 25.
cap. 13.

Cotyledon mixtæ potentie est, humide
& frigide, & hebetis cuiusdam acerbitatis,
aut breuis amaritudinis, unde refrigerat, et
expellit, & absterget, & distrahit, ardore
ignis sacri, et sacros ignes succensos curat,
ardentique stomacho satis utile pigmentum.
Creduntur folia cum radice si manducen
tur, calculos atterere, & urinam cire.

κράμβη
ἀγρία

Crambe agria, brassica agrestis, aridior
& calidior temperamento est multo, quā
domestica, uelut cuncta fere alia agrestia
ualidiora sunt domesticis. Vnde non in
suauiter intrinsecus corpori admouentur,

distrahit autem & absterget uehementius,
quàm domestica.

Crambe thalattia, brassica marina, falso
sa aliquatenus gustantibus cū breui amari-
tudine, ideo uis eius abstergendi & arefaci-
endi imbecillior in utroq; est amaris.

κράμβη θα-
λασσία

Crocodilium, crocodilij semen acutū
quidem est, & odoratum, uim mingendi
excitans, & menstrua agendi. Proinde ca-
lidæ etiam potentiæ est, & distrahentis, &
arefaciētis, caulis autem succus & seminis
similis potentiæ, iuuat nephreticos, dolore
inquā renum affectos. Radix uero ualde
confert, qui ex thorace excreant, minus au-
tem acuta est semine, at nihilominus ama-
ra, agit autem etiam per nares sanguinem.

κροκόδει-
λιον

Diosc. li. 3.
cap. ii.

Crocus quiddam exiguum habet acer-
bescens, quod indicat terrestre frigidum.
Dominatur autem in ipso qualitas, uisq;
calida, ut cuncta eius essentia in secundo sit
calescentium ordine, & primæ arefacien-
tium, ob hoc etiam facit concoquere ope-
rante pariter breui acerbitate.

κρόκος
Diosc. li. i.
cap. 25.

Cepe ex quarto est calescentium tem-
peramento, cuius essentia crassarum partiū
est, unde hæmorrhoidas apposita interrū-
pit, & cum aceto peruncta oleo uirilignes
absterget, & attrita alopecias confestim ex-

κρόμμυον.

uscitat in pilos, manducata uero corpus calefacit accumine, attenuatq; in ipso crassos & tenaces humores, uentum in uentrē inducit ob essentiæ crassitudinem partiū, sanguinemq; gignit.

κυκλάμι
νος Roma
ni umbili
cus terræ.

Ραμὶς ῥωμα
Μαλὴ τερρε

Cyclaminus uarię potestatis est, nam & absterget, & secat, & interrumpit, et euellit, & distrahit, succus nanq; ipsius interrūpit hæmorrhoidas, & appositus uiolenter aluum irritat, ita phymata & chæradas seu strumas, omnesq; alias duricies, differenti bus potestatibus ammiscetur, & suffusio nibus congruit cum melle sublitus. Præ terea etiã per nares purgat, uis ipsius pror sus uehemēs, & illito uentriculo ipsa aluū subducit, & embrya absomit. Tota autem radix succo imbecillior est, uehemens ta men ipsa quoq;. Menstrua siquidē cit pos ta, nec non apposita, et arquatos, regio in quam morbos curat, non intestina modo purgans, sed e toto corpore bilem exhaus riens per sudorem eiectat, bene connecto fotoq; corpore Potam uero quantitatem conuenit ad tris dragmas esse, uel ut pluris mum ad summūq; quatuor dulci aliquo uel melicrato, hoc est, mulso, absterget ue ro cutem, in eaq; curat ephelidas, & alope cias, & id genus alia curat. Lienēs quoq;

duros iuuat apposita, expediatq; & arida. Præbent etiam aliqui aridam radicem etiã asthmaticis, atq; anhelosis, dissecta autem arida, & attaminata, quassaq; tenuissimo cribro polinario, farinarioue cum gareo phyllo, ut sit quidem radicis uncia una, gareophylli cocci ʒi. suctuq; naribus attracta purgat, educitq; à capite crassos & tenaces humores, inde medetur ueteribus capitibus doloribus, comitialesq; morbos plurimum iuuat.

Cuminum, cumini semine præcipue utimur, est autem calefaciendi potentia, mingendi uim habens, & exhauriendi, in tertio ordine calefacientium est.

Cyparissus, uel cupressus, cupressi folia & rami, & spheria noua, & mollia, magnum uulnerum in duris corporibus sunt glutinatoria, unde manifestum est arefaciendi esse potentia, nihil insigne habentis acuti & calidi, at multum habet amarum, multoq; plus ei inest acerbum in tota stirpe. Tanta autem in ea caliditas est, quanta agitur in profundum acre. Nullam uero caliditatem, uel lancinationem exercet corporibus, ob hoc e profundo humiditates in gracilitatibus & putridis affectionibus expedit, simulq; tute depascitur, aliam non

κυσσάρις
509.
Dios. lib. 1
cap. 93.
Adstrin-
git cupres-
sus et refri-
gerat.

reuellens humiditatem. Et perinde etiã en-
terocœliacos apposita iuuat, arefacit nãq;
& firmitudinem promittit tepescentibus
humiditate corporibus, ut acerbitate in
profundum subeunte ducat eam humidis-
tatem media remixta caliditate, utũtur aus-
tem ipsa nonnulli in carbunculis & herpe-
tis, farinis ammiscendo.

Cyperũ, cyperi utiles admodũ radices,
calefacientes & arefacientes absq; lancina-
tione, unde per humiditatem multã hulce-
ra mirifice iuuant, habent nanq; quiddam
acerbescens, stypticumq;, ob hoc hulceris-
bus oris multum accommodatum, secans
dicq; uim quandã habent, calculosisq; me-
dentur, & urinas & menstrua ciunt, cyper-
um Plinius gladiolum uocari ait.

*Avabire Al-
gamma vana
q; olea vana
olm de alra
na.*

xviii
in Aegy-
pto est ars
bor flore
candido.
Pli. lib. 12.
cap. 24.

Cyprus, huius arboris folia, & pediculi
& flores utiles, mixtæ sunt potentie atq;
temperamenti. Habet autẽ quiddã distra-
hẽs, ex aquosa essentia calida mediocriter,
habet etiam quiddã exacerbescens, ex ter-
restri frigida, unde decoctio igitur exhaus-
ta iuuat igni exusta. Vtuntur autem etiam
in febribus ardoribus & carbunculis, est
nanq; iucunde ac sine morfu arefaciens,
hulceribusq; in ore sponte obortis, præser-
tim ab aphtha conueniunt, quæ diximus

mansa. Folia uero cypri arefacta in umbra
& resecta, concisaq; inde cocta in aqua fer
uenti cinere, lento igni iure magirico alis
quantulo inculcato, uel aceto pauculo, bo
num efficit cataplasma atq; pigmentū po
dagricis, articularibusq; morbis impositū
magnis ardoribus, lenit nanq; ardores, &
fluxum, fluidumq; humorem protrudit,
& distrahit iam locū occupantem per me
atus incertos, tanq; per sudores. At corpus
offendit, p̄sertim ungues, ideo expedit lo
ca ea prius inungere humecta rosacea cę
roto, pigmentum ipsum si affuerit tēgen
dum folijs ciceis, aut carpassi.

Cytisi folia distrahendi uim habent am
mixto aquoso succo tepido, sicut etiam
maluæ.

Conium, ut quidam cicuta, extreme est
refrigerantis potentia, ut nouerūt omnes,
& ob hoc, ob ingentē frigiditatem lethale.

κώβειον
Pli. lib. 25.
c. 13.

Coni fructus, quem uocant cocalum et
strobelum, totus quidem uiridis, habet au
tem quiddam cum humiditate amarum,
& acutū, & ob hoc emaphyicis sputādi
morbo laborantibus, alijsq; quibus opus
est ex thorace, & pulmone tussiedo & spu
tando subleuari idoneus est. Fructus au
tem ex ipso manducabilis est, concoctu

Cicuta ue
nenum est
publica
Athenien
sium p̄ces
na inuisa.

Comi fr̄s
pimi

difficilis, & ualidus, et multi succi, quod sic oleosus. Est sane medicamen ad abolendam asperitatem idoneum, præsertim in aqua madefactū deponit uniuersum quicquid habet acutum.

Arabia lib. χαλβάνη
Pli. lib. 12.
cap. 25.
venena hinc dicitur bezard
q^o noie oia q^o venena.

Chalbane, succus est ferulaceæ stirpis, quæ uim habet mollificandi & distrahendi, calefacit autem fere in tertio ordine, arefacitq; in secundo.

Her oia Galen. χαμαί
Et noie uidei? D. sup.
Abungig. fit Simp. ex
ad uissi antiqua. et ad
emphion digestiois empirio
pro hydrophis. 2 ad spasmod
2 quato simp. eius cut ve
risher. fudo cut maioris vir
tutis. 2 liba robura refert
fistula lachrymali. et cig dicitur
refert ystheru mign.

Chamædris dominantem amarā possidet qualitatem, est autem etiam quodam modo acuta, unde & splenem tabefacit, & urinas, & menstrua mouet, humorumq; diluicrit crassitudinem, & in uisceribus opilationes expurgat, estq; in tertio calefacientium & arefacientium ordine. Ipsius autē coctio multum elixata, continueq; pota, & quartana febre detentos liberat, latine auctore Plinio trifago, ut aliq; serrata.

Her arabia dicitur mezeuon
semita eig est rorogmatio

Chamælea dominantem habet amarā qualitatem, ideo quæcunq; maximas habent crustas, quas uocant escharas, cū melle purgare potest, pota autem inter purgatoria est.

Vngula tab. χαμαί
lib. λεύκη.

Pli. li. 24.
ca. 1 f.

Chamæleuca, potentia calida est in tertio ordine, arefacit autem in primo, quare succensa in prunis, euidenter iuuat dyspnoicos difficulter spiritum ducentes excipien

tibus ipsis fumū in gutturis suffocatione.
Latini farranum, siue farfugium uocant,
eius radix tussilago, quia tussi & faucibus
prodest, græce bechium.

Chamæleon, chameleontis radix nigra
habet quiddā lethale, unde forinsecus usus
ipsius est ad scabies, & impetigines, & uitis
ligines, & prorsus quęcunq; egeant abster
sione, uimq; habet mollificandi & distra
hendi. Arefacit uero in tertio ordine, cale
facit uero in secundo, ut compleat. Albi au
tem chamæleontis radix pota cum uino
austero, aceto madefacta, latum lumbricū
perimit. Præbent autē etiam ipsum aquæ
intercuti laborantibus, nempe hydropicis

Chamæpitis tertij ordinis arefacientium
est, calefacientium autē secundi, admodum
amarescit, intestina absterget, magisq; cale
faciat, unde & arquatis medetur, & prorsus
opilatis iecore remedium presentaneū
est. Agit etiam menstrua pota, & cū melle
apposita, cit quoq; urinam. Quidā ipsam
præbent ischiadicis coquentes in mellicra
to. Ipsa uero uiridis herba glutinare ingen
tia uulnera perhibetur, mederiq; marcescē
tibus hulceribus, ac distrahere in mammis
asperitates. Hæc latine cum rus terræ, tum
aiuga nominatur.

Camomilla junioris uocat

Χαμολπι

τυς.

Dios. li. 3.

cap. 168.

*His oib; testatib; conuenit
issima est*

*Itali uocat yma et d' uia yma q' a uiriditate nomen
cum pitibus. quod E Muscu in capite d' agritudine nomen
nomen sub nouo ymay v' claudat. et idē d'*

Chelidonium, abstergendi uim habet, et
latis calefaciendi, & succus acidus est, ubi
aliqua crassitudo coiuuit in pupillam, quæ
non facile possit dimoueri eam distrahit,
Vsi autem sunt quidam radice ipsius arqua-
tis salubri ad opilationem ex iecore amo-
uendam in uino albo exhibendo cum aniso
potandam.

*Cistorium miseris.
Camomilla? Anthemidis*

De incipientibus & D litera.

*Arabes fistula pastoris
wort.*

DAmasonium, uel alcysma, huius ra-
dicem, ait Aetius, se expertam fuisse
coctam in aqua, aqua pota, attrito
fuisse in renibus lapillos.

*Sancti
Dantg. pastinaca adstis*

Daucus, quem etiam staphylinum no-
minant, agrestis minus manducabilis do-
mestico, at in cunctis uehementior, uerum
domesticus manducabilis quidem, sed im-
becillior. Sunt autem acutæ & calidæ po-
tentia, & ob hoc attenuantis. Radix igitur
obtinet quiddam inflatum, & perinde ues-
nerem exuscitat. Semen domestici quidam
quiddam habet exacuens uenerem, at agre-
stis prorsus sufflatis expers est, & ob hoc
urinam cit & menstrua.

*Sancti
Daphne alexandrina
ydea Danae hippoglossa
Zala stephanid idem.*

Daphne, herba etiam alexandria nomi-
nata. Daphnes arboris, id est, lauri, & folia,

Fragment of text from the left edge of the page, including the letters "di" and "e".

A rectangular piece of aged, yellowish paper with a vertical crease down the center, attached to the left edge of the page.

¶ Diptamq. aut durtamq. Diastou
des. Operatio durtam e sicut opus pul
gij domastri. nisi qz p fortius virtute et
mitrat in gstrick vnguentoy. q sunt colta
morq venenosos. e puocat urina e me
strina. e qn oburitur fugat venenos a suo
odore. Durtam differt a diptamo. sunt
tm ea q fait diptam. nisi qz e debiliq.

& fructus, & baccæ arefaciunt, & multum calefaciunt, magisq; baccæ. Cortex autem radice minus est acutus & calidus, sed magis amarus, quiddam habens acerbi. Hæc calculos terunt, hepaticosq; iuuant, bibitur autem in uino odorato trioboli pondere.

Dictamnium magis tenuium partiū est glichone, in ceteris autem consimile, quod aut dicitur pseudodictamnū, imbecillius.

διταμνος pulcrum ager
Dios. li. 3. plinns' h' 25
in 8 d'ptamū
cap. 33. a vuln' d'atis a
primah' b' col' p'
vuln' r' r' z' l' a' m' p'

Dipsacus, huius radix in secundo est ordine arefacientium, habet autem etiam quidam abstergens.

διψακ. Stamm & vuln' r' r' z' l' a' m' p'
Dip' arg' r' r' d' g' est. f' n' l' u' m' u' . ant' v' n' e' r' u' d' g'

Dorycnium simile temperamēto est pauperi & mandragoræ, & alijs ita refrigerantibus, parū si sumatur perturbat multum, occiditq;.

δορυκνιον.
Dios. li. 4.
cap. 69.

Dracontium, acutius est ^{laro} aro & amarius & magis calefaciens, & partiū magis tenuium, breuem quandam habet acerbicatem cum acumine & amaritudine, unde in his præcipue efficax est medicamen. Radix si quidem purgat intestina, cunctosq; humores crassos & tenaces, & hulceribus in mala cōsuetudine uetustis remediū est, purgat & absterget plurimū cuncta quæ sunt abstergenda, & uitiligines cum aceto, sed folia hulceribus & uulneribus recētibus medentur, et quāto minus fuerint arida, tanto

Vitiligines
fiunt candidæ ex pituitoso humore.
Nigræ ex atrabile.

magis glutinant. Aridiora siquidem potestate sunt acutiora, uel ut conuenit uulneribus. Creditur autem etiam caseum immunē à carie custodire extrinsecus appositum. Fructus autem ipsius ualidior est radice, Creditur siquidem caneros & polypodas colliquefacere, ipsius fructus succus quæ sunt in oculis purgat.

Dactylus ? palma.

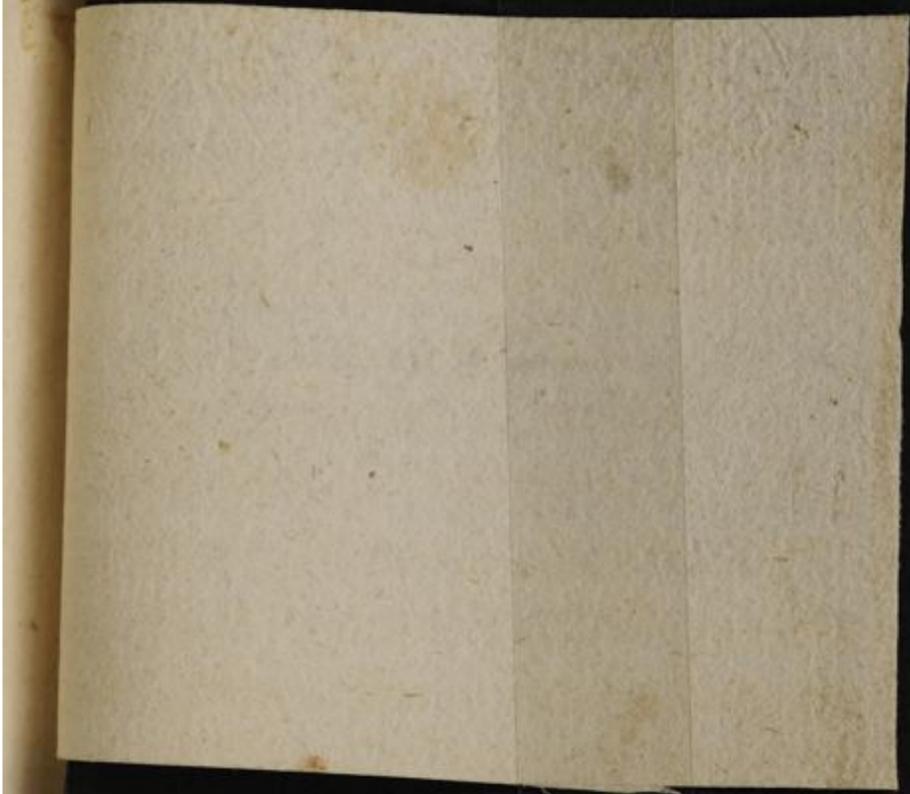
Dracacanthus in frigiditate.

De incipientibus ab E litera.

EBiscus, uel althea, malua est agrestis, uim habens distrahendi & deprimendi sine pituita reddens, phymatū quæ difficulter concoquantur mitigatrix, tam radix id facit, quā semen, in cæteris herbæ uiridi consimilis est, magis tenuantem & arefacientē uim ostendit, & perinde semen in renibus calculos terit. Radicis autē coactio ad tormina & profluuiū alui, sanguinisq; reiectionē utilis est, quippe quæ acerbescentem quandam uim obtinet.

Εβουρ
Dios. li. i.
ca. 20.

Ebenus lignū est eorū, q̄ in succum resoluntur, abstergendi potentix, & partiū tenuium. Inde quæ pupillis officiunt oculorū abstergere creditur, alijsq; potentijs ammiscet congruis oculis, quæcunq; hulceribus & fluxibus et pustulis ueteribus adhibent.

Galien). Virtus enim prima calefacit, et humectat.
Nam in ea est humiditas superflua indigesta. Et
scita est virtus quae admat ad excreandum humores
viscosos ac grossos in pectore & pulmone: et calefacit
membra agra ab aegritudine frigida sunt sciat
et ab humectante. et confert flexibilitatem membris
frigidis ab humiditate. ¶ Dioscorides. qui bibit de
castris eius provocat urinam & menses et qui hanc
radix eius et misceat in melle et fit inde lothi
confert tussi, et coarctationi amblyopiae. et attrahit
rimos et immoibus ac moribus venenosis. et est
bona radix stomacho. Aufert morbum et tristitiam
forisfrat ob proi mundisrat patus.

Elephoboscum calidæ & tenuium par
tium potentia est, & ob hoc arefacientis in
secundo ordine absistentium. Congruit
autem eis, qui sint uirulento percussi iacu
lo, tum potum, tum mansum.

ἐλαφό
βοσκον
Dios. li. 3.
cap. 74.

*et artem Cermeto
re illi appellat
re qd tenui de po
a hanc edup*

Eleniū, eleni radix utilissima, calida est
& arefaciens, ut piper atrū, & album. Ves
rum cum humore superfluo educit glutis
nosos crassosq; humores e thorace & pul
mone.

Emula aut trionla uis

Elelisphacus, quæ à nobis saluia, euiden
ter complexionis est calidæ, clementer sub
acerbescentis, in prunis suffumigata, muli
eribus corripit menstrua immoderate flus
entia, & fluxum muliebrem. Agrippas au
tem inquit, Elelisphacum sacram herbam
leænæ concumbentes comedunt, est enim
ad foetum concipiendum potentissima.
Cum igitur huius succū acetabuli unius
mensura cum pauculo sale potarit mulier
aliquoties, atq; cū uiro dormierit, in coitu
sine controuersia concipiet. Perhibent in
Copto Ægypti peste defecisse multos, &
reparatam multitudinem, coactis mulierib
us ea uti. Orpheus autem ait, Da hæmas
ptoicis succi elelisphaci coctia 2. cū mellis
uncia. i. ieiuno bibenda, & confestim cons
istet. Pthificis uero facito catapotia hoc

ἐλελύσφ
κον.
Dios. li. 3.
cap. 36.

*+ usq ad hor
signo Galeni. uisum
farmacoly ta de sal.*

*Antabnho qm p tota oim
m p ere pP.*

*Serapio. de ortho folio et ramis ipsius qm tribu pzinotat urina et mēstrua
et expellit fetu. et dicit mor sui venenoso frigoris marini. et demorat capillos. et abso
bit fluxu sanguinis et mundificat vbera fraudulenta.
Diascoride. virtus eius est durescentia mēstruis iperant aborsu facit. sanguine fuit et
ex vulneribus sicut sordida vulnera purgat.*

ELL. 9. *Abominosum. Dosis est albi d. 3. 1.*

*vsq. ad 3. ij. et tuncat sibi qui uocit
est m. me iunctat spasmu. Dosis est nigri di*

3. 1. s. vsq. ad 3. ij.

*Albus. qz pforatibz e. in quibz
ante debent sumi. sicut in
cordat ois. z p pte uel hira*

*tu statim ar
te z legem*

*z no totu
m m. robustis. z quibz in*

*porubz. z p pte hie ueris
dosis eiq. d. a. Hazatibz vj*

*vsq. ad 3. iij. z vel vsqz
ad 3. 1.*

Ἐλεβορος

λευκός

Ἐλεβορος

μύλας

Ἐλεβορος

μέλας

modo, Nardostachys drachmæ xij. assus
mantur cum succo, fiatq; catapotia, datoq;
drachmiam i. mane & ieiuno, & in cubili,
itidem etiam absorbeatur aqua pura.

Elleborus uterq; albus ac niger, abster
gendi calefaciendiq; potentia est, ideo cu
rant uutiligines, & impetigines, & scabies,
& lepras, fistulameq; callosam, atro curaue
ris intra biduum aut triduum, abicit cal
lum. Ponuntur in tertio ordine calefacien
tium & arefacientium. Purgat autē niger
humorem melancholicum per uentrē in
primis inferiorem. Albus autem per supe
riorem, per uomitum crassos glutinososq;
humores purgādo, mouet etiā inferiorem

ΡΑΝΤΑΡΙΑ Dios li. 4.

cap. 36.

*scu vitriola vi
ndis vntu h
lia ra da sup z sitta i rduatio
vntu d. diaforu d. h. p. sime
vno frigid et simu d.*

*Diaforu d. et sime eius ra
ta p. s. manibz ad h. d. p. igni d. s.
rd. x. h. m. i.*

h. m. p. m. i. g. m. i.

o. i. a. i. h. m. o. i. g. m. i.

o. i. s. p. r. a. n. i.

p. u. s. t. u. l. a. s. m. e. d. i.

r. a. z. i. p. o. s. e.

s. r. u. i. s. c. o. n. s. t. a. n. t. i.

r. v. o. i. d. p. r. i. o.

aut axu ha

aprina z

q. s. r. s. n. t.

Ellexine, hanc alij parthenium, alij perdi
cium uocant, quoniam perdices ea præci
pue uescantur, alij syderite, Potentia ei est
abstergendi cum humiditate subfrigida,
unde etiam medetur cunctis inflammatio
nibus, in principio & ascensu ad pubem
usq; , præcipue calidis & incipientibus in
pingitur phygethliis. Succus autem eius
cum rosaceo, doloribus aurium inflāma
tis mediocriter confert. Gargarissant autē
quidam ipsius succum in inflammationib;
bus, quidam medici non uulgares uetustis
tussibus hanc exhibuerūt plane abstergea

φυγεθλου

autem est

tumor nō

altus, sed

latus. Cor

nel. Cel. li.

s. cap. 18.

Siluatry, paritaria in testa califorta sin liquore loro soliti suppoit. vel ena
lecta in vino q multus 2 2 furfur? vino albo aliquo mltu ando mltu
rofor. Curat quid sit pparata frigiditas poi 2 mstmoq 2 dolou coy. et est ra
lada et sura m3. 3 du. et simo dno et frigid et humo. Contra magmria

tem. Facit autem etiam ad alopecias, & im
petigines ipsa per se tria, & loco languenti
apposita. Aperit pariter in ano hæmorrhoidas, curat etiam fistulas, sinusq; solidat
subacta pauco sale pigmentata,

et d'furia in aqua salsa
roquat 2 oluo 2 rarasphafi
Ad eos q sudamine reijunt
paritauud hie 2 ex mltis sunt
2 d'bat.

Empetrum, aut epipetrum, ad solas pur
gationes utile uidetur, agendo pituitam &
bilem, estq; salsum gustu, quemadmodum
ad alia uti possis, sicut falso nominatur pra
soides, quod est, porraceum.

εμπετρον. fortusse est
qd dicitur pi
retur.
Dios. li. 4.
cap. 170.

Epithymum in cunctis potentia ualidis
us est thymo, arefaciens et calefaciens in ter
tia distantia. Purgat autem humorem me
lacholicum.

Epithymum dicitur
spatio. et dicitur eius d' m' fra
επι θυμο. a 3. 1. vsq
Thymi ad m' 2 simi trih
flos epi ab 3. 1. vsq ad h' f
thymu est. a h' s. medicinis 3
sola.

Erpylus, serpylus, tantæ calefaciendi po
tentia est, ut menstrua & urinas moueat,
gustu autem satis acutus. Duplex autem
eius species, Vna quidem hortensis, odore
samplychi, Agrestis uero, qui syzygis uoc
catur, nō serpens, sed rectos ramos, tenues,
ferulaceos, lignososq; habens, folia fere ru
tæ cōsimilia subangusta, flores mediocres,
gustu acutos, odore suaues, radix in nullo
usu, nascitur inter saxa, euidentior & calidi
or est, q̄ hortensis, in usumq; medicinae ac
commodatior, prodest uentris cōtortioni
bus, luxationibus, fracturis, hepatis inflam
mationib9, & aduersum herpeta, tū potus

Dios. li. 4.
cap. 168.
Cat. ad h' qda d'ap illud i
pom h' m' b' sm' m' d' 2 ter
sicut 2 vino. apte op' l' m' e
nes m' m' d'.

allus
roq;
bill,
ters
cu
es,
ue
al,
in
er
n
e
s
a
s
a

cum etiam pigmentatus, capitis dolorem
recreat, mulcetq; coctus cū aceto & aspersus,
cum quo si misceatur rosaceum, cōuenit
lethargicis, & diu phreneticis, pacat au-
tem sanguinis eductiones drachma una
cum aceto pota.

*Erysimon alij
vocat*

Ἐρύσιμον

ἕρμα γόργον

Erysimi semen, sicut gustu simile est car-
damo, ita propemodū potentia incensum
& calefaciens. Cum autem ad uertiginem
eo uti opus fuerit, satius fuerit aqua aspers-
gere, utile autem est cum uertiginibus ad
auertendū in thorace & pulmone crassos
& tenaces humores & excreando, uerum
etiam parotidas obdurescentes, duricies
quoq; uetustas in mammis, in testiculis cur-
rat, ait etiam Dioscorides, Si pigmentetur
subigaturq; cum aqua uel melle iuuare oc-
cultos caneros.

*Rubra hētoq;
Gat h. ou.*

Ἐρυθρόδα

ῥοῦ.

Erythrodanum, huius radix rufa, qua
infectores utuntur acris & subamara gus-
tu, unde etiam iecur & lienem purgat, &
urinam crassam, & multam, & aliquando
sanguinolenta exinanit, mediocriterq; ab-
sterget, quæ abstergere opus est. Ad uitilia
gines igitur albas iuuat cum aceto perun-
cta. Præbent etiam nonnulli ischiadicis, es-
sederatis potā cum mellicrato seu mulsum
dicere libeat.

Euzom

EBVLVS seu Camerari et Diastandeb. virtus eius est supra. q̄ q̄ in
mit² lagat humiditatis aq̄sat. sed ipsa est mala stomacho
mollificat duritiam m̄tib. et dilatat osfrum cig. et seruat eius in partu ch̄d
fieri hor. et est bonum r̄b̄m̄tib. ignis et morsu canis. et r̄glutinat
fistulas et vlcera r̄rana. et q̄n̄ fit r̄plm̄ r̄ cib et s̄po s̄rmo r̄
fieri podagry. et q̄n̄ fit in cor̄ deor̄ h̄om̄ s̄ssio. exp̄ctat s̄r̄d̄m̄
et r̄s̄t̄ r̄d̄cop̄si et q̄n̄ t̄nd̄t̄ foha et exp̄m̄t̄ s̄r̄r̄y cor̄ et
Castillat̄ d̄ico in aurib. auferat s̄b̄il̄u et r̄m̄m̄d̄ Cate t̄m̄t̄m̄d̄
et or̄dit̄ v̄c̄m̄s q̄ s̄r̄t̄ in cib. et q̄n̄ t̄m̄t̄ r̄ co h̄p̄do. p̄s̄b̄it̄
s̄r̄b̄u et p̄r̄m̄d̄. Et q̄n̄ i. potu s̄m̄t̄ r̄on̄f̄at̄ m̄s̄ib̄g v̄m̄n̄os̄r̄
et d̄iss̄oluit̄ sanguin̄. et cur̄ q̄n̄ r̄oaḡl̄at̄ in s̄r̄o. or̄dit̄ sanḡni
s̄nḡas q̄ ad̄h̄er̄t̄ in gutt̄u. et r̄s̄f̄it̄ t̄r̄s̄. an̄t̄q̄. v̄c̄m̄ m̄l̄t̄p̄l̄nat̄
non̄d̄. et r̄on̄f̄at̄ r̄ast̄anōi an̄t̄q̄l̄m̄s q̄ r̄ōr̄t̄ h̄om̄ s̄r̄u cur̄. et r̄o
fieri r̄at̄r̄s̄o d̄ēs̄p̄d̄i ad̄ f̄aur̄ib. et s̄m̄l̄u et an̄ḡm̄ato v̄n̄ul̄e. et q̄n̄
fit r̄oll̄tio or̄ib r̄ co. s̄. d̄at̄ d̄ol̄ou d̄ōm̄. et q̄n̄ an̄p̄m̄t̄ r̄ co s̄r̄
mit̄at̄es q̄n̄ s̄r̄t̄ t̄m̄e r̄ folīb̄ s̄m̄b̄ et h̄r̄d̄t̄. & d̄ū r̄o s̄r̄r̄o cur̄
r̄ v̄no in potu r̄s̄f̄it̄ lap̄di v̄m̄d̄. d̄ēr̄tho r̄ad̄īb̄ d̄at̄ in potu
sanat̄ durit̄m̄ s̄p̄l̄m̄is. S̄amb̄ing et obul̄ḡ em̄s̄d̄ s̄r̄t̄ v̄r̄m̄t̄es. et s̄r̄t̄
v̄r̄m̄t̄es d̄ēs̄p̄d̄at̄m̄. et d̄ylut̄m̄m̄. et d̄iss̄oluit̄m̄ r̄ōp̄at̄e. —

EUPATORIUM. ^{su} Summa duo rham. Quod si quis forte a me
 exegat ut q no sit vera eupatoriū apud. dicit tād. qd sitia. Hinc
 im multi veteris qd Dias. notat putant eē verū argemomū. Et tñ
 hē sit ab eupatoriū diversa q̄ aroz ad nos etiā p̄mānēt. Herba
 em q̄ est vera eupatoriū a pluribz ruzit̄ esse argemomū. argemomū
 si corrupta vocē Agrimonia noiat. Sic uno a Diascoridē & p̄mo em̄
 imitatorē describit. ut p̄m̄ sub aspm̄ poni videt̄. Hec est Diascoridis
 i eadē h̄ba descriptio. Eupatoriū h̄ba ē vireū rām subtile nigra
 dura sp̄m̄ h̄m̄ in summitate pilos et longitudo ē fere vniū brachiū t.
 plub. & habet folia diuisa ab m̄m̄ rāca hastā. & sup̄ fossa fossicūbz p̄m̄
 aut sex. & sup̄ in summitate m̄fosa sunt serā. & sup̄ folia eiq̄ sitia foliū p̄ta-
 filon̄ aut foliū sedm̄agi il. canabib. et rōlōz eoz ē tendē ab m̄m̄d̄m̄. et m̄h̄s
 ta em̄ a medio sup̄ ē fere. & sup̄ ipsū sup̄ pili. & d̄ d̄ctm̄ ad m̄fosa p̄
 d̄s in herba ipsa. In qua q̄d̄ d̄f̄p̄m̄t ea h̄ba p̄m̄t. quā aliq̄ ab il
 la ad h̄rescēdi natura quā f̄m̄m̄ tribuit Diasc. lapulā noiat̄ nos vulgo
 agrimonia vocat̄. Sed & alia q̄ in eupatoriū d̄f̄scribit̄. q̄ h̄be vulgo vo-
 cat̄ agrimonia q̄ d̄m̄ ut h̄c est. vera eupatoriū nemo nisi ab eū natura
 rōz nō agnoscit. Unde etiā duplex sem̄ n̄i eoz d̄f̄p̄m̄t. at̄ q̄ h̄ba
 a rōlōbz eupatoriū noiat̄ pro vero argemomū am̄m̄. Alter q̄ pro eupatoriū
 h̄ba vulgat̄ d̄ q̄ nulla a p̄s̄is auctoribz nisi vel ratione vel auctoritate ad
 vsū m̄dicinā frequēt̄ adhibem̄. ¶ Misur. Eupatoriū ē h̄ba longitudo ruzit̄
 amat̄ m̄dicinā multū q̄ folia sup̄ sunt r̄tam̄ minoribz vicia. sed sup̄ aspa & m̄fosa
 et stipes eius ē subtilis. Et q̄m̄ q̄ m̄at̄ oīm̄m̄. Complexio. Calidū ē ip̄m̄ glū s̄m̄
 in s̄c̄o. Est subnitidū. m̄fōsūm̄ abstrusū. m̄d̄ficatūm̄. et p̄s̄natūm̄ a putrescē
 & r̄s̄olūm̄ r̄m̄m̄. debilis est splunōm̄. Soluōm̄ edunt̄ cholā et phlegmā f̄m̄
 et confortat̄ s̄m̄ op̄ et r̄s̄ra. et ē m̄dicinā solēis p̄r̄r̄m̄. f̄m̄bz longitudo
 r̄is m̄m̄ subm̄t. Dosis p̄o ug ē ab 3. iij vsq̄ ad s̄c̄a. et p̄tis eoz a 3. iij
 ad 3. iij.

Euphorbia. ¶ Rasis ē al. ca 44. Euphorbia vchondier ē calidū. q̄ et aqua exp̄llit̄ f̄m̄
 h̄m̄ atq̄ paralysi. & s̄m̄bz d̄m̄m̄bz conf̄ct̄. in oculis p̄o posūm̄ iūm̄ aq̄ r̄m̄m̄
 am̄m̄m̄. ¶ Pedigoras. Euphorbia q̄m̄ m̄s̄t̄ ē aliq̄ d̄m̄. & f̄t h̄m̄o ē co conf̄ct̄ p̄m̄
 l̄s̄. m̄m̄. & pondy 3. iij et co em̄m̄ qz vuluat̄ s̄m̄ et m̄s̄m̄. Et d̄s̄it̄ em̄
 ē a duobz h̄m̄. vsq̄ ad tria. ¶ Rasis li 8. al. ca 54. Euphorbia ē calidū et
 exp̄llit̄ aqua & sp̄s̄os h̄m̄m̄. et q̄ s̄m̄m̄ ē a f̄c̄ta 3. iij. ¶ ad r̄m̄
 ē r̄p̄m̄t̄ acutab & d̄o am̄m̄m̄ & dragagallo & sp̄m̄.

ESULA ¶ Habix. scribit̄. sen esula calidū in tenui gradu. & s̄m̄ in p̄r̄cip̄o
 s̄c̄i. et et in co ē s̄m̄ s̄m̄m̄ & acutab. ita q̄ q̄m̄ aliquibz s̄m̄m̄ d̄o co i. pom̄ i.
 vnit̄ ex eo m̄ḡm̄ s̄m̄ s̄m̄m̄. et eoz m̄m̄m̄ ē h̄m̄m̄ calidū r̄p̄m̄
 id̄m̄ em̄ s̄m̄ p̄m̄ ipsū. & noiat̄ h̄m̄bz h̄m̄m̄. ¶ p̄m̄ l̄x̄ et aqua
 om̄m̄. laxat̄ q̄m̄ phlegmā & m̄m̄. ¶ Diascorides. De radice eius accipit̄ 3. iij. & obat̄
 ē m̄m̄m̄. et si d̄. s̄m̄ eius accipiat̄ 3. iij. laxat̄ cholā & phlegmā. Et in
 s̄m̄ m̄m̄m̄ em̄m̄ ē co m̄m̄m̄ p̄m̄m̄ s̄m̄ co. Et ut m̄m̄m̄
 r̄m̄. q̄e nō s̄m̄ s̄m̄ m̄. sed p̄m̄ m̄m̄. vide s̄m̄m̄ in lib̄ s̄m̄ ca 371

in h̄m̄
 s̄m̄m̄
 d̄f̄p̄m̄

*Prima. A salido dicitur qd ad armetoy rursu pmet. & s^o salax ab effm. fait in h^ouim se-
 cap. 11. luxuriosu & ad rind prout. Eura aut plurimu libidinu exortat. C^osal. i panth
 h^o. Eura calida in 3° gradu. humida in primo: spoma augmentat: & rind motat. Solore
 apilib^o s^onat. spout 2° r^o lartimib^o miscat^o ut talor r^opruit. Galv. in h^o & n^ois. Calida
 in 3° gradu. Humida in primo. Spoma augmentat: & rind motat. Solore
 apilib^o s^onat. spout 2° r^o lartimib^o miscat^o ut talor r^opruit. Galv. in h^o & n^ois. Calida*

**Euzomum, calefacit non dubie hoc ho^u *εὐζωμῶν. Fruma primo.*
 lus, at etiam semen gignere creditum est, & *Dios. li. 2. Diastozab p^o*
 in uenerem concitare, dolorem autem ex *ca. 126. Supra obid. & molli-*
 citat capitis, praesertim si quis solum man *ritu^o. Psilly. Eura admod*
 ducauerit. Hac de caussa cum folijs lactu *califant gnaq^o s^oma. v^onu^o*
 cae ipsum manducare conuenit. Euzomū *q^o exortat capiti solore inu^obit*
 latine heruca.**

**Eupatorium tenuium partium potētiæ *εὐπατώ* Simon dicit
 est, & abstergentis, & secantis, absq^{ue} manife *medici m^ois r^oporib^o*
 sta caliditate, inde iecoris purgat opilatio *σιου. n^o m^ostrat s^oba d^ostro*
 nes, breuem quandam habet acerbitem, *Fruticosa vorare salma^o*
 qua roborat confirmatq^{ue} iecur. Hanc her *herba est ab s^o sed falso*
 bam Mesue agrimoniam uocat. *& etia^o s^ori q^oda***

**Euphorbium tenuium partium poten *εὐφώβιον*
 tiæ est similis alijs succis.**

**Echini herbæ fructus, acer, & ob hoc *Spina alba h^ois r^oprell^o*
 uim habet explodendi et arefaciendi, utun *simli^o ethmo. a^o heritio ma*
 tur autem in fluxibus oculorum, & eo au *rio.*
 ribus medentur.**

**Edyosmon, nonnulli autem mentham *ἑδυόσμος. Mentha q^o*
 bene olentem appellant, ea calidæ potētiæ *Dios. li. 3. s^ois r^oh^o da est*
 est, ut proxime ad tertium accedat ordinē, *cap. 37. m^o r^othio gradu*
 particeps humiditatis superfluae, quod sit *arida vero m^ode*
 hortensis, ideo etiam in uenerem medios *rindo. Domestica pl^oqua^o ag*
 criter excitat. Ob huiusmodi autem tem *stis & h^oringa. Junat aut*
 peramentum etiam pigmentatur subigi *rem^o frigidu ar. v^otr^o r^on*
 turq^{ue} cum farina in apostematis. Extinguit *firmat s^om^o & r^oroctione*
 autem ob amaritudinem, quæ in ipsa est, *fait. et vomiti^o m^ongat ar*
 guttur. v^ohis est r^ordis q^o**

*simli^o p^oque. m^ois a^o s^ois venere s^ost^oat, u^o Fris & splenis epilato^os amonet
 Nec tam^o ea vesicid^o m^og^oer: q^om^o sanguine^o attenuat: & quidda^o serosu^o gignit
 r^osu^o q^o h^ouane m^ontata m^ofland^o h^oit^o v^ost^or. Expetit flana b^oli abundantes ab ea ab
 s^omere. Cu^o sale trita. & rabiosi r^oamis morsib^oq^o m^oposita. medela^o affert. eius s^ome^o u^o
 h^ore purgat. sed pulmone^o n^o m^ouat. Et Constans. Metha in s^oto gradu calida
 & s^ora q^oda^o habet humiduans: unde arder. mouet libidinis. frigi^o n^o epatis p^ost^o
 s^omi confortat. Et Galen^o. Virt^o eius p^oma est r^oa m^o 3° gradu. est t^onn^o ni ea
 humiduans ruda. sedq^o eius virt^o e^o q^o subhat & abstergit & firmat. Et tena
 e^o q^o uendit uener^o v^otris sedat vomit^o s^ost^oat^o qui s^obit sola.*

lumbricos, & in colicis pota decoctio tris
 continuo dies plurimum iuuat, eius autē
 acrore emergentes, sanguinis compescit
 eductiones cum oxycrato si potetur, essen-
 tiæ autem est tenuium partium, si quæpiã
 alia herba est.

*Edysarum
 Iurunt in quibusdam transis
 sub nois perlinim b m
 anhdotario vti qda in
 pmarid appellat nafir
 m tritrea sint ordearia
 sequere*

Edysarum, uel pelecinum, flavum, uel
 pallidum inuenitur colore, semen bipennis
 habens speciem, amarum autē & subacre
 apparet, unde potum confert stomacho,
 Purgat autem in intestinis opilationes, idē
 ramuli ipsius stirpis faciunt.

*Folia hys d h u x x e p o
 sta simlari
 lino. imo p f.
 reperit nerric p flores lili
 ostendit postea flouent uir
 dem colore farr a barm
 odorat radice ems bylho simlis
 est a paulo h g i y e s w
 maior*

Emerocalles, huius radix similis lilio
 specie & potestate, quare fere adiuuat in
 ignis ustionibus, nam uim subitam habet
 distrahendi, præterea etiam expellit.

latine sene-
 cio. nota
 Pli. lib. 25.
 cap. 13.

Erigeron uim habet mixtam refrigeran-
 di, pariterq; mediocriter distrahendi, ideo
 etiam cum eis quæ ano medentur, utiliter
 ammisceat. Cohibet quoq; sanguinis edu-
 ctiones, succus potus & uermes perimit, et
 hepaticos curat, pigmetatur etiam euiden-
 ter congruens inflammationibus.

Cent. rapit
 vni alba
 vura si

Eryngium caliditatis aut parum medio-
 cris, uel nihil excedit, ariditatis autem tenu-
 ium partiū non exigue est. Feruenti aquæ
 immissa radice, potaq; aqua, colicos sedat.
 cum melicrato feruens calculosos, strangu-

Constat in patenti h. 5. Si farinā de eis fiat: & sit postea rursus a
 mygdalorum & zurraro & ruidas deis bibere. adimat insidias & utitur et pu
 monis et ptozis asperant. si & tinnia sua in arto est utriusque
 fluxus: de sicutas vomit. Inde fuita furia si sumē inde vel corp' lanas rite
 de benignitate vel alijs ma
 culis nō desinat. q̄z nō
 mot' est h' p'cur'.

men extrinsecus apposita arefacit. In pos
dagricis multi usi sunt cocta cum aqua,
 cumq; ipsa porcinam adipem ammiscens
 tes. In neruorum autem fracturis & hulce
 ribus cum oxymelle pollinem apponunt,
 inflammatis uero ex plaga cum farina. Te
 sticulorum quoq; et mamillarum egregiū
 pigmentum. Amant siquidem hæ partes
 inflammatae mediocriter refrigerari, præci
 cipue cum lacte in mammis obdurecente
 concrecenteq; mammae inflammantur,
 nam lac extinguitur in fractione, quemad
 modum impuberem uidimus puerum pi
 gmentatum farina fabacea, ac lomento in
 ruptura alui curatum, ut austerissimo atro
 uino subigeretur.

Fungus. virtus fungorum p'm
 frigida et humida
 multo. & prope
 hoc sunt p'pe
 medicina motu
 f'g.

Dios. li. 6.
cap. 23.

Fungus frigidum & humidum, multū
 edulium, inde lethalis est potestatis, ex qui
 bus sunt qui occidant, tametsi inquit apud
 Horatium ille Epicureus pratensibus opti
 ma fungus natura est, alijs male creditur.

Fasellus. fasellos et pisa aq' aff'g
 quoad radice gemm' inquam
 edulit' & omis reliquid nō
 madinat ad reddat aliud.
 Caro imasa imitit' p'curat
 hoc g'nerat & bene d'equat
 meliora feruere. media qz

Dios. li. 4.
ca. 174.

Fasellus medium quoddam edulium est
 inter bonum malumq; succum, concoqui
 bile, & durum concoctu, tardum meatu,
 & celere inflans, & non inflans, parum &
 multum alens.

Filicis. filicis
 h' d' sumū. sum' d'roquid
 sine ming'z nō t'arda. & r'ozia m'atū m'atū m'atū & p'z b'at
 ca. 2. fascoli m'flant. & ip'gnat' r'oz'g. v'umū q'z ar m'p'tua p'notat. v'el
 tū aliud reddat m'ollū. q'z illi propue eff'unt q' zubi sup. Coz'g r'ali'formū
 caput' eff'unt p'otomid: ar m'ollū mala s'onia vidue f'unt.

Filicis radix occidit uermiculos latos
 drachmis quatuor assumpta cū melicrato.

FRUMENTUM. frumentum panis papirum edulm in praecipis & omnibus
 farinae potum dicitur: sensum tollit moderat: famelo et sale remodit
 sicut stas: et similitudine nutrit panem frumentum: qd ubi modum patet. et sili
 sufficit rectum. et si dicitur rindos generat humores et Constans i patrum
 omnis panis de frumento calidus est in primo gradu. et tamen bono labo
 et si opantibus, et calidissimum hominum generat. nam si bene digerit
 dicitur ut dicitur et animos pamb vel alios. comest ed et calidis. atque
 Aliabas sicut ralis. Tunc dicitur quod laudabilis est. et magis i praesentia
 nisi quod ad calorem dicitur parum. idcirco factum est comestibus dicitur
 et confectis: et laudabilior ubi. et quod solidum est et dicitur et ad
 dicitur dicitur omnibus melius est et alius nutrit. insensum et substantia
 et tunc: subtilis est et magis nutrit. ampliusque finis
 Si dicitur tunc plurimum nutrit: et dicitur augeat corpus: sed humore quod
 maxime si dicitur dicitur: tunc enim magis vultus augeat corpus
 et dicitur et dicitur manifeste augeat. et dicitur magis labe
 et in multitudine laborosus dicitur et asperus.

FRUMENTUM. Galeni. Est magis calidum et plus temperatum ad medullam ferream
 et dicitur humore quod vultus finis et sunt dicitur in abstracto. et farina dicitur
 plus in abstracto qd farina dicitur et farina dicitur. Quando rogitur

...ante facti et fit mdr eptm aufst stabit et e eptm unnam m .
apostomatibz ra d^{ib} in p^{ri}m^o coq et q^ui roquit et rura et fit mdr eptm confet
apostomatibz m^ullar^um q^ui fuit a coagulatioⁿe lactis et confet stabit fit²
et confet p^uer homibz m^ullar^um et confet m^ullar^um tyri .

FUMVSTERRE Galony verty eub p^{ri}ma e calida et frigida et sic
atque in s^uo gradu et s^uo f^umit et m^ullar^um et rura confet stomacho . q^ui
e in eo p^{ri}phat^um p^{ri}ma . et noⁿ e in eo detulidit^um q^ualitat^um manifest^um . ¶ Ab^u
mesuai . Prop^{ri}et^um unnam^um eius e ad stomachu^m et ad stabit et p^{ri}mu^m
et laxandi cholera^m adust^um . et m^ullar^um s^uo sanguin^um . et p^{ri}mu^m v^uru^m
Dosis eius e q^ui deoqu^um a 3 . v . vsq^{ue} ad . c . et rudi a 3 . iij . vsq^{ue}
ad . 7 . et t^und^um mirabolano^m v^uru^m . Dosis f^umi eub e ab 3 . iij .
vsq^{ue} ad 3 . viij . et 3 . iij . mirabolano^m v^uru^m vsq^{ue} ad vij . ¶ Ann^u
na . Fumigare . e² est . frigid^um in p^{ri}mo . s^uo in s^uo . m^ullar^um e frigid^um
p^{ri}mo quod e ibi de sapore s^uo et calor^um p^{ri}mo illud quod e in s^uo de
sapore amaritudinis . sed q^ui frigid^um e f^umi^um ¶ Constan^um . f^umi^um . v^uru^m talis^um
e in p^{ri}mo . s^uo in s^uo gradu . v^uru^m confet stom^um . extat appetit^um s^uo p^{ri}mo s^uo .

ut aridæ ficus impositæ duros distrahant tumores. Coctio quoque ipsorum eiusdem potentia est, ubi uelis concoquere expedit farinam ammiscere triuceam, ubi distrahere ordeaceam. Quæ ficus pinguißimæ, hæ tumores ualidius concoquunt. Quæ gustu acutiores, ad abstergendum ac distrahendum magis idoneæ, coctum ex ipsis in aqua paratum melleaceum, melli potentia simile est.

*Trasis & al. ra q. Rimm
de farina tribna doloribz q
sunt in plantis pedum si
eo fiat eplastrum auxiliat
et aposthemata maturat*

Fermentum tenuium est partium, & mediocriter calidum, ob hoc tutum & citra uellicationem, euellit autem radicitus & distrahit. Miscetur ex contrarijs potentis acore, frigiditate, & putrida caliditate, tum farinae, tum aliorum.

*Fistula in pistaria
Fenuq. res*

*Fermentum in scripto
Furfur ibide
Fenuq. res. ibi q. in scripto
Fertile in fra. scribit in metal folio
ultimo*

De incipientibus & G litera.

*VENTICULI.
& Gentide
Illirioru*

Gentiana, huus radix efficax est, ubi tenuandum fuerit & purgandum, et abstergendum, & opilatio amouenda

*Gigarte sur
vna pass
qna paalg
ca. de durina
mris Gigarte
te vny pass mat sum q
gathis. aliqui in pro arina
no sunt*

Gigarta arida quidem est in secunda distantia, frigida uero in prima est, & acris gustu, ideo uentris langoribus satis opitulatur, licet pro quouis acino ponatur, uue speciem tamen quidam faciunt, quæ suis causa, ut hoc nomine appellarim.

*Resis & al. De gentiana. Gentiana multa existens
punitur scorpionis. ar. epali frigida. splis quaq. opi
lanti atq. tumori. congrua existit. Anarroy. h. col
li. ca. 43. Gentiana ponit huc mediora in qm. tota
cat. & sic. & hoc manifesta & fortitudine
sue amaritudinis. & radix ipsius fortissima
& ad subtrahendum & apertum opilationis.*

Gingidium, sicut quemadmodum gustu amaritudinis & acerbitalis est particeps, arefaciensque est iuxta ambas qualitates, & ambabus qualitatibus stomacho opitulatur, quod non parum acerbitalis habeat, multo autem magis opitulabitur stomacho si aliquantum feruescat, et cum aceto manducetur. Caliditatem igitur non admodum manifestam obtinet, arefacit autem in secunda distantia.

Glaucium, acerbescit cum quadam insuauitate. Cæterum etiam frigefacit manifesto, adeo ut igni sacro operat ferat, qui ualidissimus non sit, hoc pastinacæ genus, gallicam uocant latini.

Glicon calefacit & attenuat uehementer, quamobrem ex thorace, & pulmone humida, crassa, glutinosaque facile facit expuere, menstruaque aduertit cum uino albo coacta, potoque uino calido non diluto, sed mero & extrinsecus pigmentata in ischiadicis & alijs refrigerandis etiam podagricis, puileium à latinis dictum, ut Dioscorides.

Glycorizon, uel glycyrriza, huius arbuti radicis succus longe utilissimus est, dulcis est cum breui quadam acerbitalitate, ideo etiam asperitates lenit non in arteria modo, uerum etiam in uesica pudendorum,

γίγγιδιον. Putant hoc
Dios. li. 2. ^{est qd nos}
cap. 125. ^{fumid terre}
quod in 6 Georgij. cap. 10 uia uocatur

γλαυκίον ^{hodie uocatur}
Dios. li. 3. ^{in emittit uide}
cap. 92. ^{fit sicut morm}
155

Glicon est
Dios. li. 3. ^{in morm lignis}
cap. 32.

γλυκυρίζη ^{lignis}
3a.
Dios. li. 3.
cap. 6.

Galienus. virtus eius prima est virtus frigidior complexione corporis hominis, ac si sit tepida calidioribus: & ideo est prope complexione aquale. & d' humida temperate humiditatis. Et virtus eius secunda est virtus que lenit. Et tertia que lenit asperitates in uesica & abscondit sibi in Rasis. Lignis gutturi confert ac pulmone siq' flua in eis exspuenda expellendo. Sicut in terra atq' uide ardore auferit.

quoniam etiam in ea humidum est temperamento mediocriter dulce, ut fert ratio sine siti est.

παιονία
Dios. li. 3. cap. 149.
Duorum generū est mas, et fœmina.
Glycyfides, hanc etiā pæoniam, & pan torobum, et ephialtiam nominant, tenuiū est radix partium, & arefaciens, & mediocriter calida, clementer enim acerbescētē habet potētiam, cum quadam dulcedine, plus autem mansa & cum acumine subas mara. Hæc igitur mēstrua mouet sumpta quanta est amygdali magnitudo secta, cū melicrato pota. Purgat autem iecur opilatū, & splenem, & renes, acerbitate autē sistit in uentre fluxus, in uino aliquo austero cocta & poto uino. Vim habet ualide arefaciendi, adeo ut præstantissimi quidam Medici scribant infantes quosdam comitali morbo correptos, haustu huius ita liberatos, dum hanc radicem à collo pendentē gerunt perpetuo, nunquā in comitialē morbum incidisse.

γναφαλίον
Pli. li. 27. cap. 10.
Gnaphalium, acerbescētis est mediocriter potentię, id propterea tradiderūt ipsum languētem torminibus cum aliquatenus austero uino.

*Galla ?
Gariophila que i sine
Granata que in rhoa.
Galans que in quercu Galanxa s.*

De incipientibus ab I litera.

Et vide post x.

Ippuris acerbescens cū amaritudine
habet qualitatem, & perinde arefacientē
& ualide, & sine morfu. Vulnera igitur
ingentia pigmentata glutinat, & si neruos
secare contigerit, & enterocelas appellatas
iuuat, uerum etiam educationes sanguinis,
& fluxum muliebrem curat, præcipue ru-
fum. Medetur egregie torminibus, alijsq;
uentris fluxibus medicamen præcipuum
hæc herba pota cū aqua aut uino. De hac
quoq; celebres Medici scribunt curare ipsa
uesicæ tenuia uulnera. Succus autē ipsius
fluxum sanguinis e naribus curare perhi-
betur, uentrisq; fluentes passionēs cum aũ-
stero uino potam, aut cū aqua in febris.
latine equisetum, quia equinæ setæ similis.

Isatis domestica quidē utuntur infectio-
res, ualide arefacientis est potestatis, nec uelli-
cantis, amaræ simul & acerbescens, inde
ingentia uulnera durorum corporum glu-
tinat, & in capitibus musculorum, & con-
tra sanguinis eruptiones utiliter impingit-
tur, tumoresq; inflatos mirabili quodam
distrahit modo, simulq; corripit, obsistitq;
efficaciter cunctis hulceribus malæ consue-
tudinis, etiam putrescentibus, etiam uoran-
tibus, quod si langor appareat ualidior, q̄
laborantis potentia miscere expedit folijs

ἰπποϋρις Alias Anabasi
Pli. lib. 26.
cap. 13.

Equisetū.

ἰσάτις Rubra ἰσάτις
ἡμερος Baptista pins
dicit vulgo recepta von
hat s' h' d' vocari quada
alij glastid. Inbad s'apo
nauad / quod uidet in
sup. med. s' h' p' lanti

ipsius leuigatis uel panem, uel ordeaceam
 pollinem, uel triticeam, uel farinam iuxta
 affectionem in quolibet dominantem. At
 agrestis isatis habet quiddam acutum ma-
 nifestum gustu, & actione, & ob hoc plus
 arefacit, quàm domestica, aduersum humi-
 das putredines ualidior opponitur, in cete-
 ris deterior, quia modum excedit, prouoc-
 catq;, ac suscitatur inflammationes ob ualis-
 dam uim, splenicisq; est utilissima, domesti-
 ca neutiquam opem ferente.

*Auerrhoes colligit ca 42.
 sumptu rat et
 sicca in 3° gradu
 et e multo sub
 filis qz quod magis dominat
 sup ipsum e
 substantia ignea et post ipse
 subst^a terrestris adusta. 2da
 aliquodulw fba terrestris fri
 Operaciones sua scde sur ut
 sumat putrefactione et est m
 vulnerib; et apostleman by
 Operaciones sunt terhe sunt q
 h; prouocare urina et mltitud
 forhy alia re donec fanat
 mi qre sive uine. Et fait abusu
 et extrahit sep moyim. et pp
 suo subtilitate et aromantur
 prout qnq; lora infda spm
 cynamonu doctm*

Ξεκονδο

Dios. li. 1. ca. 24.

Iuniperus calida & arida tertij ordinis
 in utroq;, fructus quoq; ipsius calidus, are-
 facit autem, ut quidam in primo ordine.
 Huius ustus cortex, & cum aqua illitus, les-
 pras arcet, fructus astringit, prodest stoma-
 cho, & thoraci, tussim & inflationes, & sub-
 uersiones amouet, cit urinam, spasmis, &
 fracturis, & oppressis strangulatione miris-
 sime succurrit.

Inuoluulus nō citandę modo aluo ido-
 neus, sed etiā glutinādis uulnerib; mirificę

καρύα Βασ

ειλικέ

υγνε

Iuglans, quæ carya basilica à græcis ar-
 bor, habet quiddā & in ramis & in folijs
 acerbi euidentis, & plurimū iuglandis cor-
 tice est potestatis arefacientis, ob ea infecto-
 res rerum utuntur. Exprimitur ex ijs suc-
 cus, ut ex moris & batis, cum melle coquitur

*Psellus. Nunc ex qm sup mltitudi. q uatib; affe
 Li qm fanlim; rōcoqundt. 2 magis stomacho
 purgan; timinula sua p opur. r tazynib; mal s. Auk
 mureb; aq; marzule. de pta timinula loto uidend; u
 r tnd; q; habet.*

*Frigidis stomachis multo congruit atque refrigerat, ut in calidis magis alterat
b. & q. planis gignit. Futuri folia iuglandis, maxime dolida ac tussim
ant. ant. abid sup. ad vomit facit. farinam ad exsiccationem
m. g. lam.*

tur, ut in unum corpore scaturiat, et in omnibus
conuenit, quibus & nominati congruunt
succum. Iuglandis autem ipsius edulium oleo
sum est, ac tenuium partium, aliquatenusque
est particeps acerbosae qualitatis, quae pro
cedente tempore flaccescit, intercidente ipsius
tota essentia in pinguem succum, ut prope
modum oleo euenit uetusto, & ob hoc man
ducari non potest. uiridis autem adhuc &
humida iuglans, non prorsus est qualitatis
acerbescentis, nec oleosae inde magis seces
dit, quam arida, praesertim si, ut quidam faci
unt, cum garo sumatur. At aridis aspersis
aqua, & maceratis, ut ipse soleo uesci, eadem
propemodum, quae uiridibus est uis. Tri
ta iuglans, magis stomacho conuenit mans
sa cum aridis ficibus. Ferunt manducan
tem ficus aridas cum iuglandibus & ruta,
ieiuno stomacho & lethalibus non uehes
menter laesum iri medicaminibus. Iuglan
de inueterescente oleum exprimi certum,
notumque est, id oleum discutiendi uim ha
bet multam, adeo ut quidam ferantur eo
cancerenas, & carbunculos, & egilopas eu
rauisse. Cortex, nucametumque ipsius, quem
naucum quidam latini nominauerunt, arefa
ctus, exustusque, magis tenuium est partium, are
facies circa lancinationem ullam medicamen.

*Uix uiridis calida i. pin
g. du. arida in stato. h. ta
me g. m. d. u. a. sup. fl.
a. uiridis albidu n =
rat*

*Ægyllops
est abscessus
qui in
maiori o
culi angu
lo fit.*

*Ægyllops
est abscessus
qui in
maiori o
culi angu
lo fit.*

*Insqam? vide i hypogamos
Iperno vide i hyperno et i supple.*

*K.
K. reiri vide lenouu.
K. amba vide electri.*

De eis quæ ab L incipiunt.

λαδυσίς

L Athyri, cicerculæ, essentia & colore fa-
sellis sunt similes, & succum consimilē
paremque habent, sed substantia crassio-
rem, & ob hoc magis nutriunt illis.

Inter siluestres brassicus est
lapsana qd ammorano
vitat

λαμψάνη

Lamp sane mansa quidem malum suc-
cum gignit, at pigmentata absterget, ac dis-
strahit.

ἡ ἁπλοῦς
ἡ τοῦ ὄξυς
ἡ τοῦ ἁπλοῦς

λαπάθιον

Lapathum potestatis est mediocriter di-
strahendi, particepsque caliditatis est, & in re-
nibus calculos terit. Radix ipsius curat sca-
bies, asperitatesque corporis cum aceto cocta,
et illiniendo. Oxylapathum autem mixtam
uim habet, nam cum ui distrahendi, etiam
expellendi uim habet. At semen quiddam
manifestum acerbescens habet, quod tor-
minibus medetur, et profluuijs alui, preser-
tim oxylapathi. Hyppolapathon in palu-
dibus nascitur, eiusdem autem potestatis est,
sed imbecillioris. Agrestis autem lapathi
radix, quam mylen, hoc est, molam uocant,
cocta cum aceto, uel uino, diluta coctione ca-
lida dentes confirmat, doloresque ipsorum lenit.

λεμόνιον.

Limonium, uel cynoglossum, huius fru-
ctum qui plane austerus est, cum uino exhi-
bet coeliacis, & dysentericis, & hæmopto-
icis, iuuat autem fluxum muliebrem.

*Galeni. nascitur in lapideis humectis. & radit super eum ros & siliis. virtus eius
est frigida & aspera. & desinat. et sicca abstergit. & terra prohibet impetiginem
& apostemata. & ad id est in hunc. & sedat apostema liquoris & prohibet fluxum humorum ad
interius. est enim sicca & aspera.*

Lichen in petris est, tanquam alga quaedam, λειχην est *Epatica hodie*
ita haec stirps uocata, quod lychenas, id est herbosus *ie dicitur*
impetigines curet, uim habet abstergendi, muscus
& mediocriter refrigerandi, atque arefacien- **petris haer**
di, uim abstergendi & arefaciendi a petra **rens.**
nanciscitur, ab aquoso humore refrigerandi.

Lepidium, ex tertio est ordine calefacien-
entium.

λεπιδιον *Multi generum
appellatur.*

Leucoium, alba uiola, huius totum fru-
tex abstergendi potentiae est, & tenuium par-
tium. Id impensius habent flores, & horum
aridi uiridibus impensius, ut in oculis cica-
trices crassas attenuent, & menstrua coctio
ipsorum aduertit, & interiora, & embrya
mortua prouocat, uitam namque absomit po-
tum. Et si quis impetum eius potentiae cum
multa aqua misceat, mitigauerit, uel alio
huiusmodi aliquo humido, habebit infla-
mationibus remedium praesentaneum, ita
etiam coctionem ipsius, nisi fuerit immixta,
inflammationes uuluae curat exhauriendo
praecipue, quae uetustatem sunt adepti ob-
durescendo. Ita nimirum etiam cum ceros-
te hulcere, quae sanescunt difficulter, curat.
Fructus autem est eiusdem potestatis, maxi-
me autem idoneus est potus, quantitate bi-
narum drachmarum, appositus cum melle,
menstrua mouet, & uiuentia embrya ab-

λευκοιον. *oibz notus.*
Dios. li. 3. *Arctore dicitur
fieri*
cap. 30.

Probatiss-
sima in me-
dicinae usu
que luteum
habet flos-
rem.

*Galeni. Floris eius spica & subtilis aqua; & prope sunt ex eo. & sapor amarus. & uirtus eius
est frigida & aspera. sicca abstergit & subulat. Et terra subulat manus & siliis quae sunt in o
culo. et aqua decoctionis eius expellit menses & prouocat menstrua. & quae sedent in ea
sunt mortua. Dosis super 3. ij. aperit opthalmos quae sunt in capite.*

Thus. Diastordis thus v3 ad zernab et aramab et ro bustinas et q'sahors
 et ad curnd madmarq Soloub. 2 mtramog rnon b. ven' si a sano bibi fr
 ut manid v elcha mort munit

*Co statum li g' d' ind. Est
 rali du' et sicut in sato q
 du. calidant et q'stiant. v' u
 clarificat. v' d' h' v' h' r' a. s' h
 dat fluxu s' i' m' r' e' v' b' r' q'
 sit r' s' r' i' q' i' r'
 m' m' o' n' o' m' i' u' m'
 q' q' z' o' b' u' r' u' t*

**Dios. lib. 1
 cap. 78.**

sumit, mortua uero eicit. Radices autem
 cum aceto pigmentatae, subactae, splenes
 duratos curant, necnon in articulis inflam
 mationes.

Libanotus, thus, calefaciens est in secun
 do ordine, arefacies uero in primo, habet
 etiam parum quiddam subacerbescens, mi
 nime autem manifesta acerbitas est in albo.

*Rafis li 3 al ra 38. thus
 r' a' e' x' p' r' i' o' b' e' t' s' i' c' u' t' r' a' u' n' e'
 i' u' n' i' t' u' r' b' y' r' u' i' a' t' . v' e' t' u' r' q' q'
 u' v' o' i' n' d' a' r' r' i' t' . e' t' i' t' e' l' l' o' n' a'
 m' i' t' . d' e' q' u' o' t' a' m' e' s' i' m' u' l' t' a'
 s' u' m' a' t' q' u' a' n' t' a' s' . a' d' u' r' i' t' s' a'
 q' u' e' . e' t' e' f' f' i' n' i' t' a' l' i' q' u' a' a' l' i' q' u' e'
 s' i' g' n' e' s' . i' l' q' u' e' n' o' n' a' n' t' e' r' e' d' i' s'
 t' u' m' o' r' i' u' i' n' d' e' r' o' d' i' s' q' u' e' d' i' a' t' .*

Cortex autem ipsius acerbescentem mani
 festam habet potentiam, ideo impense are
 facit. In secundo ordine completo arefaci
 entium. Est autem etiam crassarum partiū
 neutiq; particeps acuminis. Ob has igitur
 qualitates, atq; potentias, comodus apud
 Medicos eius est usus, in hæmoptoicis, &
 stomachicis, & cœliacis, & dysentericis, nō
 solum extrinsecus appositis mixtus, sed eti
 am assumptis ad corporis interiora.

αἰσα
**Dios. li. 2.
 cap. 90.**

neutiq; particeps acuminis. Ob has igitur
 qualitates, atq; potentias, comodus apud
 Medicos eius est usus, in hæmoptoicis, &
 stomachicis, & cœliacis, & dysentericis, nō
 solum extrinsecus appositis mixtus, sed eti
 am assumptis ad corporis interiora.

Loliū calefacit, & arefacit, utpote quod
 uicinum acutis est, magis quā ireus, neq;
 ut ea partium tenuium. In principio autē
 est tertij calefacientium ordinis, sed termi
 nat arefacientium ordinem secund. Græce
 æra dicitur.

*Lens fnda
 m sato q du
 arida m m
 tio crassitate
 h' m' o' r' i' s' e' a' u' s' t' e' r' a' p' r' o' p' a' t'
 v' i' . a' t' q' q' u' a' n' t' e' . s' i' m' a' q' u' a'
 r' o' q' u' a' t' . o' l' e' n' e' s' a' l' t' e' a' d' i' n' a' t'
 a' r' e' f' a' c' i' t' . a' l' i' u' i' q' f' l' u' x' u' . s' t' o' m' a' c' h' o' f' i' r' m' i' t' u' d' i' n' e' m' i' t' . p' a' r' t' i' s' q' u' e' v' e' t' r' i' s' e' n' t' e' s' t' i' m' i' s'
 o' b' h' o' r' i' d' o' n' e' u' r' e' m' e' d' i' u' r' i' h' a' n' o' . e' t' d' y' s' e' n' t' e' r' i' c' i' s' a' b' l' a' t' o' r' e' r' i' n' e' v' i' o' b' s' t' r' u' e' n' d' i' o' b' i' t' a'
 m' i' l' i' t' a' . T' a' r' d' o' s' m' e' a' t' u' s' e' m' a' s' s' o' s' h' z' . q' f' r' e' q' u' e' n' t' i' s' s' i' m' e' h' o' r' v' i' t' u' t' e' d' u' l' u' . l' a' t' e' n' t' u' r'
 i' n' e' l' e' p' h' a' n' t' i' a' s' . e' t' r' a' n' c' u' s' . e' t' d' u' r' i' n' e' s' . e' t' r' e' m' o' r' u' d' o' l' o' r' e' s' : m' o' r' b' o' s' q' m' i' t' r' o' s' .
 S' u' n' t' q' n' a' q' u' e' i' d' o' n' e' q' a' d' m' a' s' s' u' : a' r' i' d' u' . e' t' m' i' t' u' r' h' u' m' o' r' e' . s' a' g' m' i' n' e' q' u' i' g' n' e' d' u' . e' t'
 s' i' i' n' r' a' u' n' e' r' i' n' s' p' i' a' a' q' s' u' f' u' e' r' i' t' v' i' u' u' . h' o' r' e' d' u' l' u' e' t' t' o' m' u' u' n' i' : q' u' e' a' d' m' o' d' u'
 e' r' i' d' i' s' e' t' s' a' l' e' d' i' s' p' r' i' m' o' s' s' i' m' u' . S' i' s' a' n' d' u' v' i' s' u' h' a' b' e' a' t' o' b' t' u' n' d' i' t' a' r' e' f' a' c' i' e' n' d' o' . s' i' o' b' i' t'*

**φαιός δ
 εδίομε**

Lentes acerbescunt, astringuntq; non
 admodum, inter frigiditatem & caliditate
 & caliditatem medix, arefaciunt in secundo
 ordine ipsum corpus, & sistunt aluū, coctio

*bus bebes q; y gādo humore adimiat. frāsu z diffimter flūte gnat sanguine
 farrādo sermā arret venere mētrū. z proide vnlis ei q rōmēs venere. diffimtes so
 farrādo sermā arret venere mētrū. z proide vnlis ei q rōmēs venere. diffimtes so
 farrādo sermā arret venere mētrū. z proide vnlis ei q rōmēs venere. diffimtes so*

ipius cit, ideo prior aqua profunditur, cū
ad cohibendum adhibetur.

Lupinus domesticus diu in aqua mace-
ratus, deponit amaritudinem, ita mansus,
difficiliter concoquitur. Alimentum quis-
dem corporis est, sed humorem crassum, et
crudum gignit, aluum non citat, neq; co-
hibet. Agnatam insitamq; habet amaritu-
dinem, absterget ac distrahit impositus, li-
ctus cum melle, oxycratouē potus, uermes
occidit. Coctio ipsius pota uermes eijcit,
mixta ipsius farina cum felle taurino, um-
bilico apposita, lumbricos perimit. Pro-
dest contra uitiligines, saniem, exanthema-
ta, cancræna, hulcera uitiosa uetustate are-
faciendo citra uellicatum, purgat iecur, & larum eru-
lienem, cū ruta & pipere apponendo, edu-
cit menstrua, & embrya, cū myrrha & mel
le appositus. Polinis quoq; lupinorum di-
strahit nō liuida modo, sed etiam strumas,
& phymata dura curat. In aceto ipsum
polinem coquere expedit, aut oxymelle,
aut oxycrato, iuxta laborantium tempera-
menta etiam langoris inueniendo congru-
am differentiam, distrahit liuentia ipse lus-
pini polinis, eaq; facit, quæ de coctura
diximus, Sunt qui polinem ischiadicis ap-
ponant.

*Trasit uero al ra - z Lupini dulcorati et uesti nō ralesant corpis. dū uero amari
 sup. nō ad nutu dū sed ad medicinā sup. apti. Dissolunt emi scrophulas: et dōst
 sup. scrophulas fortiter qm administrat nō multo dulcorati. urina q; ar mēstrua
 pnotat. Aborsu puerā faciunt: & lubrinos atq; uermes de uētre expellendo educunt.
 Hemorrhoidam insup ora aperunt.*

Lupinus agrestis amarior, efficaciorque
in cunctis domestico, eiusque potestatis est.

Lilij flos temperamenti mixti est ex ter-
nuibus partibus, terrestri quadam essentia
ex qua gustu quoque habet amaritudinem,
a quo saepe cuiusdam temperatae essentiae est
ex quo oleum uim distrahendi citra uellis-
cationem habet, potestatisque molliendi est,
extremaeque duricie idoneum, cuius radix
& folia per sese soluta arefaciunt & absters-
gent, mediocriterque distrahunt. Radix namque
in primo est ordine abstergentium, ita ni-
mirum conuenit ambustis, & inflammatis
locis. Radicem igitur torrentes, inde cum
rosaceo dissoluentes oleo, ambustis impo-
nunt, quoad cicatricem peruenerit. Est au-
tem alioqui hulcerum omnium perducen-
dorum ad cicatricem egregium remedium,
molliendo quoque menstrua prouocat, fo-
lia quoque praecocta imposita, cicatrices ob-
ducunt, omnibus hulceribus salubre medi-
camen. Succum quoque foliorum coquen-
do apponimus cum aceto, & melle, quo si-
statur corporis humectatio. Succi quinque
ponantur partes, mellis autem & aceti pars
una. Remedium ad omnia arefacienda ci-
tra morsum ullum, idque experientia ipsa
sumus cum multis edocti, etiam si diffis-

Cringru $\chi\rho\rho\nu$
Dios. li. 3.

cap. 108.

*Lilium album calefacit & arefacit
ut pote quod uim amaris est
magis quam uis. neque ut ea
primis tenui; infra autem
est si calefacit in ordinis
sua terminat arefacit temp
ordine seruata circa proprium*

Anerrois Colli. ra 42.

*Lilium album validum est & sume in 2° gradu. Et hoc dicitur quod est amari. Et cillima
habet aqnesitate temperata. & ideo oleum ipsius est absque mordacitate aliqua. Et
supra cibis rebus: quae dissolunt res in melle. & folia sua rosta & posita super carnem
in busta ab igne. & aqua feruenti & oleo rosato mixta melle liberat.
Et radix est fortior folijs: & propterea prouocat menstrua. & molliorat durities
in membris. & proprie mris*

Ros marinum radice in 2° gradu ariditate primo exesse tamen eius ab austeritate in gradibus
no determinat. hinc quiddam merbestre dicitur glutare. vetera roborat & arefacit. unguat aduersus
miserit et desillanones m^o hinc agit rad pot q^o suppositu. Sunt quiddam h^o p^o p^ore
ut sufficit a ungar p^o h^o. et ob hoc pestilenti h^o p^oo. exp^o dicit domos frequit^o rore nianu
cillima sint hulcera curatu, nempe uetera. suffire. q^o accis glutare m^ota
rad q^o p^o p^oad u^oddat m^o h^oo^o

Libanotides tres sunt, una sine fructu, reliquæ duæ foetum ferunt, similiter omnes potentiae sunt molliendi, & distrahendi. Succus autem radice, & herbae melli amixtus, obtusos curat aspectus, quicunque per crassitudinem humiditatum fiunt. Participes siquidem sunt libanotides abstergendi, & secandi potentiae, à latinis ros marinum, Libanotis Dioscoridis, Galenicque sententia.

Lignys, nidor omnis est arefaciens, ideo etiam terrestris essentiae est, habens in reliquo urendi materiam, id tamen parum, cuncta uero eius natura arefaciens, terrestris, tenuium partium. Differentiae autem ipsius speciales sunt circa urentem materiam, uel calidiorē, uel frigidiorē, uel magis lancinantem. Confestim autem thuris arbore nō utuntur nidore mitcendo ophthalmicis potestatibus, hoc est, quæ de uisu sunt, maxime quæ sunt in hulceribus, ea namque perpurgat, terebinthinæ autem & myrrhæ propemodum est, ut libani arboris, thuris, at quæ styracis seu ut nunc loquimur, storacis illis ualidior est, adhucque impensius, quæ cedreæ. His autem utuntur acutioribus in cilijs, & exexis canthis, an

Dios. li. 3. Ros marini cap. 80.

λιβανωτις

λιγυς

G

gulisq; oculorum, humentibusq; sine ardore oculis.

Libyftici radix & fermen, calefacientium est eo usq;, ut menstrua moueat, & urinas aduertat, est autem sufflationis expers.

Linospermum, lini fermen, mansum suffans est, & si sit frictum, ita nanq; humiditate superflua plenum est. Estq; calidum fere in primo ordine, & humiditate, & ariditate in medio fere constituitur. Est autem mali stomachi, & difficulter concoquitur, uimq; ad mingendū habet, & phryctum listit uentrem.

Λινόσπερμα.
Diosc. li. 4.
cap. 179.

Linozostis, hac utuntur omnes ad uentris purgationes, quod si quis periculum facere uoluerit pigmetando, inueniet uim satis habere distrahendi, & fermen triangulatum lanceæ similitudinem, ac pili habere uidetur satellitij. Radix autem urinam cit. Hæc etiam hermupoa, latine uero mercurialis.

Lonchistidis fermen triangulum, ut pilū esse, ac lancea uideatur. Radix autē est urinam ciens, uim habet quam Colopendrium. Folia quidem uiridia ad glutinanda uulnera idonea sunt, arida uero cū aceto pota, splenibus medentur obduratis.

Lycium, uel pixacanthum, stirps est spi-
 nofa, unde quod lycium nominatur fit, est
 humectū medicamen, quo utimur ad hy-
 popia, uisum, inflammationesq; in ano, et
 ore, & ad sananda hulcera, herpetasq;, ac
 putredines, quas sepedonas uocant, hulcea
 raq; in prauam consuetudinem deducta,
 pureq; refertas aures, & paratrimmata, &
 paronychidas curat, est nanq; arefaciendi
 potentia, ex alterius generis constans essen-
 tijs. Vna quidem partium tenuium, & dis-
 strahendi uim habente, & calida in secun-
 da distantia, Altera uero terrestri frigida,
 ex qua etiam acerbitem habet mediocrē
 ideo etiam medicamen est, quod differen-
 tibus accōmodatur langoribus, ut aciem
 oculorum abstergeat, ut conferat cœliacis
 & dysentericis, accommodentq; Medici
 fluxui muliebri. At quod Indicum, id lon-
 ge utilius est.

λυκισθ. Nos tarung?
 Dios. li. 1. dno lino sed
 cap. 123. furim? ex firm?
 negro rdd arbisi qd idi
 omak nro lymagw vorag

δυσεντερικῶν
 est intesti-
 norū cum
 inflāmati-
 one exul-
 Ceratio.

Lysimachium dominantem habet acer-
 bam qualitatem, qua quidem uulnera glu-
 tinat, & sanguinis e naribus eruptiones si-
 fit pigmentata, aliarumq; eruptionū san-
 guinis presentaneum, ualidumq; remediū
 est, ipsa quidē, sed multo impensius succus
 ipsius, ut potus, & iniectus tormina, & san-
 guinis eductiones, et fluxū muliebrē curet.

λυσιμάχη
 ov. α Lysis
 macho re-
 ge inuētū.
 Dios. li. 4.
 cap. 3.

λωτὸς
ἡμῶν
Dios. li. 4.
cap. 102.
λωτὸς
ἄγριος

Lotos domestica, quā nonnulli triphyl-
lum nominant, mediocriter abstergendi
potentiæ, ita etiam arefaciendi, inter calefa-
ciendum & frigefaciendum copulata que-
dam temperies. Agrestis lotos in Lybia
plurima nascitur, semen ipsius secundi est
calefacientium ordinis, habetq; quiddam
abstergens. Ægyptiæ autem ipsius semē est
huiusmodi, ut ex eo panis fiat.

Dios. li. 1.
cap. 144.
Grandis
planta est
lotos ar-
bor fru-
ctū pipere
maiolem
fert.

Lotos arbor, quæ anacacabea, acerbes-
centis ea est particeps qualitatis, estq; tenu-
ium partium & arefaciens. Limatura igitur
ipsius lignorum conuenit fluxui muli-
ebri, et torminibus, et cœliacis, quibus me-
detur aliquando quidem decocta in aqua
aliquando autem in uino, ut tulerit oppor-
tunitas, nec solum adijcitur, sed etiam bibi-
tur. Fluentes quoq; capillos confirmat,
cohibetq; mediocriter acerbescendo atq;
arefaciēdo pariter mediocri quodāmodo

Σειδάξ
Dios. li. 2.
cap. 122.

Lactuca, humidum & frigidum holus,
non utiq; extremo modo, sed ut fontana
aqua perfrigida, ideo aduersus inflamma-
tiones congruit, & leues sacros ignes. Edu-
lium plane sitim restringens, somnumq; al-
liciens, præsertim parum cocta cū oxycra-
to mansa, non ut alia coquuntur holera, nec
citat admodum, neq; distinet aluum. Sans

*Auerrois colligit ea qz
Herba est sicut humide lactuca et modica frigiditas, et sicut sicut et syluestris. sed domestica hz
substantia aquosa. et propter hoc matrat apostemata radia: sed non frangit lapides exister-
tes in renibus et ob hoc potius ipsa in primo gradu frigiditas et reperatur in humida et tunc
et frigiditas.*

guinem malum non gignit, non etiam hu-
morem probatissimum. Semen eius pos-
tum, uenerem cohercet, inde somniatibus
exhibetur. Ius agrestis lactucæ cum lacte
muliebri illitum, dolores, inflammatio-
nes, & æstus sedat. Intibi eadem est uis,
quæ lactucæ.

*Lactum. vide. i. supple. & m. o. s. t. o.
Liquiritia. in Glycir.*

De incipientibus ab M litera.

Macer cortex ex Indica delatus, acer-
bescit autem magis cum breui acu-
mine, ideo etiam arefacit, est autem
tenuium partium ob odorem bonum, ideo
coeliacis, et dysentericis ammiscetur poten-
tius, in tertio quidem arefacientium ordine
est. In differentia uero, quæ per caliditatem
ac frigiditatem neutrum manifesto agit.

Malobathrum, huius folium est potesta-
te fere nardi aristæ consimile.

Malache, malua, agrestis quidem distra-
hendi, & molliendi clementer particeps est
potentiæ. Hortensis uero quatenus plus
aquosæ humiditatis admittit, eatenus po-
testate imbecillior est. Agit uentrem, non ob
humiditatem modo, sed ob glutinosam
uim, præsertim cum profertur cum oleo,
& garo, pauculo uino asperso quo tempore

μάκερ *Ernt qd nos*
Dios. lib. v. manis uora
cap. l. in Arabie

μαλάβα *foliū mādi*
θεου

μαλάχη
Malua. frigida est & hu-
midam in primo gradu in ma-
vesica & thoraca. & pul-
mones & zantā hinc uere-
Agstis malua. a vespi-
apibus uel moscos uel uera. a
dolore statim liberat. fertur
uini decoctio pota salm-
los conterere. somniū addu-
cit: & facile uerperenni-

G in molli. cetera ualla. ff. Co-
lumbis. Malua medio riter frigida est & humida uel ue-
lusi adumat aspis guttibus pulmōi p̄tori obuiat. si r̄ aqua & amygdaloe n̄
si uita. in aqua & r̄ oleo uel ue-

in aqua inflat mātios imparta & dura
Malua medio riter frigida est & humida uel ue-
lusi adumat aspis guttibus pulmōi p̄tori obuiat. si r̄ aqua & amygdaloe n̄
si uita. in aqua & r̄ oleo uel ue-

manducantur. Fructus autem eius eousq[ue]
 ualidius est, quatenus est aridior, & quæ
 nominatur dendromalache huius est gene-
 ris, uerum magis distrahit, quàm quæ dis-
 ctæ, Nominatur uero althea.

*Galengus in
 her. in p[ar]te
 mandragore
 propt[er] hanc
 beat[us]. P[er] Ras[is]
 frigida est
 si uino mittat
 med[ic]in[is] aut[em]
 re aufert de
 bit[er] quatuor*

μανδραγό

Mandragora dominantem uim refrige-
 randi habet, ut tertij sit refrigerantium ordi-
 nis, præterea etiam exiguæ particeps est
 caliditatis, humiditatis malorum, quàm
 obrem soporem adducit. Radicis autem
 cortex cum sit ualidissimus, non refrigerat
 modo, sed etiam arefacit, quod uero interi-
 us est imbecillius.

*P[er] Ras[is] 4°
 al. ca. 47.
 Femine
 lida 2. 4.
 nim[is] p[ro]uocatur
 temp[or]e febrili
 d[icitur] h[ab]ere
 posita*

μαραθρον

Diosc. li. 3. cap. 75.

Marathrum, sceniculus, uehementer ca-
 lefacit, tanquam ex tertia iam sit potentia,
 sed arefacit in primo ordine, ob hoc lac gi-
 gnit, quod non admodum arefaciat, suffu-
 sionibus opitulatur eadem ratione uim
 mingendi, & menstrua agit. Est etiã aliud
 marathrum, quod à magnitudine hippo-
 marathrum uocant, cuius radix & semen
 magis arefacientis est potestatis, quàm do-
 mesticum, cuius semen est ut milium, id
 calculosis opitulatur, menstrua, & urinã
 mouet. Est & alterum hippomarathrum,
 cuius semen rotundum, & acutum, coria-
 ni simile, potentia imbecillius alio hippo-
 marathro.

ἵππομαραθρον

Mastiche calida & p̄ q̄da humiditate. prodest oblesis glutinosa p̄mita. exhamit p̄mita
 & mundat. ut h̄z stomachos frigidos iuuat nō modo mōsa. s̄ et iud foris iporta
 h̄de ex ipsa rōparat oleū. Galing. Virtutibus p̄ma ē virtū q̄ calefacit. & d̄sistat i
 tō gradu. et s̄da ē virtū q̄ mollificat & fortificat & resoluit. Et Dioscor. Masticx anfert

Mastiche, alba & crassa composita quosdammodo ex contrarijs potentis, acerbescens, & mollientis, ideo stomachi & alui & intestinorum et iecoris congruit inflammationibus, iuxta secundam calefaciens distantiam. At nigra, quæ Aegyptia nominatur, magis hac arefacit, & minus acerbescit, unde accommodatior ubi ualidius fuerit distrahendum.

puto sanamini & tussi
 ut q̄n bibit. & p̄ bonis
 stomacho. mouet ex m̄
 amone. & facit adhaerere pi
 los palpebrarū. & q̄n m̄sti
 rit. facit odore oris bonū
 & stringit ḡgna.

Melanthium, calefacit & arefacit iuxta tertium ordinem, uidetur sane tenuiū esse partium, hoc igitur distillationibus, catharisticq; medetur. Calidum in linteo delatum continue olebit, sine sufflationibus est positum, perimitq; lumbricos nō modo mansum, sed etiam uentri appositum extrinsecus ob amaritudinem. Lepras & clauos, & myrmecias arcet, & menstrua aduertit ob crassitudinem & humorum tenacitatē, Curat et alopecias combustum, & cū oleo subactum, & perunctum, ita etiam orthopnoeas, & prorsus ubi secare, & abstergere, et arefacere et calefacere opus sit, utilissimū est, git latine dicitur.

μελάνθιον
 Romani
 papauer
 nigrum et
 Nigellam
 dicunt.
 Dios. li. 3.
 cap. 85.
 Abominosay ad dir. Omidig
 astraudis & anfer f̄bric
 fleymant & nitra

Melilotum, mixtæ potentiaē est, habet quiddam acerbescens. Cæterum etiam distrahit & concoquit, plus nanq; in ipso est calidæ essentiaē, quàm sit frigidæ. Hanc

μελίλοτου
 Romanis
 fertula cā
 pana
 Dios li. 3.
 cap. 44.

Dioscorides. & s̄p̄t̄ mollificatiū apostemat
 h̄st̄m̄loq̄ & Bed igoras. Est tōp̄a. & p̄p̄tas eius dissoluit
 & resoluit & s̄p̄ori eius iest s̄p̄h̄rtab.
 Gūi calidior & maxim̄ om̄t̄aē am̄t̄
 & max̄t̄ om̄t̄aē am̄t̄

Milium rostru diffinla & parit q'q' aliud astrinet & parit mittit unax eos quos
refrigerat arefacere q' supra & parte amygdalo surto. famig ro roquid' & hu
indiora enadur. Sitia p'sellg. & aliud humidu refrigerat arefacitq'.

Milium refrigerat in primo ordine, arefacit uero in tertio soluto, uel secundo extenso. Est aliquatenus partium tenuium, ideo mansum exigui nutrimenti est plus alijs austeris eduljjs. At aluum etiam arefacit, in sacculis extrinsecus appositum. Idoneum est ad succensa arefacienda ubi sit opus, absq; uellicatione.

κένχρ
Dios. li. 2.
cap. 87.
Cauda por
ima dicit
q' nos milium
solis.

Marrubium calefacit in secundo perfecto ordine, arefacit etiam in tertio perfecto. Amouet obstructionem, quam nos dicimus opilationem iecoris, & splenis, purgatq; thoraca, & pulmonem, & menstrua mouet, perq; nares ictericos, siue arquatos purgat, facitq; ad aurium dolores iam uetustos appositum, & absterget, & distrahit.

πράσιου

Mespilum, eius acer est fructus arboris, compescens satis uentrem.

Mespila p'ropat raldit' ma
tura. & imatura frigida sunt
p'sellg. Tam m'spila q' p'ba
flucte q' astrigent. sup qz
ad hinc ipd

Mecon, ceratitidis, id est, papauer habens cornua, quoniam fructus paucillum modo habet conuersionem pili instar, quasi bubula cornua. Vocatur etiam paralia, quonia fere nascitur in locis mari propinquis, uim autem habet purgatoriam, & quae absterget. Proinde radix cocta in aqua ad partem dimidiam comminuta, hepaticis opitulatur affectionibus. Folia uero & flores uehementer purulenta, et uetusta hulcera

κεράτιδος
γατίτις
Dios. li. 4.
cap. 60.

G v

*Pha in pda refrigerat & humida tnd oridit pomit quod scio humore p
 hntosid. supq rotatu diffinita & facile i vrtu rotatpnt. ob for q eis explet
 a fibrig rapidu sua qda propulsiu mios offedit. opotit aut an aliud rebu
 ma duran. & mnd potare. vmd. q maturo sup aliud mta q imatura astrigunt et
 magis adst si anda. folia
 d sunt potu vntus pmet.
 ¶ Constat h v paly. p hnt
 frida sup & humida, sda
 qd et plugma gntat q
 sior d nly coq q rotat
 sio no facile quibida sup
 ab ofibz emidata et separata
 hntia sup & nro d gnta rtra
 via rtra.
 ¶ Ralis p hnta frida sup & gnta
 qz adst rtra pto dnt
 tam d sda sup: atq in sda
 gnta dnt rtra. Qui
 ap coq qu usq fuerit. s bnt
 flugmatu q rtra gnta hnt*

Sunt autem ea amouenda, cū purgata fuerint hulcera, tantū nanq̄ possunt abstergere, ut etiā ipsam puram absumant carnem, ideo etiā ab hulceribus purulentum omne auferunt.

Malus persica rhodace, ex consuetudine iam omnium persica tantum, huius folia & fructus dominantem habent amarā qualitatem, ideo uermes occidunt resoluta, & umbilico apposita alioqui distrahendi medicamen est. Fructus autem ipsius quod persicum nominatur, temperamēto humidus, frigidiusq̄ est. Caro ipsius mansa, facile corrūpitur, & omnino mala, quare si minus lædi uelimus, non est uescendū eis post reliquos cibos ultimis, quoniā in natantia stomacho corrumpuntur. Meminisseq̄ in uniuersum expedit, quod quæcunq̄ mali succi sunt humida & perniciofa, & quæ facile dehiscunt, præ cunctis assumi cibis debent, neq̄ enim cito excedunt, quod alia quæ præiere prohibeant, & postremo assumpta corrūpuntur, & alia corrumpunt, occultasq̄ olim gignunt ægri tudines.

Malus armenica, tam arborem, quā fructum uocant multi præcocium, est autem humidus et frigidus fructus, iuxta secundā

fere distantiam, nonnihil habet differentie
& persico, nec enim ita in aluo ut persicum
corrumpitur, neq; acescit, apparet quibus
dam suauior, & ob hoc stomacho concis
liator.

Malus medica, huius fructus citriū ab
omnibus nominatur, intus acidam habet
qualitatem, & arefacientem dominantem
uim, ut in tertio ponatur ordine arefacien
tium & refrigerantium. In cortice temper
ramenti quoq; arefacientis est in secunda
distantia neutiquam frigidam odoratam
ac bene olentem, caro ipsius crassus efficitur
succus & frigidus, quia aspera. Semen
mandi nō potest ob amaritudinem, distra
hendi uim habet in secundo ordine. Folia
uero uim arefaciendi & distrahendi habent

Mala. In malis alijs multiplices sunt dif
ferentiae, nam quaecunq; poma acerbescunt *Her psellus*
frigidum & terrestrem habent succū, quae
uero acida apparēt, frigidum quidem, sed
partium tenuium, mediū autem temperas
menti sunt, dulcia ad calidum uergentia.
Austeris igitur malis uescendum est, cum
uel per distemperamentum calidius fuerit,
uel per humiditatem multam uenter fuerit
infirmus, acribus autem commode cum
auctus fuerit. Cohibent nanq; omnino.

quantum in ipsis est acerbescencia dehor-
sum deiectiones & excretiones. Acida ue-
ro impellunt, cum in uentre crassus humor
non admodum frigidus conceptus, cōglo-
batusq; est, acida tū adhibe secabūt ipsum,
& aluum subducent, id propterea humes-
cant secessiones excretionescq;, at puram
inuenientia aluum, eam potius cohibent.

Men q3 abij *μελιον*
υορατ

Meum, mei radices utiles in tertia distan-
tia calefacientes, arefaciunt uero in secun-
da, humiditatem superfluā in sese habent.
Urinam igitur mouent, & menstrua pro-
uocant potæ. Si plus potes quàm expedit
capitis dolorem exuscitat, & hoc ob humi-
ditatem sufflantem.

συκομορον
ideo dictū
q; ignauū
gustus &
saporis sit
Dios. li. 1.
cap. 163.

Morea, ut alij morus, huius fructum alij
sycaminum, alij sycamorū, nostri omnes
morū uocant. Mora igitur pura immissa
uentri matura, & primū tū sumpta ipsum
celerrime penetrāt intestinum, alijsq; cibis
præuia sunt. At post cibum sumpta, aut
succum inuenientia improbum in uentre
celerrime corrumpuntur, extrariam terrifi-
camq; quandam (non potentiam possis
recte dicere) tenent differentiam. Ita scito
esse colocynthis, ita peponibus, ut nō cons-
coquantur. Tempus autem utendi ut pes-
ponibus & ficubus, ita etiam moris, cum

squalens & aridum fuerit uentris corpus
 necessario & iecoris, tum huiusmodi omni
 bus recte & utiliter usus fueris. Cunctis
 laborioso longoque itinere in aestu magno sis
 te commissurus, tum demum nancque profint:
 squalorem nancque corporis irrigant, & me
 diocriter refrigerant. Præmaturus autem
 fructus mori exiccatus multum sub sole et
 repositus, egregium præsentaneumque me
 dicamen ad exiccandum, ut etiam dysen
 terijs, hoc est, torminibus medetur, & cœli
 acis affectionibus, alijsque quæcunque fluitat
 teritur, & succis ammiscetur uelut fructus
 rhu, & potatur & cum aqua, & cum uino.
 Cortex autem radicis arboris uim purgans
 di habet cum quadam amaritudine, quam
 obrem & latos lumbricos perimit cum ui
 no feruescens potoque non diluto, sed mera
 co calido, quantum sit acetabuli unius men
 sura, & uetera retenta menstrua prouocat.

Myotis, ut alij myosotis, ut alij myosota
 muris auricula, ita herba nominatur, se
 cundo arefacit ordine, caliditatem nullam
 habet insignem, succus autem ipsius potus
 quantus sit cyathus lumbricos perimit.

μυδοσώτα
 Dios. li. 2.
 cap. 172.

Myrica secandi & abstergendi est poten
 tia, præterque quod arefacit multum, habetque
 quandam acerbicatem, & ob has potetias

μυρίκη ~~fortasse~~ tama
 ismus. Mesangie Cmisia
 Marisii. Sopinat ad vltra
 & proprie ista q. fuit ab adu
 102 ignis

Alcibi Dixit mihi no fidelis q. fuit qda mulier sup quid apparuit lypria
 et dicit fuit ei ex clerothot radus tormansii q. passulis sepe et mirata e. Erdi
 no sup ho q. ynd gngit qz cognitudo sua pma fuit apou in splant. et pp oplanoz co
 q. qda fuit causa no attrahedi intiam et no mu d. fradi vel danfira di sagim
 fuit ra aparchois lepre sup co. qn ego resolutud fuit apou apta q. opilatio ff
 ratione ista q. in eo q. fuit de natura sua mndu et abstragere. u. u. u. u. u.
 ad car. fuitate. Et nos qda expli sumus. hoc i. mte alia. et mirata e.

Rasis Gal cap 36. Tamariscy frida et sicca xij folijs ephm sup molle apd po
 su anxiamur. eius aut apofina tunc dno dolare dntud fudit. Vnde pterea m
 q^o folia eius costu fuerud bibid splene subnar. Ide q^oq^o fante vno vel sup ardo sy
 p panno npho ex eius ra
 dnt fante si du bibantur.

Splenes obduratos quidem satis iuuat cu
 aceto uel uino, radicibus, uel ramulis, uel
 folijs decoctis. Fructus autem & cortex
 non asperam acerbicatem assumpsit quod
 habeat abstergens, & partium quiddam te
 nuium, at exustæ myricæ cinis arefaciendi
 potentia est, Hæc à nostris tamariscus.

μυρίνη
 Dios. li. 1.
 ca. 129.
 Astrin
 gendi uis
 & myrto,
 & semini
 est.

Myrine, uel myrsine, myrtus, hæc quoq^{ue}
 stirps ex contrarijs est essentijs. Domina
 tur autem in ipsa similiter terrestre frigidū,
 Habet autem quiddam etiam tenuiū par
 tium frigidum, unde ualide arefacit, & ex
 iccandi potentia est, in omnibus stirpis par
 tibus extrinsecus si corpori apposita sit &
 intus assumpta.

Avabes Har μωλυ
 mel

Moly, uel agrestis ruta, quidam harma
 lam, Syri bisalam, Capadoces moly dixe
 re, uis ipsius tenuium est partium & calida
 in tertia distantia, unde & secat, & distrahit
 crassos & tenaces humores, & urinam ad
 uertit. Utuntur autem eo agrestes in capi
 tis doloribus, coquentes in aqua, & caput
 aspergentes, similiter etiam ubi corporis
 partem aliquam refrigerant.

Menta. i. edgofrio. Maiorana. Amaraq.
 Myrrha i. myrrua. Muijia. vide i. hinc bysorp.
 Melissa i. De eis quæ ab N incipiunt.
 melisophillu. Māna in sup. et me to.

*Dioscor. Strigil vnde e mēstrua .z desinat hūmō q rorup ad collū mīris .z
libat .z aqua frida sedat syropi .z confert cordiare .z inflāmatiōibz & epāi qvō
& vteriqz .z qvōndimibz remū.*

Nardostachys, nardi spica, calefacit Dios. li. 3.

quidem in prima distantia, arefacit cap. 6.

autem in secunda ^{qzli in pmi eius} completa, constat

autem ex acerbescente aliquantum essens

tia & acuta non ad modum calida, & quo

dam subamaro breui, unde congruit ad

modum, tum iecori, tum stomacho pota,

& extrinsecus apposita, & urinam mouet,

morsus ac uellicationes ^{cris} dimouet & curat

stomachi, arefacit quoq; in uentre & inte

stinis fluctuationes. ^{humoribz quoz in hīs qvōndimibz} Praeterea confert & ca

piti & thoraci, ^{forior pōt pōt} Validior autem est Indica, ^{Spica indica. Rafis z al. in 42.}

quæ Syriaca nigrior est. ^{calida ē q nō ar epāi frigidis}

^{anxiatur vna ead pmonat.}

Nardus celtica prope modum eiusdem ^{vāpō}

potentiae est, quæ etiā memorata, nisi quod ^{κελτικη}

in cunctis imbecillior, nisi ad mouendam

urinam, calidior siquidem alijs, minus uer

o acerbescit.

Nux pontica, quæ & auellana, frigidior ^{D. Chōpenig. calidior iqt &}

iuglande, & austerior utpote terrestrior, in ^{humidior mēlaile magis mē}

ceteris à iuglande fere non differt, mansa ^{trūp vōrōm qz diffinōre b}

dolorem capiti inuehit. ^{flōp qz off dū qz mēstrua}

^{ut qdā aut quod vnuū}

^{uolat mīng qz vōrōre vō}

^{hōr vō iuglande}

^{& pōmāre a vnuū}

Napi semen uenerem suscitatur, spiritus

gignendo inflans Radix difficulter con

coquibilis & inflans est semē gignēs, succū

aut prebet corpori ut crallescat, & perinde

si quis plurimum uescatur napo. presertim

cum sit opus in aluo concoquere crudum

humorem congregabit. Quod si crudior in coquendo fuerit, difficilis concoctus natus & inflans, et stomacho malus, aliquando etiam ventrem lancinat. Melior si bene coquatur, opus ergo coctura ipsius, ad secessum ventris neque confert, neque aduersatur

υάρθης

Narthex ferula, huius semen attenuat et calefacit, quod ipsius autem intimum acerbescens cuiusdam qualitatis est, quæ hæmoptoicis & coeliacis congruit.

*Aristophanis Interpretæ Νάρου
seme esse admonet unde frax
napi. vide fraxini Acta Sinapi
vignare.*

Napy. Sinapi calefacit & arefacit iuxta quartam distantiam.

υάρκισ

Narcissus, huius radix arefacientis est potestatis eo usque, ut magna glutinet uulnera, habet autem quiddam etiam abstergens & reuellens.

*Vocat apud
oleander.*

υήριον

Nirium, uel rhodo daphne uirgultum omnibus notum, arbutumque, si extrorsus corpori apponatur, distrahendi potentia est. Introrsus autem assumptum perniciosum, & perinde lethale non hominibus modo, sed etiam plurimis pecoribus.

*Nemifar
sen misofar*

υυμφαία
Dios. li. 3.
cap. 140.

Nymphæa, huius radix & semen uim citra uellicationem habet arefaciendi. Inhibet carnis fluxus & semen, aduersatur somniorum interpellationibus, & in moderatis alijs talibus, iuuat torminosos. Quæ autem nymphæa albam radicem habet,

*Albasari est fraxinus
genuum in scro subitum
tuo penetratum auferit
gibus circum hinc a caliditate
Est tamen una species in
misofar in qua
voluntate calefacit in
& sumptu misofar confert
solum sicut oleum misofar
confert sicut calide, & qui
ponit supra apostomata calida confert.*

uehementis

*h. 16. | Oleum mado. m. q. ante manu morsa, atq. feno oca p. t. m. t. u. r.
rallouy existit. Ipsi p. h. ca. m. q. f. a. s. t. o. m. u. t. a. l. i. a. u. n. d. e. s. i. t. a. t. e. s. i. t. a.
f. a. n. t. m. r. c. o. j. s. a. b. i. t. g. r. o. s. s. i. m. d. i. m. e.*

caetur olea necdum matura iam tum colo-
rem mutans, sicut omphacium olea adhuc
alba expressa potissimum uelut quod saba-
num dixere calidum mediocriter est medi-
temperamenti, & magis distrahens quam
crudum. Quod autem crudum omphaci-
um nominatum quantum acerbitalis ad-
misit, tantum etiam frigiditalis. At uetustum
oleum, quod sane ex dulci factum calidius
magisque distrahit, quod uero ex crudo,
quoad aliquid acerbitalis custodiuerit, mi-
xtæ est potentia, cum autem ipsam perfec-
te eiecerit alij assimilatur. At lucerninum
oleum à medio & temperato à dulci incipit
tantum ad calidum propius accedit, quan-
tum omphacinum ad frigidius, utimur au-
tem omphacino, hoc est, præmaturo, cum
caput magis incaluit, dulci uero cum ma-
gis exaruit ac ample. Lucernino utimur
refrigerato, non dubium autem quin om-
phacinum & frigidum aliquando adhibe-
re oporteat, omne autem reliquum prorsus
calidum, id ita capiti, uniuerso autem
capiti aridum cum corpus male habet, dulce
autem ad unguendum accommodatius &
densato ex acerbitalitate, aut frigiditate, aut
morsu, aut acutis medicaminibus, aut suc-
co cum factus est pruritus plus omnibus

accommodatum, præcipue cum exercitijs
aut post exercitia. Stomacho autem & ier
cori ardentibus maxime omphacinum ac
commodatum ob acerbicatem illitū asper
gineq; immiffum, alijs autem membris
dulce.

Oleum cicinum in ægypto olim fiebat *ἔλαιον κί
κινου*
ex cicis semine, quod crotones uocitatum
dissecto uel attrito & aqua calida relecto,
estq; tenuium partium, & uim distrahendi
habet, ut uetustum oleum absterget uitilis
gines, ephes, lentigines perpetuo peruns
ctum, estq; propemodum ut raphaninum,
ideo utendum ipso præfente cicino, aut
uetusto.

Oleum ex lini semine comparatur quo
nunc pro cicino utuntur multi, quoniam
cicinum amplius non asportatur.

Oleum raphaninum cicino simile est, *ἔλαιον ῥαφάνου ἰαντιδοταρίου*
nisi quod calidius. *ἔλαιον ῥαφάνου καλοῦ ἢ ἐπιθνήλι
ἀτῆς διψυχοῦ. ὁλοῦ ἀντιδ.* *φάνινου*

Oleum populaceum in æstate compa
ratur, cum circa semen multa resina est, sus
mendo autem coccos aliquantum diffri
gunt statuendoq; olei dulcis uncias immic
tunt torreriq; sub sole ad dies 40. permit
tunt atq; ita reponunt. Est autem calefaci
ens partium tenuium mollificans cum bo
ni sit odoris, *ἔλαιον πικρῆς ἰαντιδοταρίου*

H ij

Oleum Amygdalinum
ἔλαιον
ἀμυγδαλί-
νου. **Dios. lib. 1
cap. 31.**

Oleum amygdalinū ex fructu fit amara-
rum amygdalorū, tenuium id quoq̄ parti-
tium est, dulciq̄ calidius, præcipue autem
auribus congruit opilatis ab crassis spiriti-
bus & audiendi difficultatibus, sonitibusq̄
& frigiditate manantibus, uermesq̄ in auri-
bus perimit, experientia nanq̄ quod auris
bus congruat nos docuit præterquam cæ-
teris partibus.

Oleum Caryinum
ἔλαιον κά-
ρυϊνον

Oleum caryinum nempe quod ex nuci-
bus quas iuglandes nominamus, ut amy-
gdalinum comparatur, uel sectis et pressis,
uel in aquam feruentem immixtis post se-
ctiōnem, eisdemq̄ conuenit uti ambustis.

Oleum Myrobalinum
ἔλαιον μυροβαλί-
νου.

Oleum myrobalinum uim habet ad
purgandum maculas, lentigines, uirulenta
omniq̄ nigrori, conuenit quoq̄ dolori au-
rium, & sonitus, tinnitusq̄, cum adipe in-
fusum anserina. Comparatur autē ut amy-
gdalinum, ut tamen molas myrobalanū.

ἔλαιον δά-
φνινον

Oleum daphninum nempe laurinum,
ex fructu lauri bacca inquam cōparatur,
at mixtum ita paratur quinque partibus ma-
turarum olearum unam adijcimus baccæ
laurinæ pinguis & apte atq̄ ita tritis una
omnibus oleum excipitur, calidum admo-
dum est et mollificans immixtū, ut refrige-
ratæ parti corporis sit utile, arefacitq̄ com-

mode, curat scabiosos arefacta cute & im-
petiginosos impetigine aspera in balneo
perunctos. Vitandum autem ipsum in ar-
dētibus impetiginibus uel scabiebus, inq̄
calidis et biliosis temperamentis corporū,
humidis autē & pituitosis conuenit omni-
bus artubus frigore perturbatis & ischiadi-
cis, perimit lumbricos, pediculos, pulicesq̄
furfuresq̄ arcet capitis & alopecias. Vsus
autem ipsius sit in lauacro ieiunus inde ab-
sterge ouo & melle & tileos farina, capiti
calido caue ipsum admoueas, simplici oī-
leo laurino in balneo aut loco omnino ca-
lido conuerso ad ignis uaporem tergo si
spina ab occipite ad imum dorsum perun-
gatur tum primum cum quartana expec-
tatur inde stupa & fascia spina tota tegat-
ur inde incubili linteis calidis æger fatus
fuerit, intra trīs aut ad summum quatuor
febris quartanę accessiōes liberabitur quar-
tana febris, id nos experti aliquotiens ascri-
bendum duximus. Verum suo loco de
quartana febris alia plura memorabimus,
cum hic plura de ea dicere haud quaquā
congruat.

Oleum sisaminum, comparatur hoc ex
sisamo trito & iniecta aqua uim non lon-
ge aliam habet quā oleum dulce, medi-

H in

Crema namque calorem habet, estque exacer-
bescens omnino gustu idoneum etiam ut
manducetur, dulce gustu, & facile conco-
quitur, subducitque aluum. Foris autem in-
unctum ob crassitudinem emplasticum est
ad bonam olentiam compositis oleis ma-
gis idoneum euadit oleo communi quod
stabile sit, nec facile putrescat.

Oleum lentiscinum, comparatur autem
hoc ex fructu lentisci, ut de alijs dictum, pa-
raturque ut de laurino diximus, mixto frus-
ctu lentisci cum oleo. Utile autem immis-
xum & purum oriprofluenti & cicatricibus
ardentibus, si calidum in ore habeatur
& in balneo & absque balneo, expellit namque
& roborat, nec ullam habet asperitatem.
At mixtum magis roborat atque confirmat
utile iecori, & stomacho, sumitur ardentibus.

ἔλαιον
οἰνώθινον

Oleum œnanthinum eadem facit, quæ
melinum & rosaceum, præterque quod al-
uum mollem reddit. Componitur autem
hoc modo, Sumitur uitis pubescens, flor-
rescensque uua cum olet, permittiturque flac-
cescere, inde in uas nouum immittitur cum
oleo omphacino, quotidieque mouetur ad
dies usque. 40. inde eo utere, sit œnanthe
nempe uua pubescens unciarum 2. olei 5.

Oleum melinum comparatur malis cy *ἔλαιον μήλο*
 donijs, fit quoq; ex alijs pomis pellem ma *λινου*
 gis acrem habentibus, & magis bene olen
 tibus, sumendo nanq; ad germen & ad cal
 cem ramentum etiam lignosum, uua cum
 interioribus coccis ac granulis, inde secan
 tes circumfuso cortice, nam in ipso bonus
 odor, acerbitasq; est, & in frustra conciden
 do immittimus libras 10. omphacini olei,
 uncias 3. pomorum, inde sub radijs solis
 torretur ad dies 40. potestas melini magis
 ad frigiditatem tendit, nec tamen nimis ob
 pomi uinosum acerbescit satis, sicut lentisci
 num, & congruit stomacho, quod ex ma
 teriosis nutrimentis constet geminis, oleo,
 & pomo, ut congruat stomacho ardenti, et
 subruenti inunctū, ut epithema fiat, & po
 tum utilius est rosaceo ob pomum, & pro
 trudit ingestos humores, medetur ano, co
 lo & intestinis, biliosa materia laborantibus,
 & frigore, ubi absinthium habuerit,
 hic magis conuenit, ubi frigus attentarit in
 testina.

Oleum rosaceum hoc modo compara *ἔλαιον ῥο*
 tur, Rosarum rufarum flores refrigeratos *δινου.*
 explicas dies noctesq; complures, olei om *ολεν ομφακινου ελαιου φ*
 phacini adhibes libras .2. immittis in uas *τυ εκ ολιου ποδ μαρι*
 cuius os obstruis extrinsecus, pellemq; *uis et cypripis et vocat*
ολεο ιουδε ιουδε et forte.

H iij

adhibes ob imbres ingruentes, insolato die
es 20. inde serua tibi in domo temperata.
Alij non insolant, sed ad aliquot dies uas
appendunt ad puteum aquae frigidae. Congruit
autem capiti aestuanti aut ex sole, aut ex febris
bus, aut alia huiusmodi causa, humectat
namque, ac somnum allicit, intestinis quoque
aestuans febris congruit. Optimum etiam
rosaceum est potum cum aqua uel calida,
uel frigida, cum acuta bilis stomachum lan-
cinnant, aut uermes infestant pueros.

Oleum chamæmelinum paratur ita, olei
dulcis sume libras. 2. florum autem chamæ-
meli uncias. 2. die una ita habeatur, inde
uasis os obstruatur raro operculo ut eua-
poret, insolatur ad dies. 40. & iam chamæ-
melinum garo similem admittet odorem
nisi respiret, in locis seruetur temperatis,
utere ipso ubi graue ex densitate humorum
caput doleat ex febris non admodum
ardentibus, rarefacit namque spiramenta, &
distrahit fumos, & remiscet acumina, meli-
usque rosaceo est in febris non admodum
caldis.

ἔλαιον ἀνή-
θινου

Oleum anethinum fit ex coma anethi
adhuc uiridi, antequam semen obdurescat
et acuarur, nam tum usu non est idoneum
quod florem eiecerit, solos germinum cas

sathiscos sume, & immitte olei dulcis librā
in selibram floris & uas obturatum insole
tur dies 40. id calidius est, quā chamæmes
linum. Laborantibus febre per hiemem
medetur, mollit nanq; & humectat. Pro
dest plurimū in febribus & pituita manans
tibus, ac prorsus ubi frigus fuerit in caussa
plurimum succurrit nervis, musculisq; ac
tenontibus.

Oleum tellinum mollificandi uim ha
bet, utile autem est ad furfures, & achoras,
& ephes, eas nanq; purgat, faciemq; can
defacit, & abstergit, curat duricies in uul
ua & apostemata, succurritq; difficulter pa
rientibus, intestinorumq; inflammationib
bus, pernionibus quoq; succurrit, ceterisq;
calcaneorum inflammationibus. Parabis
ipsum hoc modo, Sint telei libræ . 5 . olei
autem . 8 . ciperi libræ . 2 . calami libra . 1 .
asperge hæc oleo tribus diebus, mouendo
ter quotidie, aufer, inde exprime, et seruato

Oleū amaracinū ita paratur, ^{amiri} brathyis,
xylobalsami, calami, lentisci floris, nardi
celticæ, costi ad libras quinq; sumito, amo
mi, casia, carpobalsami ad libras tris, zinzi
beris libram, uini bene olentis libras . 10 .
coquantur una. Potestas huius olei calida
ut nardi, sed magis tenuium partium quā

Posterio
res partes
colli τένον
τες νομίζ

nantur. *De fennigro
i amido oribasi*

ἐλασσον ἔλαιον
μαράκινον

H v

cardi, proximum uero quod non habeat
opobalsamum, in sinu mulierum positū,
menstrua mouet, estq; amaracinū calidius,
mollitq; diductū ore accommodatū fistu-
lis, & aquę intercuti, hulceribusq; ferinis &
putredinibus, difficultatibusq; urinæ un-
cto ano, facit quoq; ad inflammationes, ac
duricies in uulua, hæmorrhoidas aperit.

opos lasaris

*Pli. lib. 19.
cap. 3.*

Opos cyranaicus quidem omnibus est
calidior & magis tenuium partiū, ob hoc
etiam uim distrahendi magis habet. Præ-
terea alij quoq; calidiores sunt succi & spi-
ritaliores, hoc est, qui sectius & syriacus
appellatus, quē lasar uocant, hinc sunt qui
magydarim uocent, Plinius, alij tradunt la-
sarpicij radicē fuisse maiorem cubitali tu-
berq; in ea sup terrā hoc inciso superfluere
solitum succum ceu lactis supernato caule
quē magydarim uocarūt, unde succus is.
Rursus alterū genus est quod magydaris
uocatur, tenerius, & minus uehemens sine
succo, quod circa Syriam nascitur, nō pro-
ueniens in cyrenaica regione, gigniū & in
parnaso monte copiosum quibusdā lassar-
piciū uocātibus, lippitudini mederi exis-
timatur, inde apud Plautū, Si speras hoc
anno multū futurū lasserpiciū, eamq; uen-
turam exagogam captam saluā & sospitē,

ex uino autem minuto austero pota farina
arefacit uentrem . Mazam Græci, massam
nostri uocant , ex ordeo farinam humori
alicui ammixtam ac subactā siveo aut mel
le, uel huiusmodi alio, ea massa manduca
ta, quod minus ordeaceis coquatur panis
bus flatu uentrē implet, & si diutius in eo
commoretur, tumultum excitat, cum natu
ra suapte habeat ordeum non parum fur
furis . Quod crassarum partium frumenti
& zæ siliginis nomen habet, nutrit magis
quā farina, ac difficilīus concoquitur. Sor
bitio ex ea plus nominatur , quæ à zea ali
quatenus sistit aluum, magisq; adhuc si fris
gatur .

ὀρίγανον
Dios. li. 3.
cap. 30.
vocat eadem
ἀσάριον ἢ
ἡσπέρσιο &
ἀσπέρσιο

Origanum, huius herbæ tertia est specis
es, secandi, & attenuandi, & arefaciendi, &
calefaciendi potentia, in tertio hæc habent
ordine, nam heracleotica efficacior est on
tide, estq; agrestis, quam panaces heracleū,
alij conilan uocant. At quæ dicitur trago
riganus, quiddā etiam admittit acerbicatis

ὄροβος

Orobus arefacit in secunda extensa di
stantia, calefacit uero iuxta primam, quate
nus autē amaritudinem admisit, eatenus
etiam secat, & absterget, & ab opilatione
dimouet. Plus autem assumpta, sanguinē
per urinam agit.

Orobacche frigidi temperamenti est & ὄροβακχῆ
aridi in ordine primo.

Oryza, quiddam habet acerbescens, ὄρυζα *Hadre rizi.*
ideo etiam mediocriter uentrem cobibet,
edulium certe est, quod difficulter conco-
quitur.

Orchis, alij canis testiculos uocant hanc
herbam, cuius radix dupla bulbosa, humi-
da & calida, ideo etiam dulcis est gustantis
bus. Et maior quidem radix ob multam
humiditatem pota, succendit uenerem, mi-
nor autem in aridiorem qualitatem decli-
nans repellit coeundi impetus.

Orchis, qua sarapiada uocant, ipsa aridioris est potentiae quam in prima, unde
ad ueneria non similiter idonea est. Im-
posita uero tumores distrahit, & hulcera ab-
absterget, purgatque, et herpetas curat, arida
uero, & putrida, & uiciosa consuetudine
hulcera medicatur, quiddam nanque subas-
cerbescens habet, ideo sistit aluum cum uis-
no pota.

Osirias, osiriadis herbae amara est qualitas, ad amouendam opilationem idonea
unde & uiciosas consuetudine in iecore
opilationes dimouet. *Nesio. plinij inquit
Simon ophioglossum uocat*

*Olid. de riperis
O. de lino.
O. de mirro
O. violae
O. de romulana
O. de fide curubili
O. de strid.
O. de rorid.
O. de karri
Nardum
Mastum*

De incipientibus & P litera.

*Oppopanax. uide panax.
Opiu. uide in suppl. et m.
papauca.*

*Ambrosia
Sarapionis
Purpuris*

*ὄρχις
Pli. lib. 26.
cap. 10.*

Her est inquit Sy
mon quod Anirona
repe azur vocat sunt
arbitroz

παλίξροσ.
notissim⁹
frutex est,
spinofus,
durusq;

Dios. li. 3.
cap. 51.

πεντάφυλ
λον
Pli. lib. 25.
cap. 9.

PAngratium, huius radix tam gustu, q̄
potentia squillæ assimulatur, & perin
de utuntur eo quidam cum squillam
non habent, uerū longe ea imbecillior est.

Palliurus, palliuri folia & radix acerbes
scentis non aperte particeps est gustu pos
tentia, & perinde fluentem compescit uen
trem, uim distrahendi tantam habet, ut etia
am phymata curet, quæ non admodū suc
censa calidaq; sunt. Fructus uero tantum
secandi potentia particeps est, ut etiam cal
culos conterat in uesica, & purget nec non
ex thorace et pulmone excreationes & spu
tamina.

Panaxuel heraclium, ex hoc est opopa
nax, est autem succus hic calidus quidem,
& uim distrahēdi habens in tertio ordine,
aridus in secundo. Cortex autem radice
uim arefaciendi & calefaciendi habet, sed
minus succo absterget, ideo congruit nus
dis hulceribus & uiciosi cōsuetudine, ab
sterget & arefacit, & sine uellicatione mor
siunculaue carnem obducit. Fructus autē
cum calidus sit, menstrua agit.

Pentaphyllum, mercurij herba, huius
radix arefacit in tertia distantia, ac neutiq;
acuta est, ideo etiā ualde utilis perhibetur,
est nanq; partium tenuium.

Pepium, huius semen utile, nam cum pituita bilem agit, diffringitque sufflationes, quemadmodum tradit Hippocrates.

Pepon, maturus quidem essentiae est partium tenuium, qui uero non ita, crassiores habet partes, uim habet abstergendi & secandi, quocirca urinam ciet, & corpus illustrat, praesertim si quis semen arefaciat, inde terat, ac per smigmatem purgationemque utatur in ephelidibus & lenticulis faciei uetustisque uiriliginibus. Dominatur autem in ipsis humidum & frigidum temperamentum, ut in utroque sit secundus ordo, semen autem & radix arefacit in secundo ferme incipienti ordine. Est autem uis plus in radice abstergens, quam in carne. At caro ipsorum mansa, manducataque, absterget, mouetque urinam, & deorsum petit magis quam colocyntha, impensius uero absterget quam semen, perinde calculosis in renibus opitulatur. Veruntamen improbum efficit in corpore humorem, multoque id impensius, cum non bene concoquitur, nam tum biliosos efficere consuevit, priusquam concoquatur. Idoneus ad uomitum est, & plus uocatus si quis edulium aliquod non insuper manducauerit, omnino uomitum commouebit.

πέπλιον ἰσχυρόν· ἰσχυρὸν
Dicit Dioscorides hanc uim
habere abstergere andrachne
αἰσθη

πέπων
Qui pepo-
nes uocantur refrige-
rant, maxi-
me in ci-
bo, & es-
mollit ad-
uum.
Pli. lib. 20
cap. 2.

Rasis ... p... q... si... m... v... s... a...
Corde... p... q... h... m... v... s... a...
amp... Si... p... m... m... d... r... a... p...
apost... sup... d... s... p... c... l... p...
sub... p... z... z... m... d... m... a... z... r... a... l... l...
labra... **ψυλλίου**

ψυλλίου
pulveraria .laninis .a
pulv...
plac...
sub...
tra...
r...
φλόμου
Taxus barbasrus

**Psyllium, huius semen in primis est uti
le, secundi ordinis refrigerantium, inter are
faciendum & humectandum medium.**

**Phlomis, ut alij plomus, uel philantro
pus, huius radix acerbescens, unde fluentis
bus langoribus opitulat. Diluentes ipsam
coquendo doloribus medentur dentium.
Folia omnibus uim habet distrahendi &
abstergendi, altera, quæ tertia lucernis adhi
betur, unde proprie thryallida uocant.**

p... r... d... a... i... s... r... r...
f... e... t... o... l... u... s...
z... q... p... r...
a... c... h... i... p... r... z... p... m... i...
v... d... e... s... m... i... d... i... a... n... t...
o... f... t... i... a... n... o... p... o... s... i... t...
t... a... d... i... t... r... e... p... r... i... m... u... l... u... d...
s... t... e... l... i... q... f... a... r... m... . N... o... n... n... u... l... l... i... p... s... u...
i... 4... g... r... a... d... u... p... o... s... u... m... r... a... l... i... f... a... c... i... t...
e... t... a... u... i... f... a... c... i... t... u... d... .

X... b... e... n... a... n... o... e... s... t... m... q... t... s...
m... o... n... s... e... d... a... l... i... a... u... t... p... u... l... a... t...

**Piper cum primum germinans longū
est, ideo humidius hic uelut omphax frus
ctus. Quod album est piper, acutius quā
nigrum, nigrum siquidem ueluti despectū
iam ac iā supra q̄ satis sit arefaciens, utrūq̄
admodum calefacit ac arefacit.**

**Peristera recta uenerea herba, hanc fas
tram uocant herbā nonnulli. Capitis dor
lorem uehementer arcere ait Archigenes
pro corona adhibita, & subacta cum ace
to & rosaceo peruncta, & cocta cum oleo
& aspersa, omnis temporis dolorem medi
catur, fluentesq̄ capillos retinet. Radicis
autem ipsius decoctio calida detenta ore,
dentium dolores mitigat, dentesq̄ motabi
les confirmat, orisq̄ hulceribus medetur.
Pro colicis radicem plurimū secando co
quimus aqua ad dimidiū usq̄, bibendāq̄
damus**

damus diebus quinque continuis, idque ad-
uersum calculosos. expertos se quidam præ-
stantes autem Medici, in principio quoque ele-
phantiasis, qui sit hic morbus, Serenus in
terpretatur hoc modo, Est elephas mor-
bus tristis quoque nomine dirus. Non solū
turpans infandis ora papillis, Sed cita præ-
cipitans funesta fata ueneno. Celsus uero
ignotus autem pene in Italia inquit, Frequen-
tissimus in quibusdam regionibus morbus
est, quem ἑλεφαντία Græci uocant, isque
longis annumeratur totum corpus affici-
tur, ita ut ossa quoque uitiari dicantur, sum-
ma pars corporis crebras maculas, cre-
broque tumores habet, rubor harum pau-
latim in atrū colorem cōuertitur. Summa
cutis inæqualiter crassa, tenuis, dura, mol-
lisque quasi squammis quibusdam exaspe-
ratur, corpus emarcescit, suræ, pedes intus
mescunt ubi uetus morbus est, digiti in ma-
nibus pedibusque sub tumore conduntur,
febricula oritur, quæ facile tot malis obru-
tum hominem consumit, in principio in-
quam huius morbi, dato similiter coctio-
nem bibendam cum mellicrato, utere pari-
ter in morbis comicialibus, & amphimeri-
nis quotidianis, ac quartanis febribus, in
podagris & ischiadicis uino in coquendo

Serenus

Cel. lib. 3.
cap. 25.

exhibe. Sucta autem radix purgationem optimam efficit fistularem, praesertim mori succo & mellis ammixto, & usta et arida apposita medetur fistulis, & melli madefacta, ita usta fistulae imponitur tanquam collyrium, & admirabile efficit medicamen.

*Quida' hydro piper pnta
uervit. dr q' Amire*

Persia, huius folia acerbescens partici-
pantia, mediocris sunt potestatis, ut sangui-
nis possint eruptionibus apponi, idque com-
mode, arida subacta prodest pruritibus.

*Constantin
ad sub. pnto
s. hinc dicitur
apud greg. q'
calidus & aser
p. p. m. m.
g. sub. firm
cujus vna et
m. s. rna pnto
rot. v. r. s. rna
dissoluit v. z. h. p. r. s. b. et p. i. d.
is s. b. r. i. b. y. g. o. l. o. r. e. r. o. m. d. et v.
s. r. a. p. u. t. a. t. e. p. a. z. n. m. d. i. f. f. i. c. i. t.
o. p. i. l. a. n. o. m. d. a. p. u. d. m. a. g. i. s. i. z.
u. b. y. v. e. l. o. s. t. i. a. n. d. r. o. l. i. n. p. a. s. s. i. o. n. i. s.
d. i. s. s. o. l. u. i. t. v. u. l. n. y. s. u. p. p. o. s. i. t. u. m.
s. r. u. a. p. r. o. m. o. t. u. r. z. s. i. r. u. d. g. i. m. a. d. t.
s. e. p. m. o. r. t. u. m. e. d. u. r. i. t.*

**πετροσελί
ου Roma
ni Apium
saxatile
uocant**

Petroselinum, glycidium ipsum quida
nominarunt, huius semen longe utilissimum
imbecilior herba. Est autem semen calidum
& aridum in tertio ordine, & secandi uim
habens. Menstrua igitur aduertit, urinasque
large, estque citra sufflationem. Est inquit
Galenus, ut gustu apparet acutum cum ama-
ritudine, ita re ipsa calidum & secans. In
Cilicia petroselinum tantum nominant in
Amano nascens, est autem smyrnium uel
petroselinum nominatum, nec multum pos-
testate a petroselino differt.

*Quida' se πευκεδα
mimhe pol
pim d vel
aq. se v. r. u. p.
Amo. B. u. cap. 74.
genis dicit*

**Dios. li. 3.
cap. 74.**

Peucedanum, huius radice precipue uti-
mur & iure & succo ipsius, est autem uniuersum
eiusdem potentiae, ius tamen ualidius
satis calefaciens ac distrahens, unde etiam
neruorum passionibus congruit, necnon
in pulmone & thorace egritudinibus, que

*Gul. fabi r. r. o. s.
Lalio non a fabri
dicitur*

quo tantisper eius filia abuteretur, quoad
mater dormiret, quæ adeo consopita est, ut
eo somno nunquam experecta sit.

Pix arida quidem arefacit atque calefacit

*Constantin. m^t calidū & humidū sunt part. stomachū confortant et par
 dicitur et libidinis augmentant. Contra morbum valentis frigoris. N
 et fēri calidioris consistunt amygdalis atq; ipatis quoniam opilationis. Rasis.*

Pistacia, pistaciū fructus partium tenuiū **πισάκιο**
 essentia est, atq; potestatis subamarū quid
 dam & odoratum habentis, igitur dimo-
 uet opilationes, & perpurgat p̄cipue quæ
 ad iecur pertinent, sed enim etiam thoracis
 ac pulmonis.

*Arabes
 fistarhi
 dicitur ho
 dre fisti.*
 In Syria
 scimus na
 sci pista
 cia pineis
 nucleis si

Pityides, ita nanq; pinuum fructus seu
 pinei nuclei nominatur, ut quidam uero
 etiam piceæ ita uocitarunt. Mixtæ autem
 sunt potentia, ut etiā acerbescentes & acui-
 men quoddam adeptæ cum amaritudine,
 unde etiam ex thorace & pulmone confes-
 runt sputamentis.

*Res h^c ex diuisione
 pugnat m^t latis
 Goudani*
 milia.

Pityis, pinus ipsius cortex dominantem
 habet acerbescentem potentiam eousq; ut
 appositus medeatur attritionibus, ut peti-
 minibus & interiginibus, pulcherrime &
 ambusta loca ad cicatrices perducit, aluū
 fluentem compescit si ac piceæ quoq; cor-
 tex idem facit, uī tamen imbecillior. In fo-
 lijs ambarum arborum uis est glutinandi
 uulnera, quæ in supercilijs & curandi ubi
 sint canthi oculorū uoratis & lachryman-
 tibus locis utilis.

unde Rasis a pythima
**Pli. intetri-
 gines alis
 qñ attrita
 appellat,
 aliquādo
 cōfricata
 membra.**

Prunum subducit aluum, id magis ex-
 pedite, arefacit autem minus. Sunt & Da-
 mascena pruna magis acerbescētia, at que
 ex iberia dulciora, et perinde ma-
 gis subdu-

**κοκκὺ μω
 λου**
*Consta. p̄na et masa fr. da
 sup i p̄mo q̄ du q̄ m̄ sa i
 scito. Anida frigida, za sup
 et salubriora dulciora solubilio
 ra. Anida calou. exiguū fr
 ra min⁹ soluit q̄ u⁹ hia*

*Rasis p̄na frida sup i h^c u⁹ m^t mouat
 diolera tam⁹ m^t u⁹ p̄m⁹ atq; appetit
 infund.*

quoad
 a fi, ut
 defacit
 defacit,
 defas
 dam
 diffis
 s (ut
 rū &
 abet,
 it mis
 urat
 es ins
 ia ua
 rior,
 dati
 ce ni
 midā
 cope
 aut
 iliam
 col
 pilos
 perci
 liqua
 illa &
 rpa.

cunt, in folijs autem quædam manifesta apparet acerbitas uiscq; contrahendi. Cocta igitur interluunt quæ ad gurgulionem et per gulam inflammationibus commode adhibentur. At agrestium prunorum foetus ut etiã arbuti unedo dictus acerbescit, sistitq; aluum. Nominatur uero ab essentia plantare à græcis prunnū, pruni ipsius gummi potum calculos atterit, cum aceto puerorum impetigines e capite tollere perhibetur.

Panicum & milium, & meline sunt qui uocent panicum, sunt qui distinguant ab eo, est tamen panico par quod à milio differt, exigui nutrimenti, & arefaciens, sistit autem uentris fluxus, ut etiã milium, quod si extrinsecus admoueat, arefacit & refrigerat.

πλάτανος
Dios. li. 1.
cap. 28.

Platanus humidioris est, ac frigidioris essentia, non multo quàm sint quæ temperata, unde folia uiridia subacta & apposita in genibus inflammationes iuuant manifesto. Cortex autem ipsius ac sphæria aridis oris iam sunt potestatis, proinde cortex quidem acescit coctus, ac ad dentium dolores assumitur, Sphæria uero cum pinguedine in hulceribus igni factis adhibentur. Sunt qui urunt corticem, ac ad abstergendum

remedium adhibent, ut cū aqua quidem
lepræ medeatur, hunc nempe cinerem per
se imponentes humiditatem multam, quæ
in ueteribus fuerit hulceribus, & sordem
curat.

Polygonum, solis herba habet quiddā
acerbelcens, dominatur autē in ipsa aquo
sum frigidum, ut sit in secundo ordine cō
pleto, aut tertio incipiente in refrigeranti
bus, unde iuuat quibus ardet stomachus
foris impositum frigidum, ueluti et calidas
inflānationes, nam expelluntur defluxus,
ideo remedium præstans est, contra herpe
ta, & contra hulcera omnia, præsertim in
flammata, & defluxus, & quæ in auribus,
nam pus arefacit, & fluxū sistit muliebrē,
& tormina, & sanguinis reductiones, in
omnia uero masculinum ualidius.

Polemonium, aliq̄ philetæriū, nonnulli
sicut Capadoces chiliodynamon, tenuiū
partium est, & arefaciendi potentia, quare
nonnulli exhibent ischiadicis, & torminib
bus, & durum splenem habentibus, biben
dam radicem ipsius cum uino.

Polium amarum est et mediocriter acu
tum, amouet igitur opilationes ab omni
bus intestinis, & urinas & mēstrua mouet,
& uiride quidem uulnera glutinat, aridū

πλύκωνον. Νηΐνησση
Plinis san. τσπησιολαη
guinariā. μηλησση
appellat. η νυσαη.

πλεμώ
βίου

πόλιου

autem hulceribus uiciosa cōsuetudine me-
detur, præsertim quod minus est, ut etiam
pro antidotis utimur, nam & amarius est,
& maiore acutius, ut tertij sit arefacientiū
ordinis, at secundi completi calefacientiū.

*Puto certe Πλαμογεί
est quod
vocatur ἄμυρον
battho maris dicitur et sit
rudis et acutus id est
u sit no possit*

Potamogiton acerbescit & frigefacit fe-
re ut polygonum, at est essentia polygoni
crassiorum partium, dulcem simul & au-
steram dominantem habet qualitatem, ut
uim habeat satis arefacientem, & sine uelli-
catione est.

πρασίου

Prasion, marrubium, calefacit in secun-
do completo ordine, arefacit etiam in ter-
tio completo, amouet autem opilationem
ab iecore & splene, purgatq; thoraca &
pulmonem, & menstrua aduertit, perq; na-
res ictericos, hoc est arquatos, purgat, fa-
citq; ad dolores aurium iam ueteres appo-
situm, & absterget, & distrahit.

Pli. lib. 20

Porra acutam uim habent, ut cepæ iux-
ta suam proportionem corpus calefaci-
unt, & humores in ipso attenuant, secantq;
tenaces, est etiam ubi urinam moueāt pur-
gando sanguinem. Optimus autem ipso-
rum usus bis coctis, deponunt enim hoc
modo mansa acumen, ac malum succum
non amplius tenent. Parcissime autē uten-
dum uescendumq; in primis biliosis, præ-

*cap. 6.
Porra ra et auro, sicut
quandam deq; mali sunt: et
urina mouet, obm' dicitur
si in mag' usu p'ueniat
diffinit'q; fatit s'om' malis
st'is calidit s'om' et m'p'it
Colou' fatit et uim off'git
et uim et uisita. v'it
ad uis' h'emon' d'ab: q'
u'it et auro et g'ano et d'eo a r'umino d'ed' p'odit s'ic d'o s'ic
Galeng' flabit. u'it et calidit h'oc q' u'it'at uim q' q'ru'g' app'it'at r'op'oi
Et ego q' d' id d' q' q' d'is m' q' calidit'at tali calidit' s'ic in s'ic d' d' d'
R'afis. Porra calid' d' et s'ic: q' h'it' app'it'at uim q' s'ic'at r'ap'it' h'om'
Colou' fatit s'om' q' mala d' m'p'it'at atq; h'is q' r'ep'it'at p'ati s'at'it' s'ic et q' n'
r'aleu' h'it' mal' q' s'ic'at.*

fertim cū qui ea sumit natura biliosus est, hæc nanq; solis conferunt pituitosis atq; redundantibus, uel crudum & crassum ac tenacem accumularint humorem, his nanq; edulium egregium est.

Propolis abstergendi est non ualide potentia, trahendi autē satis ualida, est nanq; partiū tenuium essentia, calefacit in secunda distantia completa, aut tertia incipiente. Vocatur hæc etiam ab alijs athena, ab alijs athenæa.

Pteleæ, ulmi folia glutinant commode uulnera, acerbescūt ac abstergent. Cortex autem amarior & acerbior, quare & lepre cum aceto medentur, & ipsius radices eiusdem sunt potestatis, coctionem exhauriūt. Aliqui eis quibus opus est cæcitati deductiones adhibere solent.

Palma acerbescens est potentia omnibus suis partibus. Ramorū igitur succus manducabilis, ^{Darthy.} fructus autem admodum dulcis, non parum calidus, admodum utilis esu, & extra adhibitus, & intus assumptus, ubi confirmandum, & arefaciendū, & colligendum, & glutinandum, manducando aliqui sentiunt moriunculas oris alui, alijs capitis dolores. Succus omnes ex his dati corpori crassi sunt, habet quiddā

προπέλις Ardore id est
σμον dicitur mod. et c.
fox aliter dicitur. et d.
ditta propolis reu.

πέλεα latine ulm.
 Dios. lib. 1
 ca. 102.

Fructus il. darthy. p. sella.
de vntu rod ad constantid. h. z.
Dulces magis intunt. ac
beneficis posunt stomacho & uer
re copestunt oio. oes diffinit
pro quodt & aliud aspiant si plu
rig usq fuerit uoy q. h. asis.
Darthy talidi sunt & q. si. m. i.
h. q. dat intunt. q. si. d. e. h.
et multa aspiant: usu salu
ne in interioribz spat q. su. d. e. h. q.
totu d. p. u. s. a. n. g. n. e. q. q. z. ar. f. l. e. g. m. a.
accipere faunt.

I V

tenax, cum ipse dactylus pinguis fuerit, cū crassitudini & tenacitati succi dulcedo fuerit mixta, cito opilatur iecur, Sin autem ardescit, aut obdurauerit, offenditur, deniq; qui uescitur, inde opilatur tum iecur, tum splen offenditur. Virides longe magis offendunt in omnibus sufflantes uentrem, et gignentes malum humorem, capiunturq; rhigoribus. Est autē radix ipsius sine uellitione arefaciens, uimq; acerbescentem habet.

Valeriana portulaca
hilla Amantilla syno
nima resu diastroide
φύκη

Phu, huius radix potētia nardo similis, in cæteris imbecillior, aduertit urinas.

Phycus, fucus alga maris est uiridis existens, refrigerat et arefacit secundo ordine, habetq; quiddā mediocriter acerbescens.

Rafis gymna πύρετρον
to raluu
delori
delin
uicis oris
fret palis a zudriby fbi
w.

Pyrethrū, pyrethri radice maxime uti mur urendi habente potentiam, qua dentium refrigeratorum dolores mitigat, aduersumq; rhigores ambitiosarum febrū conteritur cum oleo ante iniectiones & stupentes soporatosq; iuuat.

paritaria i eluxie Plura? aduagor malo. platago? orno
poma m malo. portulaca i andrachm

Δρύς
Adstrin
gēdi uires
quercus
ois habet.

Quercus omnes partes acerbescens sunt qualitatis, plus autē quod sub cortice roboris stipitisq; inuenitur.

Her oia diastroides et plura. arbor eludnd est totahē stipina.
Dum etia qm fit eplastru glandib; sedat apostemata calida. z qm fit eplm r iis
et axugia portina salia. confert apostematib; duris. z ulcibus frandulētis: z smy
mfrigidat mfrigidanois pauca. et mrennat & curat fluxu sanguinis mestrinois
et ulcibus mestrinois.
Rafis. Glantes frigide sunt & sicc. q uētre rōstrigū atq; uimā

quodlibet qd mltz rorid exenou & lignu. & q m f. fructu & rorid.
chartilagosum, quodq; sub cortice exte-

riore glandis circa foetus carnem, qua ob-
rem creditur fluxui muliebri sanguinisq;
reiectionibus, ac sputamenti sanguinis, &
torminibus, & uentris ueteribus fluxibus,
conferre, praecipue coquendo ipsum ut un-
tur, uehementior acerbitate, q; phagus &
ilex, uulnera pigmento recentia glutinat,
ut se quida expertos tradunt Medici. Quer-
cus glandes manducate abundans, larguq;
suggerunt corpori nutrimentum, est aute-
seri meatus eius alimentum, crassusq; suc-
cus, & difficulter concoquitur. Omnium
autem glandium castaneae optimae, ipsae
nanq; inter agrestes fructus nutrimentum
idoneum corpori praebent, uerum capiti
dolorem inuehunt, multoq; magis quam
quae iam dicta.

*Quercus. Datur ex deor hoc
ligni eius habet fluxu ad
quid. & habet una mresio
zu & spiritus sanguinis. & fit
eis nascale mltiplic ha
be hbg mltu humiditat ma
tur. & glandes similit famu
her. & ipse qde mltiplic
rap urino. et facit dolore
capitis. & mltas uelut. & no
funt spib q ueniosu. Et dno
pro elus et rorid eius qui
bibi? & lurticatio rorid
medicis mltiplic q duntur
toxic.*

*Quatuor sunt rorid in suplis
Fimus radice.
Quercula maior in mltis
Quercula minor in ramis*

De incipientibus ab R.

R Amnus arefacit in secunda distantia,
refrigerat autem in prima completa,
aut in secunda incipiente, unde etiam
herpetas medicatur, & ignes sacros non ue-
hementer calidos.

*ῥάμνος Arabice haui
siqi uorat*

Rhaphanus calefacit quidem in tertia
distantia, arefacit autem in secunda, est sane

ῥάφανος

*Raphanus. rudi q & grossi q m rorid fames mioru flegma indit. atq; rudi ad
5 stot denar. Romit qd roridant. q folia rudi digerant. & appetitua aduuar
qn ex eis parq sunt*

distrahendi potentia, ut uetera uisum infesta
stantia & liuentia alia amoueat apposita.

Aetius inquit Aetius, nonnullos post cibum ipsos
raphanos manducare crudos, ut ipsi aiunt
quo melius concoquant, aiunt namque sese
id expertos, at illos plerique imitati oblasi
sunt. Aqua ex raphano seu armoracia cal-
culos egerit.

Rhion, quidam uero rhaon uocant, mix-
tae potentiae est acerbescens, & calescen-
tis, & partium tenuium, unde etiam fractu-
ris, & spasmatibus, & orthopneis opitulatur
potum, & haemopticos, & coeliacos, & tor-
minosos iuuat, & impetigines, & pelioma-
ta cum aceto inunctum medicatur.

ΣΗΤΙΥΗ Rhetinae, rhesinae omnes inter quas est
mastiche, arefaciunt & calesciunt, distrahunt
autem magis & minus, quatenus gustu
acutae fuerint, & potentia calidae, simili-
ter alijs qualitatibus magis & minus effi-
caces, ex ipsis lētiscina mastiche iudicatur.
Nominatur autem mastiche, quod pusillum
acerbitatis habeat, ut infirmitatibus stoma-
chi, & uentris, & iecoris conueniat. Arefas-
cit secura, est namque tenuium in primis par-
tium, & neutique acuta, alijs autem praecellit
terebinthus acerbitate non habens similem

mastichæ, sed distrahit magis q̄ mastiche,
& absterget eousq̄, ut etiam scabiei medea
tur, deq̄ profundo magis alijs rhesinis exs
trahat, quodq̄ tenuiū magis partiū est, ha
bet quiddam etiam plus mollificans, quā
mastiche, aliæ aut̄ oēs sunt hac acutiores,
magis, minusue. Aridior aut̄ cunctis est ari
da ipsius pinus, quam proprio nomine pi
tyinum physema uocant. Vritur omnis
rhesina humida, in quadruplo uase, iuxta
infusi humidi quantitatem. Pluuia in caca
bo aqua ponitur, ut concoquatur, ad cars
bunculos mitigandos, ut perpetuo moue
atur, quoad nullum habeat odorem, & be
ne dissecta, & intēsa fuerit, ut digitis diffri
gatur, inde refrigeratam in uase collocato
testaceo, ita nanq̄ tum demum euadit can
didissima. Futuram rhesinam opus est in
materiam perducere sordem amouendo,
in aqua uruntur rhesinæ quidem inde co
ctæ in prunis, totum diem mouentur con
tinue quæ cum uisq̄ fuerint tollis, et reponis
ut dictum est. Sumitur etiam nidor, fulis
goq̄ ex rhesina, ut de thure supra dictum
est, utilisq̄ est pulchritudini & supercilij,
lachrymantibusq̄, & canthis oculorū exe
sis, fricta autem rhesina utilis est ad mala
gmata bene olentia.

Rosa frigida et arida ex antedictis et amara glutata rostris unar omnia supra ol-
factu offe dit huiusmodi et diuillationis orat. supra unat fibrinatus ex flana bilis. gformet
stomachum in sua quada vi. testiculos effe dit. aris exhalationis rohibet in i caput fradur

Rosis. Exptz et alius absq me et ex unis incis. q accepit ex folijs roribz rosaz yerehbz x
uno et ferunt cu exillare xombi
et sic facti sunt eius. vcrutamp
sura no est laxatina. et ex hor
signat q uirtus amara i co
p ab hinc. et qui rosa dicitur
fit hinc. qz separ ab ea ama
vibrabit simpas qd in rosa e
paura qz est qd ex hinc
et Gramata mala fri ^{et amaritudine qd ab hinc libidine et luxur laxant forti.} **Rosa uis ex essentia aquosa calida remi-
tis duabus qualitatibus, acerbescenti, &
amarescenti constat, flos autem ipsarū ad
huc magis acerbescit rosiz, & ob hoc are-
faciens.** ^{Consyrt apōibz sagittis ubi no malum}

^{et amaritudine qd ab hinc libidine et luxur laxant forti.} **Rhoa, mala punica, uel granata, acerbe-
scentis participantia sunt, potentię nō utiq;
dominantis. Nonnulla uero ipsarum acis-
da sunt, sicut aliqua dulcia, aliqua austera,
de quibus iam dictū supra, ubi de pomis
locuti sumus. Vnum uero est, quod cons-
iectare possumus habere succum maiore
pomis, & piris, præterea gustum illis ama-
biliorem. Sunt qui illa aliquando utilio-
ra, ut in quibusdā ita aduersum humores
quosdam adhibeant stomachū uehemen-
ter scalpētes succo cū farina oblato, quem
admodum Hippocrates de cordis dolore**

Acini. iussit. Acini autem malorum granatorum
acerbiores sunt succo, necnon aridiores,
plus autem lemmata quę sidia uocant aliq,
malocorium nostri, quę acinorum mem-
branulæ sunt, eandem prope habent, quā
cytini uim.

Dios. li. 3. cap. 58. Ruta agrestis quidem in quarto est cale-
facientium ordine, & arefacientium, hor-
tensis autem tertij ordinis, estq; non solum
acuta, uerū etiam amara, unde etiam secas

Rosis et Isaur eade 3 al
rap 18.

*Diast. Ruta gert vito z iflanos. Stignit costis libit. vvinad puorut et mestrna stignit v
tu. ronsit ois simo vnenanis pharmanis. vmlp rorsit q vnenand. z lanornd dolori p csto
vlsq. asthnicati tussi. et peripneumonia. raxedur. et mrtmoy dolori. riyorib9q. z fropur
si sumat? amito exirato serota z valet rorsion vltis marrisq. et c9 sufforano
niby. orridit lubrros.*

& distrahit crassos & glutinosos humores
perq; urinam educit. Tenuium utiq; par-
tium est citra inflationem, & ob hoc aduer-
sum inflationes valet; uenerem cohercet,
quod admodum arefaciat, est nanq; inter
medicamina ualide arefacientia, Rufus au-
tem inquit, Agrestis rutæ uis flagrans est, **Rufus.**
& hulcerosa, præsertim uesicæ, ideo podas-
gricum bibentes medicamen per agrestem
rutam male afficiuntur, & qui amouerint
manifesto iuuantur, bonum sit articularis
bus, si domestica non admisceatur, licet em-
minus, est tñ infesta uesicæ, V uimur agresti
ubi refrigerattonē tollere uelimus, ut aquā
intercutem, & ad uiperæ morsus, & myga-
les, præsertim si foeta mygale foemur mos-
morderit foemenu. Aduersatur idem po-
tui papaueris succo, & contra aconitū cū
uino plurimum prodest. Ruta etiam hor-
tensis mitigat febrium ambrosiarum rhi-
gores, pota anteq; urgeat, necnon in colicis
doloribus pota, iniectaq; & in suffocatio-
ne. Deuorata acuit uisum, ob hoc picto-
res ea plurimum usos fuisse proditum est,
quod acutius uelint spectare. Succum eius
si cum melle misceas, tutum uisus medica-
men feceris. Succurrit urinæ quoq; diffi-
cultatibus cū oleo cocta, & uesicæ inflama-

mationibus. Ilium dolori medetur, & difficultate inflatus laborantibus data cū oxy melle, præsentaneum remedium est. In lethargicis pota immissaq; per clystere multum prodest, etiam subacta cum rosaceo et aceto unguendo caput, soluit laterum labores apposita & immissa in corpus. Apposita podagricis conuenit, & ubi genua intumuerint, cito succurrit, lenitq; dolores. Escharas, hoc est, crustas & arefactas putredines à carbunculis celerrime amouet apposita cum melle, aut uuis passis.

ἰσχάρα

Rhus arbutifera stirps est, rhu folium acer bescit ac arefacit. Latine nautea, quasi nau sea, quod nauseam gignat nominatur, hac utuntur coriarij, & Medicis fructus ipse & succus in usum uenit, quæ satis austeræ sunt qualitatis, sed arefacit in tertio ordine, refrigerat autem in secundo.

ῥύπθινον
μυασίων

Rypus, situs & sordes à stauis quæ in gymnasijs, distrahendi uim habet & molliendi phymata, quæ nō sunt cōcocta, & in palæstris, quem patum uocant, quod pedibus conculcetur. Præstans medicamen est ardoris mammarum, succensiones namq; ipsarum extinguit, & fluens corripit, & circumpræhensum distrahit.

Rape

Rentbaru i. siple.

Ribes

Ruta agnis i. molij

Rubra i. erythrod.

Rosmaria in libanotide

De incis

De incipientibus ab S litera.

SAgapenum ius est calidum & partiū
tenuium ut iura alia, habet autē etiam
quiddam abstergens, quod in oculis
cicatrices absterget & attenuat, præterea eti
am suffusionibus, et obtusis oculorum aci
ebus, quæ ob humorum crassitudinē qui
humecti sint remedium bonum.

σαγάπη
νον ferular
cæ herbe
liquor est

Sampsyllum tenuium partium est ac
distrahentis potentię, arefacitq; ac calefacit
in tertio ordine.

σάμψυλλου. Casia ἑρ
βα odorifera sitis τοῦτο.

Saprotes marcor lignorum atq; caries
præcipuæ quæ participantia sunt acerbita
tis simulq; absterfionis, sicut marcor ulme
us, purgat, & complet egregie humida
hulcera.

σάπροτης
ξύλων

Sarcocolla, lachryma est arboris persice
mixtæ potentię, & emplastica quadā essen
tia, & breui quadam amara, unde sine uel
licatione arefacit.

σαρκόκολ
λαρίτι από τῆς φύκης
σίου. Διαστο. Virtute ἕξ ἰσχυ
ρηματιὰν ὑψηλῆν. ἔσθλην
ὑμυδιστικὴν ἣ ὑπάρχει ἐν
ἡμῶν τοῖς ὀφθαλμοῖς

Satyrium, quidam hoc etiam triphyllū
uocant, humidum est & calidum tempera
mento, ideo etiā gustantibus apparet dul
ce, redundantem ac sufflantem humiditas
tem obtinet, ob hoc exuscitat uenerem, id
quoq; herbæ radix facere agnatum habet.
Scribunt autē quidam etiam opisthotono

σατύριον
Dios. li. 3.
cap. 135.

K

SERIS. *¶* Cyroreos dicitur Anon herba super multis et tenuibus radicibus quae sunt in montibus non in
cuius in 4° Georgii. Styracis quoque grana et amaris in haec fibris. plura autem in ap. nos in haec et 22
trao quaedam ambula appellat in Aegypto Crocorid. vocat quod silvester sit. Ap. nos autem Crocorid
bae solis. seu sponsa solis. et solsequit sen chonysia sunt chotropion. vocat. *¶* Constat. Cori

fortat seris: ut g. serpioes
alioque rephid motu et myr
tha mixta. et mulieri sup
posita puocat m. trua re
mily & ro. p. hinc. Mulieru
purgatioibz
i. ad derort
adeo p. d. est

Pli. li. 20.
cap. 8.
ut emortuos habet partu
& qz virtute bz restituda
venum. aialia qda a vi
re nosis acalibz lisa hinc
h. be. tadm. s. m. m. r. Costa
et d. g. valet opilanoibz
splinis et epatis. et r. tra. r. u.
f. a. h. om. epatis

Sesides. Ab. m. s. n. i. c. r. a. d. q. s. i. n. i.
i. s. i. n. i. s. i. n. q. d. i. n. i. t. i. t. e. t. d. i. s. s. o. l. u. t.
h. u. i. o. r. u. m. f. l. e. m. m. a. r. o. s. *σισελι* viscosi
& coagulati. et propter hoc apit
vias oes & canales opilatos h
puocat vrinam et m. strua. et q. p. r.
asthma et al. q. u. i. n. d. i. n. i. b. z. f. r.
quos flammam.
q. s. i. n. i. t. p. h. e. y. s. i. e. *σισαμ*
& asthma et suffocatio m. r. i. n. i. s.
expellit fere. Rasis p. t. h. d. i. n. i.
p. u. n. d. a. r. r. e. l. e. r. a. n. t.

millefolium
Stephanq. *σισελιτις*
dicit sanq. **Dios. li. 4.**
m. dracois **cap. 32.**
esse

Sa quis dracois. Costadina. Sura hinc plate d. s. u. g. i. n. i. s. d. r. a. c. o. i. s. z. e. r. u. b. e. i. s. f. o. r. t. i.
et sapor eius e. s. u. p. l. i. n. q. z. v. i. r. t. u. s. e. i. u. s. p. i. n. a. m. f. r. i. g. i. d. a. t. m. z. f. e. l. i. n. z. z. g. f. o. r.
i. n. s. i. o. i. b. z. c. a. r. n. i. s. z. t. a. n. h. a. i. c. a. r. n. a. t. v. u. l. n. e. r. a. l. e. t. g. e. l. u. t. i. n. a. t. e. a. & v. l. r. a. z. q. n. f. i. r.
s. u. p. p. o. s. i. t. u. m. z. c. o. s. t. o. g. i. t. v. e. h. e. z. r. e. s. p. o. r. t. a. t. s. e. r. i. m. i. t. e. r. u. s. r. e. a. p. t. q. e. t. q. u. i. s. a. p. p. o.
s. u. r. g. e. n. t. a.

**mederi, cum uino atro austero potam. Est
autem opisthotonus, quo intenta manet
cervix.**

Seris, uel cichorium, uel picris, subama
rum est holus, presertim agreste, inde etiam
picrida uocitarunt, quidam cichorium. Est
agrestis quidem frigidi & aridi tempera
menti in prima distantia, domestica uero
adhuc magis refrigerat quam agrestis, mi
xta multae humiditati citra arefactionem.
Tam uero agrestis quam domestica parti
ceps est acerbescens amaritudinis, quem
admodum etiam chondrila, nam ea quoq

Sereos est species. *Diasco. Qu. r. a. p. p. e. & a. l. i. a. a. i. a. l. i. a. q. d. u. d. ex h. a. r. p. l. a. t. a. i. t. p. e. r. o. i. t. p. o. y. s. a. n. t. i. p. e. n. d. e.*

Seseli, seselis radix & fructus satis calefa
facientium est, ut remedium est ad mingen
dum, est autem tenuium partium, ut comi
tiali morbo & orthopnoeis congruit.

Sesamum non parum habet glutinis in
sele & pingue, unde emplasticum est, & mol
liens, & mediocriter calidum, eiusdem po
testatis est ex ipso oleum.

Siderites habet quiddam etiam abstergens,
at in ipso plus humidum & mediocre frigidum,
paululum modo quiddam acerbis habet,
unde sine pituita & glutinosus est. Hanc alii
panacem, alii heracleon, latini millefolium
uocant, sunt in multis speciebus, ut Pli. inquit,

Sy
tam
rump
Cono
natura
es au
diatur
in uen
congr
nem
dinis e
tenlem
rem g
quart
Sicy
succus
na etia
uilia f
et, & p
naq; ib
et sec
fraben
leuat il
quocq
muleb
radicis
redier
& moll

Sycis hemera cucumis domesticus, qd
dam parans ad mingendum habet, cor-
rumpitur facile in ventre fere ut pepones.
Concoquunt autem quidam ipsos facile
naturali, quadam facilitate, ob hoc cōfiden-
tes audacter eos sibi exhibent, qui nesciūt
diuturno tēpore improbū & satis crassum
in uenas succum ali, ipsis penetraturum &
congregaturum, qui accepta ad putrefacti-
onem occasione febres uitiosæ consuetu-
dinis efficiet. Ob hoc igitur abstinendum
censemus ab omnibus, quæ malū humo-
rem gignant edulīs, ut cunq; facile conco-
quantur.

Sicys agria cucumis agrestis fructus,
succus, uel ius nominatur elaterium, præte-
rea etiam radicis et foliorum medicamina
utilia sunt. Elaterium igitur menstrua mo-
uet, & puerperia absomit appositū, multus
nāq; ibi amaror est, parū uero calidū, ut sit
ex secundo calefacientiū ordine, ob hoc di-
strahendi uim habet, ita nanq; anginosos
leuat illitū, ut quidam perhibent. Bonum
quoq; arquatis infusum naribus cū lacte
muliebri, doloribusq; medetur capitis. At
radicis succus atq; caulis hoc debilior est,
eadē fere est uis, quæ radicis, nam absterget
& mollit, at eius magis arefaciens succus.

Cucumini *Cucumis*
q magnifi *Asimig*
cant, nasci
præcipuū **Elateri**
in Arabia *u. est sicut*
tradunt. *in montis aq. s. s.*
Pli. li. 20. *radix. sed*
cap. 1. *fructus tūp qui*
tollitur *pūsq; in plena ma-*
tūritate *uenat in nat. &*
surgit in vase *fertili, recipit*
et *supp. m. ut nō solum hu-*
mor. sed qd qd *rarnosū e-*
xp̄matur *abierit sero dei*
de *dehmp idat. & qd quasi*
K *in ferule p. desidet. & nō leuqat*
i. pashilos redigit & urat

ἰτέα
Adstrin-
gūt salicis
folia, semē
cortex, &
succus.
Dios. lib. 1
cap. 127.

Salice utuntur Medici, eiusq; folijs, ad
cruenta uulnera glutinanda, præterea etiã
floribus nempe iulis cuncti propemodum
Medici utuntur, cum arefaciens emplastrũ
parant. Est nanq; uis ipsorum citra lancis
nationem arefaciens, habetq; quandã con-
trahendĩ uim. Sunt qui succum ex ipsis fa-
ciendo citra uellicationem arefaciens insti-
tuunt medicamen multis utile. Cortex ar-
boris eandem ferme habet uim, quam flo-
res, siue iuli & folia, nisi quod temperatio-
nis est aridioris, quemadmodum fere oēs
cortices, uerum ipsum sunt qui exurant,
utãturq; eius cinere ubi expedit uehemen-
ter arefacere. Quos igitur clauos uocant
& callos, itemq; myrmecias eximunt ipso
madefacto & subacto aceto austero. Quis-
dam quo tempore floret incidendo cortis-
cem succum erumpentem excipiunt, eoq;
utuntur ad reparandam oculorum aciem
obtusam uel hebescentem quod hoc medi-
camen abstergeat simulq; attenuet, ita ad
id genus alia utuntur eo aliĩ.

Latini ma
Sideri aut laserpino

οὐλκῆρον
Silphium, silphij quidẽ calidius est ius,
præterea etiam folia & caulis & radix ual-
de calefacit. In omnibus autem inest uis
sufflatur & magis aërosa, & inibi folia cõ-
coctu difficilia, extrinsecus autẽ apposita,

efficaciora, praesertim omnium ius attra-
henti potentiæ est, purgatoriæq; acquisi-
ticiûq; quiddam habet.

Sinon calidus & subamarus est gustu, *Semen non vocari autem Arabice vocatur alhami*
& perinde urinam cit, & facile concoquitur, *plata fontis*
menstruâq; prouocat, & opilationes
dimouet omnes intestinorum.

Sion, quantum gustu aromatizat atq; *σίου*
odoratum est, tantum etiam calefaciendi
habet potentiæ. Est autem etiam distrahen-
di potentiæ, ac urinam ciendi, atteritq; cal-
culos qui in renibus, & menstrua agit.

Sisymbrium, tenuium partium est, pos-
tentiaq; distrahendi calefacientis & arefaci-
entis, in tertioq; ordine, semenq; ipsius par-
tium tenuium & calidum est, unde cum ui-
no ipsum exhibent singultientibus & tor-
quentibus sese. *σισυμβριον Balsami-
ca. alij meta aqua
placari. Quando in
brii. simpliciter. Uba q
at debet pot i me. q
bonu inest colant
virtute h dicitur a ma
firatua.*

Scandix agrestium est holerum prope-
modum similis gingidio, subacutū quid-
dam habens ac subamarum, ut arefacit &
calefacit in soluto ordine tertio. Vim min-
gendi habet, & ab intestinis opilationes
amouet. *σκανδιξ Nespo.
bonam fa-
cit aluum
stomacho
utilis, uris
nam cit.*

Scilla est secandi satis potentiæ, non ad-
modum calidæ, sed in ordine secundo ca-
lefacientium. *σκιλλα Scilla*

K in
*5 QVILLA. Galeni virtus eius prima calefacit foris & propt hoc e ca da &
sua in 3 gradu. Secunda e virtus q mridit foris. & melius e q amprae scilla
rept & asserit vel roqit & pgea administrat. Rasis 3 al. ca 42. Scilla
calida e & acuta her aut epilepsia ac tumori plus. nec no eius magnitudi
atq; viperaz morsib; & dyspnea varusq; auxiliu tribuit.*

Canlis εκόλυμος
αγρης.

Scolymus, ut quidā scolymum, huius
radix multam male olentem agit urinam,
si quis coquendo ipsam in uino bibat, &
ob hoc axillarum et totius corporis tetros
odores medicatur, calida est herba in ter-
tio incipiente ordine, arida in secundo.

σκόρδιον
Dios. li. 3.
cap. 117.

Scordium, hoc est multifarijs cōstat po-
tentijs, nam amarum quiddam habet &
acerbescens & acutum, ob hoc purgat si-
mulq; etiam calefacit intestina, et menstrua
& urinas mouet, & spasmoda & fracturas,
& opilationem medicatur potū, glutinat
magna uulnera uiride appositum, purgat
nanq; sordida, & ad cicatricē perducit uici-
osa consuetudine aridum impositum.

σμύρα

Smyrna, myrrha secundi ordinis calefa-
cientium & arefacientium est, apposita ca-
pitis uulneribus, glutinare ipsa potest. Ha-
bet insuper non parum amaritudinis, qua
& lumbricos & embrya occidit & eicit.
Habet autem quiddam abstergens, unde
etiam ammiscetur potestatibus opthalmis
cis, quæ oculis prosint, quæcunq; hulceris-
bus & crassis cicatricibus adhibentur. Am-
miscetur etiā astmathicis, & ut ita loquar,
anhelosis & tussiosis (quæ Græci uocant
bechica) adiumentis necnon arteriacis nō
exasperat arteriam, ut quædā abstergentia.

hæc her oia Galenus. Calefa-
cit em̄ mollificat & resolu-
t et ē cōposita ex r̄tarijs q
bitatibus: fuit subeth. r̄d̄
hæc q̄dquid ēt r̄glum̄
hoc & desinat. mollificat
oufirid̄ m̄tis, r̄artum̄
& dilatat ip̄su.

Et Rasis 3° ul cap. 40. Myrrha calida ē q̄ r̄ssi antiq̄ r̄gma exites
uore effint clara. Scordium tamē induit dormire p̄tea farijs
m̄strua p̄uorat. ac p̄t̄m̄is scorpionū bibita b̄r̄f̄m̄ p̄bit.

ob
hæc
desinat
& califor
font &
r̄sup̄
hæc f̄u
q̄m̄a um
nis

Smyrnion quidam hipposelinum uocant, ex eodem sunt genere selini & petroselini, atrum autem multo maius habet semen, estque selini semine ualidius, petroselini uero debilius, calidum & aridum ordine tertio, menstrua agens, & mingendi uim habet. In Cilicia petroselinum uocant quod in Amano nascitur, estque Smyrnium ipsum quoque, sed minus acutum petroselinum Smyrnio.

σμύρνιον Alex^o
 Dios. li. 3. *der m*
 cap. 37. *ma epilepsi*
prohibet esu apert
Smyrnij

Sonchus uiridis est mollis, manducatur autem ut reliqua agrestia holera, constat autem ex aquosa et terrestri substantia amabus frigidis, et acerbescens quiddam habet, manifestoque refrigerans, apposita stomacho uel mēsa, latine cucurbita siluestris Spartum.

Duplex
 genus sonchi est.
 Dios. li. 2.
 cap. 118.

Spartum. Sparto, inquit Galenus pariterque Aetius, alligantur apud nos uites, fructus huius et uirgultorum succus trahendi non parum potentiae est.

σπάρτον
 latine Genista.

Staphilinus, carota, domesticus imbecillior, agrestis uero, quem daucum uocant, ad omnia ualidior, urinas autem mouet, & aduertit menstrua, habet autem in sese quiddam abstergens.

Ημν ολεω σταφηνω

Struthion, struthin, radix utilis, calida & arida in quarto fere ordine, estque abstergens, inde sternutamenta gignit.

στρούθιον Condisi vel runder gra.

σύραξ

Styrax mollit, calefacit, concoquit, ideo etiam tusses, & distillationes narium, obstipationes, opilationes, grauedinesq; , quas coryzas uocant, & raues, seu raucores, ita enim uideo à quibusdam, quos uocant branchos Græci, nostris appellari, iuuat. Menstrua aduertit potus, atq; adeo appositus. Qui uero ex ipso nidor comparatur, quemadmodum in thure diximus, eadem quoq; operatio est.

κόρυζα

βράγχος

σύμφυτον
πέτραλον

Symphytum ex contrarijs potentijs constat, habet namq; uim secandi, qua comprehensum in thorace & pulmone pus purgat. Hoc pariter habet, ut educationibus sanguinis opituletur, ob humiditatem uero mansum sitim sedat, arteriæq; asperitatibus medetur, ideo inflammatis intestinis apponitur, & ad rupta conuulsa cum oxy melle bibitur. Latini alum uocant, & petreum, quia in petris.

Sycomororum fructus ficui similis specie est, acumen habet nullum, paululum modo dulcedinis, humidior fere atq; frigidior est potentia, quam sint mora, uel medium potius quiddam habet inter ficus, & mora, unde etiam nomen adeptus est.

scuto qd schinon.

Schini, iunci flos mediocriter calefacit, habetq; uim quandam partium tenuium,

unde ad mingendū medicamen est, mens-
struaq; agit in esca, in potu, impositionib9
corpori assumptus, succurrit autē iecoris
& alui, & stomachi inflammationibus.

Sosandrus quod membrorum firmitu-
dinem custodiat appellata, sicut à facie del-
phinium, imperitū uulgus senam uocat,
calescit in primo, & arefacit in tertio gra-
du, mirifice cuiusdā opis est humanis cor-
poribus, capitis nanq; sensus confirmat,
membraq; omnia, e neruis impedimenta
distrahit, thoracem & asperam lenit arteri-
am, pituitam amouendo, iecoris & splenis
opilationes amouet, utranq; bilem tempe-
rat, pituitam educit, citq; , ac subducit al-
uum citra incommodum, usi nos sumus
uino ex ea herba, ut in mustum tritum in-
puluerem immiserimus, ut esset pulueris
ad uinum pars sexagesima, quæ cum mus-
sto ferueret, inde quandoq; usi eo uino iā
defecato ab articulari morbo quo maxi-
me uexabamur liberati sumus, ut aliquan-
do etiam eius potione uteremur, eo pulue-
re in aqua puteali uel fontana aliquatenus
feruente, quoad uim herbæ aqua exciperet,
dein aliquanto post percollata aqua ea
matutino tempore in cubili pota, ut fieri
solet. Sed quoniam stomachum subruit et

Sane.

K ♡

officit cerebro, & aluo nonnihil doloris
suscitat, quo hoc omne incommodum ar-
ceatur salgema una in aqua excoquitur,
aut pro aqua frigida ex absinthio uel ex
mastiche aqua sumitur, aut gingiber aque
frigida cum salgemate eferuescit, tum sto-
machi robur, et cerebri instaurat, & si pau-
lo austeriora ista uideantur, adde succum
uiolarū ex saccharo, & potus fiet lenissimus
Si mederi uesicę uelis, aquam ex seselis, si
renibus, ex inula campana, si colo, ex ruta,
si omnino spleni, ex ^{salope} spleno, si iecori, ex eu-
patorio, si plurimum cordi succurrere uel-
lis, ex dictamo cornu cerui, auro, coralio,
& ^{similibus} similibus. Nos hoc medicamine leua-
uimus mulierem intra triduum à ceruice
ad imos pedes sideratam febricitantem, do-
loribus uexatam subitarijs & ingentibus,
uertrebris omnibus perūctis oleo rosaceo
feruido in ruta & aceto. Vidimus à cæter-
is destitutum Medicis hoc medicamine,
hoc fomento ad uitam reparari senem pe-
ne decrepitem, amisso iam triennio adhuc
incolumen, sed non omittendum ex ea her-
ba duntaxat tollendum folium quod à fas-
cie delphini & incuruatura fecit, ut totum
delphinium uocitetur.

*No got 2 q uorā emula
et qā eluid. s. d. q dā s. p. s.
panonis q s. r. o. d. s. m. t.*

Schini iunci leuis unus quidē oxyſchys
 nus nominatur, alter holoschinus, at graci
 lior & asperior oxyſchinos, crassior holoſ
 schinos. Fructus autem holoschini somni
 culosus soporosusq;. Oxyſchini duæ sunt
 species, una quidem fructus expers, quæ no
 bis est inutilis. Quæ uero fert fructum, sos
 porosa & eius fructus, sed minus quàm al
 terius, at est is dolorem capiti excitans. Am
 bo si fricti cum uino potentur, uentris flus
 xus arefaciunt, fluxumq; muliebrē rufum
 cohibent, ob hoc temperamentū clemens
 ter frigidum est aquosum calidum, arefacit
 uero inferna, ob hoc etiam ad caput frigis
 das exhalationes aliquantum attollit, quis
 bus sopores excitat.

Nos brollā +

*Sarrham in suple. Sordati in supple. Sanguis dracois in steritis
 Sinapi ibide in mayi Stirados in supplem.
 Solatrio in trachno. Spira in nardo. Spodiū ibide
 Samburi in chulo. Sabina in brachis
 Scyllig in palg. Senti iso Salvia in delissia
 Scamomā in suple. Sactro. a Sannegia in supple
 Scopolidia ibide in suple. Sabiosa in supple.*

De incipientibus ab T.

Terebinthus, terebinthi folia et cortex
 & fructus acerbescunt, ordineq; secundo
 calescunt, fructus autem est fere tertij ordi
 arefacientiū, urinā excitat, et splenes iuuat.

περμινθος

Teutlum nitrosæ cuiusdam particeps est
 potentiæ, uel etiam absterget ac distrahit,
 perq; nares purgat coctum nigrosum qui
 dem & acutum ingerit. Efficitur autē po
 tentiæ citra pituitam aliquantū distrahētis

πευτλον

coloris
 um ar
 uitur,
 uel ex
 aq; u
 n flos
 i pau
 cum
 imus
 tis, si
 rura,
 ex eu
 re uel
 rallo,
 e uad
 uerice
 m do
 bus,
 lacco
 uel
 mine,
 m pel
 uel ue
 ea her
 d. a. f. a.
 oum

validius uero ad abstergendum & distra-
 hendum est albū, nam atrum acerbescens
 tis est potentiae, praesertim in radice, abster-
 gentemq; habendo succum, ad egerendū
 etiam uentrem excitat, stomachumq; alis
 quando lancinnat, praesertim quibus im-
 becillis natura, ideo eduliū stomacho mas-
 lum si multum manducetur, commodius
 malua iecoris opilationibus, adhucq; ma-
 gis quando cum sinapi aut omnino cum
 aceto manducatur, eodem modo si come-
 datur lienosis praestans medicamen est.

Fennicū

*Psellg. li 2. Aqua appsw
 ut dicitur. fenn subditur
 uero ex gario pmasu eius
 fructus. aut ex uito et ga-
 ro aut q. vino & gaw et
 oleo: at capitis dolori fenn
 ex gario solitario masu s
 sin & vino et gaw et oli-
 o sumat. capiti nulli do-
 lori inuoluit. eius aut
 surty rotty & melle fenn
 subditur in istis modis probos
 humores. confirmatq; aliu*

Telis calida quidem ex ordine tertio ca-
 lescentiū, arida uero ex primo, particeps
 est abstergendi potentiae, ob hoc feruidas
 inflammationes exacuit, minus autem cas-
 lidas & obduras distrahit, manducatur au-
 tem telis uarie. Incendit caput si plus quā
 par est, praesertim si absq; pane sumatur.
 quibusdam stomachum subuertit. Succus
 autem telios coctus cum pauculo modo
 melle sumptus, idoneus est ad subducen-
 dos omnes malos in intestinis humores.
 Parum autem esse oportet ei amixtū mel,
 ne mordens euadat. In uetustis thoracis si-
 ne febris langoribus simul expedit coque-
 re pingues dactilos, exprimendo succum,
 inde melli ammiscetur, rursus coquatur

*Constat inq; li par. v. fennicū rubidū in siccō gradu atq; siccū sit solubile si ante nō
 rōdat. Si in nō adro fenn doloū in capiti atq; abominatōm. Aq. eius dicitur
 ois colata & p melle mixta solutōne fenn uoluit. m. strua q. uo rat. parturōm
 dicitur. fennicū p fructu siccū bene rotid: & postea rotid: fenn si colata rotid
 dicitur adijctas mellis uo uq; roquat q. ad spissitudinē redigat. ualut ad uita m. f.
 p. q. m. dicitur & pulmonē de humore uq; g. s. s. utq; uisōsis*

in prunis, quoad perueniat ad crassitudinē
mediocrem, inde utendum aliquanto ante
cibum, horum usus custodiendus ut bes
ne habeat caput, nam palmæ fructus das
tūli caput succendunt.

Tithymali omnes, uel galactides domi
nantem acutam & calidam uim habent,
inestq; ipsis amaritudo, ualidissimum itaq;
ius, dein fructus & folia. Particeps quoq;
radix est dictarum potentiarum, sed non
per æque. Ipla igitur cum aceto cocta, do
lores dentium pacat, præsertim quæ illis
aspera fuerit. Sunt etiam iura ex ordine
quarto calefacientiū iam dictæ urendi po
tentia, ob hoc inuncta iura pilos attenuat,
quoniam ingens est ipsorū uis, oleo ammi
scetur, & si sæpius hoc fiat, perfectæ radices
capillorū delebuntur exustæ & tenuē ipso
rum fiat corpus necesse est, similiter uerū
cas & thymna ferunt. Abstergent etiā ima
petigines & scabies. Similiter characiti ap
pellati cortex radice in umbra arefactus
dissectus assumptus, purgat mirifice potus.
Expedit autē in uespera constituere drach
mas. 4. inuergere uino dulci, matutino
tempore immittere uinum per sudarium
lintheumue aliquod, ut eliquescat, exprima
turq; . Calefacientes autem uinum potan

Tithyma
li numero
genera se
ptem.

Dios. li. 4.

cap. 155.

*Altram, oes spes lactrim
cy pōd mham et flegma
qstū et aqua. Et melior
me q admiscet sibi seruo
se hite. et sunt hqritu- et
aloes & turbit. et mirab
& absinthio et eupatorid
et sumi aboy, et sal m
du z rroy et amiliu A
bix. Quando pat aliqua
meay qstātū. ut sup mi
rahola absinthio eupato
zid hqritū aloes zc.
mifrat rōplexio eius. et
obfert fibri quartan. z p
gat aqua mīd purganc
me fante magmū imā
met. sed qn dat solm
sme rōfratōe rōdū pī
rōplexione. et fante trisi
tia multa. et dolore m
epate recipi rōsu. z de
stuit potū et aufat
stāde. Et ois cy z post
ap xxxvii. Tūgalli
solmū uetū. z nauica*

*appetit nbi. et rōsu qde z rā dū et amīn simile
restiferat z a duobz dāmitz vsq ad mes. Rasis 3o al ap xxxvii. Tūgalli
nūthi sūd spes q oēs calidæ existēt aduūt ar solmū uetū. z nauica
fāmp rōpū qm v lūmū.*

TRAGACANTHUM. Galeni in thesaur. virtus eius prima est virtus que desinat a sicut que inchoat. et tertia est virtus que frangit amentum rerum calidarum & aridarum: et hoc per se inchoat sicut gummi arabicum non desinat: et propter hoc addit rebus laxativis. quod non fit de gummi arabico. Abingocum: est frigidum et inchoat humiditas. et refert tussi et videri ortu et refert amentum medicum exhibere, tithymalum latini marina lactucam uocant, alij lactucam caprinam, alij lactariam.

Tragacanthum ius est spinosae stirpis, eam propemodum habens uim quam gummi, emplasticam certe quandam et obtusam acuminum, id propterea arefacit propemodum sicut illud.

Sidaxar. Tribolus
 bono dolori
 vifre et stru
 gure angul
 q'q' sp' m'ra

Ἰβόλος
 latine tribulus.

Tribolus ex humida mediocriter essentia & frigida & arida constat, dominatur autem in ipso in terra terrestre frigidum, et ob hoc magis acerbescit, in aquoso autem aquosum, ideo feruentibus congruunt inflammationibus. Terrestris autem fructus in renibus calculos potus atterit.

Ἰριόλλορον
 latini trifolium dicunt

Triphyllum, quidam oxyphyllum, alij menyanthes, alij cnicium uocant, alij asphaltium, potentiae est calidae, & aridae, & tertij ordinis, qua asphaltum nempe bitumen, hoc potum laterum succurrit doloribus, opilationes iuuat, mouet urinam, & menstrua

Pli. lib. 22.
 cap. 25.

Trinit' p'ato e' uim h'nt
 caliditati paru' attim' at
 Quod om' p' d'erosi' e'
 solidiq' maioris e' m'ri
 m'p'ti. ho'ib' q'q' o'ib' alijs
 q'nis magis quentis e' ma
 q'is p'p'nd' i'unt. Sanguis
 rali'or. X'p'it' e'.

Triticum grana extrinsecus apposita, ex primo calefacientium ordine, non omnino calefaciunt neque humectant, at quod ex ipsis amyllum frigidius & magis arefaciens. Panis quoque impositio distrahendi potestatem habet, ut fermento cum sale uis est euellendi & distrahendi radicatus. Pani quoque ite

Theriacum hum. ac. q'

vulneri recenti si panem triticeum uino nigro magis quam albo maceratum imponas, sanguinem listit, & uulnus curat, id nos experti saepe sumus.

Trychnum quidam cum scilicet strychno *Solanu* num uocant, hortense quidem acerbescit, & refrigerat in secundo ordine. Quod uero halicacabum uocant, in foliorum potentia est ut hortensie, fructum habet urinam ciens. Huius autem cortex radicis soporifera refrigerat sicut papaueris ius, ut in tertio sit refrigerantium ordine. Semen ipsius urinam mouet, furiosum autem est, si quis in corona capitis plures duodecim corymbis adhibeat & lopore manicum dictum arbustum, quia si quatuor drachmae sumantur, occidit, si minus, in insaniam conuertit.

Thapsia acuta est, & ualde calefacientis *Salsia* cum humiditate potentiae, attrahit nempe e profundo uiolenter, & raptum distrahit, at cum tempore hoc ipsum magis efficit, ideo larga superflua humiditate impletur, qua etiam cito absumitur.

Thlaspe semen etiam hoc acutum potentia, & perinde pota intestina confringit *Thlaspe* apostemata, & menstrua mouet, & embrya *Thlaspe* absumit, & per anum immissa, ischiadas *Thlaspe* iuuat, cruenta exinanit. Est etiam thlaspin

purgans inferne superneq; humores bilio-
sos oxybaphi pota uimulta.

Θύμω
Notus cū
tis est thy-
mus, exis-
guus, sur-
culosusq;
frutex

Confer? id
Dioscorides libro
primi apponitur
q; expellit hū-
mores logos

Ruffus curat obstinente uisū
resoluit flegma a corpore.

Thymum secat, & calefacit manifesto,
ut sit in tertio calefaciente ordine, ob hoc
etiam urinam & menstrua mouet, & em-
brya euellit, & intestina purgat potum, &
ex thorace ac pulmone reiectiones contra-
hit sputamentis, hæc Galenus, alij ita arti-
cularibus præbe thymi aridi tenuissimi
drachmas. 4. cum oxymelle cochliaria 6.
ieiuno, purgat nanq; bilem, & acutas sani-
es, & quæ circa uesicam. Si aluus intume-
scat, præbe drachmam unam cum mellis
crati cochliario uno, ieiuno ad ilium, & lū-
borum laborem sedandum. Ad leuandos
flatus laterum, & thoracis, & hypocondri-
orum, dato drachmas tris cum oxymelle
mixto quantitatis unius cochliaris ieiuno.
Dato similiter melancholicis, & mente at-
tonitis, & formidine compræhensis, drach-
mas tris cum cochliari uno oxymellis mi-
xti. Lippitudine laborantibus, & multum
dolorē oculorū ferentibus, præbe itidem
ieiunis, & ante prandium. Podagricis la-
borantibus ut moueri non possunt, dato
cum uino similiter meraceo minimeq; dis-
luto, ut Dioscorides ischiadicis appositū
in uino cū farina prodest ubi testiculi lan-
guent.

guent. Dato similiter drachmas . 3. cum
 cochliario uini uno stomacho ieiuno, ni-
 gro tamen thymo quod elleborus nomis
 natur, nequaquam utere, corrumpitur namque,
 et bilem gignit, sed eo quod natura suapte
 florem effert purpureum, quiddam habes
 albicans. Hec Aetius se magistra didicisse
 ait experientia.

Thymbra, & thymbra precipue hortens *δύμβρα* Samruia
 sis proximam thymo uim habet, at imbecil-
 liorem.

De incipientibus ab V.

Violae folia aquosam & subfrigidam *Rasis violae hinc sup ar som*
 obtinent potestatem, id & per se, & *fruy q capitis dolore a calore*
 cum farina, subacta calidas inflama- *fruy sicut.*
 tiones auertunt. Ori & aluo etiam id ap-
 ponitur, & inflammatis oculis.

Viscum ex plurima constat aërosa, & *ἰξός*
 aquosa substantia calida, cui ammiscetur *Dios. li. 3.*
 exiguum terrestre. Plus ergo in eo acuti *cap. 95.*
 est, quam amari, quod ex eius effectu licet *Rasis 2° al cap 31. visum*
 intueri, haurit namque, & trahit funditus hu- *calidus et sup q uelostu*
 miditates, non leues modo, sed etiam cras- *re dissoluit atq; apostumata*
 sas, easque distrahit, dissipatque. Est autem non
 statim calefacientium medicaminum in pris-
 mo gradu, sed ut capsia.

Aureolus 5° colliget cap 42. visum operatio est eade sup capsia i operatio y pms
et scitis. et 2 calidus singl? supflua humiditate. et ex trahit a proficidum corporis
et hoc agit? multa traditum. pp supflua humiditate i ipso existit.

*Alj albas s^o thro ca 30. Vinum nate confortat calore anget et exphat i oia membra. anam
 confortat. roni lictia aufert. gaudia et i seymion audandq; virtuti vrbq; addit huore ipat
 choleros. a p vrinā pgar et sudores ipat etia cholera mgra sua cale factior et hūctatōe nām
 mollit membra humectat pncipalia corporaq; qbz sntas aridij ex tmoderato calore. abi
 firmitate surgēdo roza a substollit et rozūctur. augret nāq; nobis appit dīgitionē aduāt co
 rū de. et ad membra*

*trāsmissioz
 hūctatōe ad rā
 p hēt aquē
 humectat itaq; illa si forte snt
 otas aridit. vltosuraz dī
 soluit et mflationē. Her oia
 si a moderata sūmā quādā
 qua s; minima nō exuray
 brūctur.*

Vinum secundi est calefacientium ordi

Dios. li. 5. cap. 6.

nis, satis uetus terij, ut mustum primi. Et
quoniam plures uini differentiae sunt pau-
cis distinguendum, nam & in œconomis
to mox alia dicentur. Cuncta igitur uina
rufa & crassa, gignēdo sanguini aptissima,
quia breui modo, exiguaq; egent mutatio-
ne, inde nigra & dulcia, inde rufa, & nigra
substantia uero crassa, & astringentia quas-
dam ui acerbida. Alba & tenuis substans-
tiae, aquae similia in aluo concoquuntur et
redduntur, magis autem dulcia quam au-
stera, utpote magis calida in iestinis cons-
gruunt, & magis citant uentrē. Quae crassa
tardius concoquuntur. Quae uentrem na-
cta ualidiorem, ut bene concoquatur mul-
tum alimentum prēbent, corripunt, & ob-
stringunt aluum, & micturam cohibent,
crassumq; humorem generant. Sunt quo-
rum uenae obstruantur, & iecur, & lien ofe-
senduntur, & renes, generanturq; calculi,
aqua intercuti uitiantur, qui eo frequenter
usi sint, praesertim senes. Probatissimum
uero uinum & ualenuibus accommodas-
tius, & ægris, quod colore rufum, substan-
tia tenue, aliquatenus acerbescens. Sunt fe-
re uino colores quatuor, Albus, Fuluus,
Sanguineus, Niger, precellit sanguineus.

*ἄριστον οἶνον
 ὁ κρυφὸς τὴν
 ἄσπερον*

*Ide habes loco palli
 lato et mui qd rōplexio vtz ruda et sitta. ptequad q nomd et torculari proxm
 pmd nō trāsquāt in calore gēhū. q; and vctm sctm nō trāsit eius caloz gēhū et mix
 ta sue ex pssidib; p p qdāt remonē q; eis aut immittit et augmēt in har rōplexio
 est and mē oportunitatis et melioris q; sumitāte tuēt rāsoz. si hāp sumat mō, et
 quē opt fuerit. Meri namq; ex quāq; variatē reb; pma et color sitta liquor. tēna odor
 quarta sapor quinta pps*

Vua magis cæteris hornis rebus alit, sæpuli
 præsertim ualde matura, minus quã ficus Turbat al
 alit. Profunt cum ex aluo propere abeunt uū recens
 mansæ uuæ. Si diutius immorentur in al uua ois, et
 uo, plurimū ledunt, nam non concoquun stomachū
 tur, sed exundant ad iecur uenasq; , crudū inflat.
 gignēdo humorem, haud facile in sanguis Diol. li. 5.
 nem commutantur, ob circumfusam pelz cap. 3.
 lem, & acinos & uinacia, quæ exarescunt. *sup m d iernis gmlis bvi*
 Ideo non male ab aliquibus expuitur *sub q m d d u r o d e . i q t f o l l u s*
 tis, carnem & succum exuggendo, quibus *Et . v u z q d u l t r o n e s s u p r a*
 aluus leuatur. Seruatae in hiemem uuæ *horis s u n t . q a r r i o n e s q m a*
 sunt esu utiliores. *gis o m p h a n n i f r i g i d i o n i s*

De incipientibus ab X.

XAnthium, hoc alij phasganium, ζάνθιον Gladuolq
 alij philanthropum, alij chæradoles
 thrum, huius fructus distrahēdi pot
 tentiæ est. Coctio autē corticis radicis po
 ta, splenem eliquat, & dentes concussos cō
 firmat cum uino coctum & potum.

Xyris, ut quidam xyrida, tenuium par: ζυγίς
 tium est, ac distrahendi est potētiae atq; are
 faciendi radix quidem, sed multo magis
 fructus, urinam cit, & duratio spleni opis
 tulatur.

L ij

Xiphium, xiphii radix, præcipue altera
quam supra memorauimus, trahendi pos-
tentia est, & distrahendi atq; arefaciendi.

De incipientibus ab Y.

Ἰακίνθου

HYacinthi radix bulbosa primi est in
arefaciendo ordinis, in refrigerando
autem secundi, impuberes autē plus-
imum pueros custodire creditur cum uis
no apposita, fructus eius mediocriter acer
becit ac absterget, ideo arquatit cum uino
datur, arefaciens in tertio ordine, inter cali-
ditatem frigiditatemq; est.

Hydna omnibus cognita, inquit Gale-
nus, magis terrestrem dominantem habet
essentiam breui quadam ipsi mixta partiū
tenuitate.

Ἰυδνοπέπερι
πύρι

Hydnopeperi, ut alij hidropeperi, in a-
quis herbula nascitur, similis folijs et furcu-
lis hediosmo, de quo supra, certe maior gu-
stu acuta fere ut piper, semina uero minus
ta habet in singulis folijs, id autem calidū,
sed non simile piperi. Viride autem appo-
situm hypopia, hoc est lenticulas et neos
curat, utuntur autem ipso pio condimen-
to aliqui piperis loco.

Insqumy. Diastoridis. Spes eius sup tuis una eaz hz flores spnt eos, et semina nigra. Aha hz flore mellini coloris, a hz semina qz color reddu ad rubedine. Tota vero spes qz qzinnamida qz mra hz folia pingua plena humiditate. et sup ea qz bora alba. a hz semina alba. Spes vero illa qz semina

Hyosciamus maxime idoneus medica *υοσκυαμοζ. Insqumy*
mini, cuius flos & semen albi ex tertio ordi *na ipsa e p m h o s a.*
ne refrigerantium, alij autē fugiendi, quia *apthasis foal. pa 44. ois pes*
nulli bono usui, & lethales sunt. Omnes *insqumy mabriad et supore*
grauant caput, & in furias agunt, Latini al *fruit. dexterus autē oibz m g r u*
tercum siue altercangenum uocant. *induat qz mterfir. Insqumy*
ante rit atqz opost m ab q
qlog uehemēs puls q e sup
posi p dextur se/w.

Hypericon calefacit & arefacit cum sit *υπερικον*
tenuium partiū essentiaē, ut urinas & men *plura uide*
strua prouocet. Oportet autem ad hęc ca *folia rutae*
pere non semen modo, sed etiam foliū ap *habet, frus*
positus uiridis ad cicatricem potest hulces *tex est fur*
ra adducere, praesertim igni usta. Aridum *culosus*
autem leue pigmentatum, gratilia & tabis
da hulcera medicatur. Ischiadicis nonnul
li praebent potandum. *Insqumy. vi. m calefaciendi. attemaduz. deo rta q*
et simbz et melle et ruta

Hyssopum calefacit & arefacit in tertio *υωσωπον*
ordine, tenuiumq; partium est. *et aq et pota*
as mahr is sumrit, mssi dexteri. distillatōi
in b r i o s u s p i m i t . m i e l l e m i x t a d e p r e s t a t

Hypoglossum ita nominatū, quod pra *Mandit qz uiridibz simbz*
ter naturam subactis corymbris faciat lin *ad almu subdundu. si adis*
gularium. Est autē radix & succus uirgulti *rea rardomomo vel pridit*
mollificantis potentiaē. *vehementissie purgat: et ro*
lore effrit probant si fiat ex
ea et mahr rardomomo qz sim et mro spleni et aqiter
ute qz uino sumrit. & anginis dextro durto qz
Sargassum. rorta qz arto laborantibz sumrit dextro
ex dolore vel ex rousu. Hyssop. rati
qz et sic. m r r h o q d u u r u l A m r o y s s o l.

De incipientibus ab Z.

Z Ea mediam uim habet inter triticū *Zeia Spelta.*
& ordea, quare & ex illis dinoscitur
Zinziber, zinziberis radix ualide *Ζιγγιβρι*
calefacit non iuxta primam iniunctionem,

Zinziber radu e m r o r d i e . h m d u m i n p m l i n
at obstruit et r r o s r o r o q t u e n t r e q s u s t i n a t e t f l a t u d i s t r a h i t . p r o d e s t a d u e r
s u o r u l o y e x h u m i d i t e h e b e t u d i n e s a n t u r u i s u e f f r i d o . a d u e r s i q u e r r i s d i r e o
ris fric. g h u n d o s q h u o u s
R a s i s z i n z i b e r r a h d u e t h m d u q e t o b u d u g e r i t e t u e r r e m o u e t . s o q u e
at opati fricis r r e r t . o b s t r u i t u i n d e o r u l o y e x h u m i d i t e i o n d i s p o s i t u e l r o e s t
aux i h a p 3 o u l r o q 3 4 .

e altera
di pos
ndi.

estire
rando
ic plus
um uis
acer
uino
er cali

Gales
habet
partia

in as
r r u c u
r r o g u
m i n u s
c a l i d u
p o p p o
m e u o s
d i m e n

ut piper, ob hoc particeps est crassarū partiū superfluitatis aquosę, ideo facile sauciat

Zythus

acutior est ordeo, & mali succi, utpote ex putredine factus, & sufflans, acutum & calidum habens, plurimum uero refrigerans, aquosum acidum.

Zyme

Zyme, fermentum tenuium est partiū, & mediocriter calidum, ob hoc securum & sine uellicatione, euellit autem radicitus & distrahit. Miscetur ex contrarijs potentijs, a core, frigiditate, & caliditate, & aliorum, & farinae.

De uaria terrarum qualitate.

Quæ sint stirpium partes, & fructus, & succi, et iura, dictum est hactenus, Nunc reliqua medicamina prosequamur, quæ sint terræ species, & quæ nã metallorum. Terram ex cõsuetudine uocant omnes eam solam essentiam, quæ humore ammixta, lutum efficitur, nam quę in metallis inuenitur, dura euadit, intingi autem dicitur, cum per totam humectatur essentiam. In sola aspergitur superficie, eũ nõ introrsum penetrat humiditas. At ois terra aridam uim habet, quoniam natura suapte aridũ habet corpus, & cum ad mor

Hum flagrantis fuerit immixtæ essentiæ sine
ne controuersia arefacit, accidit ut abluan-
tur. Aiquæ ablutione non egent, aliquæ
& bis & ter ablutioni subiiciuntur. Quod
si exercitum gustadi sensum habeas, iudex
ipse tibi fueris idoneus, siue abluenda terra
sit, seu secus, acuta ne sit, an acerbescens. At
quoniam essentiam nullam possis inuenis-
re puram & simplicem, considerandū est,
quæ nam demum ea sit mixtio, in acumi-
nis grauitatisq; differentia, ac gustus. Acer-
bitatis nanq; habet apparentiam tantum
adepta frigiditatis, quātum & acerbitalis.
Quod si acuminis quidpiā indicarit, tan-
tundem habebit caliditatis, quantum acu-
minis, & quidem leuis cū aereq; particeps
est essentiæ largæ. In perpetua ipsius essen-
tia, grauis quo magis fuerit, tanto magis
integra terra. Quæ igitur calida, califaciēs
inquam erit, quæ autem frigida & acerbe-
scens, ea refrigerat & expellit, quæ uero ab-
stergens, citra manifestam caliditatem, are-
facit certo, quæ uero glutinis multum ha-
bet, non absterget, & glutinosum, magis
emplasticam habet essentiam, nō ad abster-
gendum idoneam. Cum autem nullū acu-
men affuerit tenacitati, quemadmodum
in uisco est uidere, maxime necessarium est

hoc nō ignorare, sed in omni materia me-
minisse, quæ in usum Medicinæ succedat,
multi nanq; nominant exusta ab ipsis frigi-
da effecta, contra aliq; augeri caliditatem &
intendi putant ex ustione, allucinantur, in
Aetius quit Aetius, utriq;. Cuncta igitur acuta
exusta multo plus caliditatis absoluunt,
quæ uero non fuerint eiusmodi exusta, cal-
iditatem admittunt. Perfecte autem frigidum
nihil ustum efficitur, relinquitur itaq;
ipsis uelut incēioni partiū tenuitas, hocq;
est iuxta exustorum ablutiones abstergens
nō accedente aqua, quod relinquitur usti
essentia terrestris frigida euadit, quæ mani-
festo arefacere possit. At aqua qua medica-
men ablutum est, calidam potestatem ade-
pta est partium tenuium. Hoc igitur pri-
mum patefacto, iam opportunum fuerit
dicere, quemadmodum conueniat omnē
terram minime ustam abluere, quæ modo
ablui queat, nam quædam ablutione non
egent.

Quomodo diluenda oīs terra.

γii

Diluitur terra omnis hoc modo, aquæ
quidem ammiscetur, nullam manifestam
qualitatē medicaminis habens, constituto
aut luto, eductaq; desup aqua, deinde sepa-
rata ab inherētibus lapidosi et harenosi.

Cura quæ fit ex perfecte culta terra.

Cultæ terræ omnis pinguedo utilis est ad omnium partium, quæ possint are fieri curam inde ipsa in Alexandria perç; Ægyptum utuntur. Vidi, inquit Aetius, Alexandriae hydropicos ac lienosos quosdã utentes luto Ægyptiacæ terræ, inter quos multi crura, & coxas, & lacertos, & brachia, & dorsa, & latera, & pectora luto eius terræ perliti, manifesto subleuati sunt, inflammationesç; antiquas & laxitates inflationum amouisse ipsum lutum, ut perspexerim, inquit, habitũ totius corporis aquosi ex hæmorrhoidibus immensis exinanitionibus factum manifesto adiutum esse, & quosdã aliqua in parte dolore uexatos diuturno eo luto perfecte liberatos, ita Galenus & Aetius. Straton autem de terra inquit aduersum ueterem capitis dolorem à balneo sordem illam cœnosam sume uel à calida aqua miscendo dilutæ nigræ terræ utere, uel tolle rosarum coctionem miscendo terræ utitor capiti, uel fideliam aceti subigens terræ utere cum lauri coctione, uel testam clibani leuem miscendo terræ nigræ præbendo samsuchi apozema, uocemus nos feruentiam, ea utere, Ad corporis autem scabiola & impetiginosa exanthemata co

αιμορροϊ
δες à san
guinis flu
xu appel
lati sunt

ἀποζεμα
quod de
coctũ est
dicitur

*Georastio si
mifary mdrni
naz nos aqũd
qua roqmd*

Etio lupinorum amarorum miscendo ter
re nigre fiat, ea utere, uel fideliam ab aceto
diluendo, decoctionem rute miscendo ter
re similiter utitor, uel glebularum salis inueni
tas in fundo uasis, & garo fidelie diluendo
& miscendo terre utere, utpote efficaci, uel
columbe fimum, miscendo terre salicq, fa
cta in cacabo coctione utere. Ad tussim ue
terem, cum malo habitu coctio ossium ui
tulinorum terre misceatur, ea unge thora
cem, uel fideliam & melle diluens, similis
ter miscendo utere, uel fiat coctio cumini
& ^{melle} melanthij, quod git & latinis appellatur
similiter utere. Ad lienosos cinerem ex pal
mitibus, & cadentem e uitibus guttam, fer
cemq, aceti misceto terre & utitor, uel co
ctione foliorum capparis misceto & utere,
uel apozema serapiadis herbe triorchis mi
scendo utere. Ad hydropicos testas & falso
re attritas, leuigando miscendo terre uti
tor, uel uituli, uel porci carnis garum abster
gens utitor, uel alumen ustum & pulei usti
cinerem misce luto & utere, uel bolbita
bouis arida dissoluta misce terre & utere
oxymel ammiscendo bouis maris, mari
languenti, & foeminae languenti foeminae,
uel sampfucum marina aqua coquito &
ammisceto terre ac utitor, uel coctioni lu

Sit nota scda spes satyrii

pinorum amarorum falsorum componis Ischiadici
 to, misceto terræ & utitor. Ad ischiadicos sunt qui
 omnes refrigeratos, in omnibus neruosis dolore co
 partibus, coctione ossium uitulinorū sam xendicū
 pluchum coquendo, & miscendo albę ter uexantur.
 tæ utitor, uel porri & allij coctioni misceto
 terram albam & utitor, uel costum, & cas
 siam, iuncum, aspalathum, xylobalsamum
 & sampsuchū dissecta omnia coquito cū
 hydrelæo, & luto misce & utere, uel sapam
 albesto misce et utitor, uel capra spyrathos
 et ^{pro}bolbita bouis arida dissoluendo una cū
 sapa compacta ex cerote raphanina luto
 asperge & utitor. Ad podagram à capite
 ad inguina usq; luto perfundatur proposi
 tus, at ab inguinibus ad pedum manuūq;
 ungues usq; eis quę sequuntur uituli poste
 riores pedes comburendo cum unguibus
 & dissoluendo misce terræ ac utitor, & leu
 cographidem diluendo cum aqua, in qua
 sæpius candēs ferrum extinctum sit, & alu
 minis unciā ammiscendo terræ utere. Ali
 ud, aluminis humidi uncia una, gūmi un
 ciæ . 6 . cerusæ unciæ . 9 . mel anterix un
 cię . 5 . misys uncię . 6 . salicis uncię . 9 . olei
 myrtini uel cicini uncię . 24 . aceti hexagia
 36 . dilue & misce terræ omnia & utere.
 Aliud, Aluminis lithargiriij misyos succi

Vīno cog
 gnata res
 sapa est,
 musto des
 cocto, dos
 nec tertia
 ps suplit

ana drachmas . 4 . sumpta cerote myrtina
humida & ammiscendo terrā utitor . Aliū
ud, quo Eparchus curabat philinus succo
solum aluminis, cyperī, ^{rosa}agni, gallæ, croci,
tamarisci fructus, roris marini cuncta simul
dissolutissima faciendo arefacta repone, &
cum usus aduenerit aquam admittendo et
commiscendo terræ utitor . Illo tum uero
expedit exhaurire decoctione persicorum
præmaturorum coctionem foliorū cypri
miscendo terræ utitor, uel coquendo gallā
& miscendo coctioni terram utere uel aca
ciæ, chalcanti drachmas . 2 . leuigando,
subigendoq; aceto arefacito, & misceto lu
to, utereq; uel ceruse, lithargiri ana drach
mas . 24 . olei myrrhæ . 34 . aquæ quantū
satis sit misceto cū terra & utere, ac de agri
colarū quidē terra hęc in p̄sentia satis.

Terra sigillata
disiurat sine
moderatio
De terra sigillata
quæ quædam
collocat
triditio
capit. sigillo.
exp. im.

**Quæ lem
nia appell
latur terra
in cauera
noso quo
dā lemni
cuniculo
nascitur.
Dios. li. 5.
cap. 67.**

Lemniam terram quam uocant sigillatam sumere expedit paratam in loco dilutam semel, altera dilutione non eget, aliquñ alij humiditati immittitur ualde efficax. In uiciosis cōsuetudinibus & putrescentibus si quando utimur lemnia, magnopere prodest, usus autē est pro magnitudine uitiositatis hulceris, nam plurimū male olens gracile & sordidū & uetus sustinetur aceto acutissimo dissoluta. Lemnia terra in lutosa

*Altranz terra sigilla quæ est bona si pulverizet ex ea in os aqua fluit sanguis stri
git cu' statim et nō e' mala q' abscondit ita oīe fluxus sanguis sunt ista.*
*Aurora collig. Terra sigillata e' fixa et suta et sicutum ipata u' contra uentum
abscondit spiritus sanguis et dissoluta q' promittit ab inistinis et opari et dissiat pna
apo qn sup p̄t eis. Raro uerit ap' nos nō sopbitata.*

Substantia immixta uino recentibus addita uulneribus, ea glutinat. Pota uero, sanguinis educationibus congruit, & medicaminibus lethalibus, & morsis ab aliquo uirulento uenenoſoq; aculeo. Immissa autem per clysterem cum succo arnoglossi, dyssentericos magnopere iuuat prius absolutis salore hulceribus. Datur etiam hæmoptoicis sanguinem eiectionibus, pota cum oxycrato.

Miltus, minium, uim habet acerbescens, emplasticā exarefacientem, ideo etiam emplastris uulnerosis ammiscetur, & pastilli arefaciunt & exugunt. Sistit aut aluū cū ouis assumpta & diluta, educit etiam uermes pota. Antecedit autem oēs sinopica nuncupata, sed in Capadocia nata, quæ est densa, & grauis, & conculcata colore, & coloris unius, multiq; succi.

Cimolia terra seu enteria, uim expellendi ac refrigerandi habet, leuiterq; distrahendi, quæ amixta alijs expulſorijs ac refrigerantibus, uim suam ostendit manifestam. Ita igitur igni exustis succurrit cū aceto mixta & illita. Illud autem meminimus de omni terra leui, cuncte nanq; tales profunt igni ambustis subito illitæ cū aceto impea diendo pustulas educi.

μίλτος οτι
νωπικη
Dios. li. 5.
cap. 65.

γηκιμο Συνοπικη
λια πολλοις . terra alba
= terra argentea uocantur.

^{HYSA}
γῆ Σαμία

Samia terra non eget ut diluatur, utuntur autem ipsa potissimum ex duabus, una quam astra samiam uocant, quæ facit ad sanguinis insputationes, pota ubi euenerint tum potu tum appositione præbendo per arnoglossi succum, præcipue præueniendo inflammata hulcera quæ non sustineant acuta medicamina, & in mollibus carnibus. Conciliat namque in primis humiditas & laxas partes, unde sumitur in mammis & testiculis, dissoluta cum aqua tanto rosa ceo iniecto, ut non permittat medicamentum areferi, ita instructum probe est. Alijs quoque inflammationibus, quæ calide, et ab inguinibus oriuntur, & podagricis fluxibus, & in totum ubi mediocriter uelimus frigefacere, conciliando ut facile sit intueri samie terræ uim mediocriter refrigerare, est namque aërosa & glutinosa. Differt autem samius aster à terra samia, quo magis glutinosi habet & emplastici.

Stella terre. Intra se
le. vnde f. f. & p. l. l.

Σελύσινα γῆ
σείον

Selusina terra & chia abstergendi admodum temperatam uim habet, ideo quædam mulieres ea usæ arguuntur, quod arefaciat incorrupte, & abstergeat, quod neque caliditatis, neque frigiditatis manifeste sit particeps, & perinde in ueteribus est utilis hulceribus, cuiusmodi sunt igni exusta. Quæ

magis emplasticam uim habent, ea nō ab-
stergent, id nancq; echecollū glutinosumq;
impedit.

Ampelitis terra, quę pharmacitis dicta, γῆ ἀμπῆ *l. uim uitis.*
quod uim obtineat euidentiozem, quod λίτις
agricolę ea liniant germina & radices ger-
minantium uitium, ne quę bestiolę uites
oblędant. Quod autem uermiculos peris-
mat, uim habet medicaminis apertam, nec
omnia habet conciliata. Arefacit autem
dunraxat, ideo medicaminibus ammisce-
tur, ubi arefacere quicquam ac distrahere
conueniat.

Cretica terra propemodū est ut samia
atq; consimilis, sed aliquantulū imbecilla
est, multum habens aerosum, ideo etiam
abstergens incorruptibile quiddam, quod
etiam abstergat argentum.

De omni comburente terra.

Quoniam nonnulli medici peruerse fa-
cientes terram amburunt, qua utantur in
hulceribus, quę incorruptibiliter areface-
re oportet. Noris quemadmodum magis
tenuium partium est exusta, & acutior, ut
ad distrabendi uim perueniat. Sin autem
exusta abluatur, acutum, aqua relinquēdo
aspectu tenuium facta partium, magis are-
faciens euadit, quod nō uita omnis in hul-

ceribus sit utilis adhuc magis cum exusta fuerit ad ea quę difficulter carnescunt, difficulterq; cicatricescunt utilis est.

De Armenio Bolo.

Est etiam alia armeniaē confinis Capadociaē maxime arefaciens terra, uim habens colore liuidam, lapidem ipsam nominauit Hodus, necq; est friabilis sicut calx & samius aster, non utiq; similis leui asteri, ideo magis ipso dēfescit, minusq; est aerofa, ideo ipsam spectantibus incuriosius, lapis esse uidetur. Ea uehementer arefacit, opitulaturq; torminosis & fluitationibus uentris, sanguinisq; sputamentis & destillationibus, & insuper purulentis oris hulceribus, & à capite in thoracē destillantibus prodest. Et perinde hac de caussa difficulter flantes plurimum iuuat, & quicūq; uomica laborant, arefacit nanq; ipsorū hulcus ut non amplius tussiant. Post liberationem uero ægritudinis secure agentibus reuersio ægritudinis erumpit. Gleba his opem fert ex Armenia, adhucq; magis eis qui diuturna difficultate flatus laborant. In huiusmodi magna peste omnes hanc bibentes cito curati sunt. Qui uero adiuti non sunt omnes extincti nequidem alio quopiam adiuti, unde manifestum quod solos

solos incurabiles nō iuuat. Potatur autem
 cū uino tenuis substantiæ, mediocriter mi-
 xto, si prorsus homo sine febre sit, uel etiã
 si parum admodum febricitet. Multū au-
 tem aqua intercuti languentes iuuat, nisi
 febres sint uehementes, calore pestiferę ubi
 hulcera arefacere necesse sit. Vim suam ha-
 bet gleba Armenica, quam Bolum Armē-
 niū hodie uocant uulgo omnes illorum
 uoce nominata zarinaca, Syrorum autem
 zarinacha. Mons autem in quo gignitur
 ciuitatis est quę nominatur Baguanana.
 Ager in quo mons est, nominat Agaraces

Lapis hęmathites.

A Coloris similitudine ita nominatus
 est, attritus namq; molis uel coribus,
 cruentum succum remittit. Frigidi-
 tatis autem tantum particeps est, quantum
 etiam acerbitalis. Solo autem eo utimur,
 cum supercilia sunt asperiora, si huiusmo-
 di pariter inflammentur, uel si qua fuerit di-
 scerptio, quod si citra ardorem sit, ab aqua
 incipe semper & mediocriter humido in-
 fundendo. Cum uero languens, fert uim
 crassiorem, semper exerceto & finiēdo ita
 crassum feceris, ut perponi sanam inferas,

λίθος αιμα
 τίνης
 probatiss.
 hæmathis
 tes lapis q
 friabilis,
 rubēs, aut
 niger est,
 in se ipso
 durus, &
 æqualis.

M

intingascq; supercilium. Hic ipse lapis similiter in cote attritus & potus, sanguinem expuentibus opitulatur, cunctisq; h ulceribus aridus dissolutus, ut puluis efficitur, corripit autem super carnescentia. Se ait Aetius gustu inuenisse uim ipsius oculorumq; hulcera curasse, uel infundendo, uel subliniendo, idq; experientia se didicisse gloriatur.

λίθος

σχιστός

λίθος γα

λακτίτιος

λίθος με

λιτίτιος

Lapis schistus, galactitis melititis. Hematiti lapidi similem quidem, sed debiliorem uim habet Schistus nomine dictus. Is colorem tritus in cote praesertim pallidum. Post quem est galactitis intus lactis colorem gerens. At melititis quiddam caliditatis habet & gustus mellis similitudine nuncupatus. Quilibet igitur ipsorum paululum secedit ab potestate hematitis, in usum oculorum similiter agitur, at mitior est, & semper mitiora medicamina, adhuc inflammationis periculis sunt accommodatiora, de sinentibus inflammationibusq; deficientibus debiliora quoad conualescant.

Communis de omnibus lapidibus doctrina.

Cum sit lapidibus commune omnibus arefacere, quicumq; ipsorum, aut in succum soluti, aut aliter resoluti, nullam gustu euidens

tem habent qualitatem, illos demū putandū
dum est esse imbecillissimos, & citra omnē
morsum, quicumq; apparent manifestam
quandam qualitatem gustu indicare, cum
qualitate uero uis habet proportionem, si
quidem acerbescit, ad corripiendū, astringē
gendum, contrahendum, coagulandum
accommodatur. Sin mordeat, ad calefaci
endum, distrahendumq; , ac coquendum
medij inter hos sunt, qui abstergentes solū
sine acerbitate & moriunculis sunt.

Leucographis uel moroxus.

Succum resoluentium est inuenire in
Ægypto lapidem, quo utuntur attenuans
tes uela, hunc alij moroxum, alij leucogra
phida uocāt. Is nancq; subuiridis apparet,
si atteratur in core, uel uestimento asperio
re, locum albicantem intuebere, iam dictis
est magis qualitatis expers, neq; acerbita
tem, neq; abstersionem, neq; moriuncu
lam demonstrans, quare solum est ut arefa
ciat sine morsu, ideo ceroto ipsum miscen
do ad cicatrices perducendas hulcerum in
mollibus utuntur corporibus. Miscent eti
am ipsum ophthalmicis potestatibus quæ
oculis medeantur, qui quanto iam memo
ratis mollior est, magisq; qualitatis expers
eo tēperatior & doloris magis expers est.

M ij

Galactitis.

λίθος γαλακτικής.

Hic quoque colorem iam memoratis uicinum habet, subuiridis succum lacteum remittit, est autem sparsior specie leucographide. Abundantes lacte reddit mulieres, si lotæ bibant, uel cum aqua, uel cū uino dulci friatum, tritumque lapidem. Miscetur etiam ophthalmicis. Aiunt autem ipsum si pendeat à collo infantium dentientium, constituere ipsos à malo immunes.

Iaspis lapis.

λίθος ἰασπίδος.

Cunctis iam memoratis lapillis, ualidissimam uim habet, qui ex Æthiopia delatus est lapis subuiridis Iaspis appellatus. Remittit autem lacteum succum remittit colorem, mordens est gustu, & ob hoc modo purgat & abstergit citra inflammationem, heberi oculorum aciei succurrit, ex quibus sunt illa commoda lapidibus, ut oculorum attenuet cicatrices, que abstergi non possunt duraque sunt alarum sua quadam proprietate. Alia uiridis Iaspis habet adiumenta, stomacho prodest, & uentris ori. Imponunt aliqui anulis, sicut rex Necepsos scripsit, inquit, Huius ego lapidis uim expertus sum, à colloque suspendi, ut os uentris hi lapides attingant, uidebatur, inquit Aetius, nihil secius adiuuare sine sculptura quam

Necepsos scripsit, erant nanq; insculpti ra
dij draconis.

Tecolithum quē Syriacū uocant.

*Fortasse quē hodie lapide
iudaico uocat*

Est etiam alius ualidus potētia in Syria
Palestine natus, colore albus, figura con
cinnus, litteras habens tanq; torno factas,
uocatur autē Iudaice tecolithus. Est is effi
cax aduersum calculos qui gignuntur in
renibus rarus in cote, & potus aqua calida
in calculis autem uesicæ non ualidū æque.
Necepsos autem inquit, Tere tecolithum
cum aqua, & faciendo tenuis compositio
nis crassitudinem, abradēdoq; pilos circa
uesicam, ac circa pudenda perunge, illinis
to, & absument calculum qui in uesica sit,
ideo salue, inquit, mare Arabum, quod re
media profers nocumentorum inuentum
tecolithum. Cum myrrha & oleo assum
ptus podagricis illitus medetur.

Pyrites.

Vnus autem ualidam uim habentium
etiam Pyrites nominatus colore argen
to similis, quo utuntur Medici emplastro,
distrahēdi uim habet, pusq; curat, essentias
quoq; guttarum & stillationes quæ inter
musculos. Expedit autem in usum ducen
tibus atterere uehementer oēs lapides, &
cū ophthalmicis ammiscere potestatibus.

*λίθος πυρι Gal in epla
τκ ad Glanone & mar
susita.*

M iij

Lapis Phrygius.

λίθος φρυγί-
γιος

Phrygius lapis ualide arefacit, habens quiddam acerbissimum simul & morsum, unde & expellit, & distrahit. Eo, inquit Aetius, exusto, semper usus sum in putrefactis huiusmodi, aut per sese, aut cum aceto, aut oxycrato, aut œnomelle. Ad oculos autem aridum fit remedium, de quo in compositione medicaminum dicetur.

Lapis Ageratus.

Necnon Ageratus lapis, quo coriarij utuntur, manifesto prodest gurgulionibus, gutturicq; inflammato.

Lapis Asijs.

λίθος ἄσιος
Diosc. li. 6.
cap. 95.

Vide miridna.

Est et alius lapis natus in Asso, quem ob id Asium uocant meatibus refertus, tum colore, tum etiam substantia friabilis & laxus. Alitur autem in ipso quiddam pollinarium leuissimum, farinæq; consimile tenuitate, quod de parietibus abstergetur, uolitante farina, uocantq; petrææ assiae florē. Estq; partium tenuium, ut carnes graciles liquefaciat, & salsas reddat citra ualidum morsum, habetq; gustu quiddam salsofum, ut similitudinem salis habeat, rore quodam in petra erumpente. Inde sub sole arefacta flori consimilis petra efficitur, suamq; operationem relinquit.

De Gagate.

Est etiam alius colore niger, qui similis λίθος γα
igni, similem odorem habens bitumini, γάτης
quem aiunt in Lycia inueniri apud fluuii Draconides h.
um nomine gangum, unde & Gagates di
ctus, latus, et leuis lapis. Si apponatur igni,
leuem flammam mittit. Vidi, inquit Aeti
us, in cauo Syriae prope Hiericho in edito
loco natam ad mortuum mare ad Oriens
talem eius loci partem, ubi nascitur bitu
men, unde & similem habet odorem, usus
sum eo in inflationibus ueteribus in ges
nu factis, ammiscendo omnia quæ maui
ritatem adducerent, & uim manifestariam
indicarunt. Miscui autem ei barbarū no
mine, & medicamen arefaciens, manifesto,
compertum est, ut sinus quoque contrahat
nedum sanguinem in uulneribus glutine
in quibus barbarus precipue creditur con
uenire. Aiunt autem Gagatem coctum aqua
& pota aqua interimere uermes, circum il
litum, ueteres capitis pacare dolores, esseque
ad celeriter pariendum idoneum, ubi diffi
culter pariant mulieres, manu tamen parietis
si teneatur. Est, inquit Nicander, etiā Gaga Nicander
tes alius lapis in Thracia natus, qui nullū
medicinę præbet adiumentū, nisi quod cū
sit odoris tætri, suffumigatione feras fugat.

M iij

Magnetis lapis.

λίθος μα
γνήτης

Magnetis & magnes appellatus, lapis heraclea consimilem habet hæmatiti uim, estq; potestatis eligendi. Aiunt autē, si manu teneatur, chiragrarum et podagrorum dolori, spasms quoq; succurrere.

Smiris testa Clibanī & alia.

*Smiris lapis asperimus
& alij parat lapides.*

Abstergendi est potestatis Smiris, & testularum testa eiusdem potestatis, multoq; magis ex Clibanis. Dicitur autem Clibanus ea testa, quæ prunis cooperta, igni adæmota, inclusas carnes, uel quiduis tale torret. Verum Smiris quiddam acutum habet, id propterea exurentibus & arefacientibus ammiscetur potentijs, & quæ curant cicatrices graciles, necnon ciferis abstergendi potentia est impressa dentes lucidos facit, nō abstergendo solum, sed etiam sua asperitate. Vsta autem ciferis non cedit myrrhæ in eisdem usus abluta, post exustionem egregie carnem obducit in cauis hulcerum. Testæ autem ex clibanis cum eo quod abstergent, etiam uim habent arefaciendi, ideo etiam emplastris conueniūt, quā hepæstida uocant & magon, ob hoc comparata ad cicatrices optimum medicamen.

Lapides qui in spongijs.

Sunt etiam in spongijs seu spongis com
perti lapides, qui uim habēt abstergendi,
nec tamen tam ualidam, ut calculos in ue
sicis possint cōterere, at in renibus possunt

λίθοι οἱ ἐν
τοῖς πού
ροις

Naxias cotis contritio.

At naxiæ cotis contritio eius potentia
est, ut podagricos iuuat cum rosaceo cero
to accommodata.

Ophitis lapis.

Est etiam Ophitis lapis appellatus, ab
stergendi & atterendi potentia, potus cum
uino albo ac tenui, calculos in uesica atter
rit, iuuat quoq; à serpente ictos succensus.

λίθος ὀφί
της

Hieracitis.

Hieracitis & Indicus hæmorrhoidas are
faciunt dextræ coxæ circumfusi, ut se Aeti
us expertū dicit. At Diogenes in eo libro
quem de lapidibus scripsit, inquit, Hieraci
tis lapis subuiridis quidem est, ad nigrūq;
cōuersus, alijsq; coloribus illustratus, uim
habet hæmorrhoidas arefaciendi, alliga
tus dextræ languentis coxæ, experiere quo
q; id uerum esse, si ipsum manu teneas un
cta, muscæ nanq; non accedunt ullæ eam
ad manum illitam. Indicus colore subfla
uus est, remittit autem tritus purpureū suc
cum, neq; densus est, neq; fortis, potestq; cū
uino potus, immixto minimeq; diluto san

Diogenes

λίθος ἰνδ
κός

M v

guinem expuentes iuuare. Qui autem albicans, & cineream uim fundit apparētia, alias quoq; sanguinis sistit effluentiones Sulfur cum uino potum albo & tenui, in uesica calculos satis terit.

Lapis Aetites.

λίθος
λίθος Aetites lapis, qui inter quatiendum sonitum edit, tanq; alio in utero sonante, cuius uis medica, quod embrya retineat, cū perniciosæ fuerint matrices, alligatus brachio sinistro. Tempore autem partus aufer à brachio, & alliga coxæ, & citra dolorem ullū pariet. Dissolutus autē & assumptus, cerotæ cum cyprino oleo, aut mustasceo, uel aliquo calefaciente uehemēter prodest articularibus & paralyticis. Est etiam lapis clepelenchus à Græcis dictus, quod est furti indicax, quem si quis cū pane proferat, aiunt furem manducare nō posse.

Lapis Alabandicus.

Ρίμας
γάγανθες Colore hic lapis nigrescit cum tritico, collucens autē, ut ignis, inflationes & rhasgadas sedat. Is leuis tritus, nigram habet superficiem.

Gagatis admirandus lapis.

Admotus igni & succensus, inde uino extinctus, uinum datur potandum cardiacis, & cōfestim cordis dolor sedatur, sudor

Lapis lazuli. ¶ Alcanzi Habet virtutē adustina pūre
fartūā. & ideo aufert verrucas. Sed qñ sumit miterig lax
et humore nitrū. & mūdificat sanguinē ab humoribꝯ g̃sū
Et dosis eius est a iij kwath vsq; ad ʒ. j. mxxij & alijs me
dicinis laxativis: et poty eius confert doloribꝯ remū & asma
ti. Et si tera & areto & linia sup morfea & baras mrat ea.

1 lazuli.

MARGARITÆ

Margaritæ Rajis sup fr̃ de & sere in s̃to gradu. & m̃eis e
sublitas p̃ura cōferit d̃scuritū vsq; & albidini oculi & s̃ida
neq; eiꝯ retinet m̃strua & absterq; d̃tes & d̃scurat h̃u
miditates. ¶ It̃a ebe am̃d. ¶ Margaritæ sup igate. cali
ditate & fr̃ & s̃im & h̃m̃d̃. & grossiores s̃t meliores, &
clare s̃t meliores obscuris. Conferit cardiare & tremori cor
dis, clari s̃t s̃quint̃ cordis m̃grossat m̃rat in m̃d̃is
rem̃d̃ibꝯ sanguine.

¶ Karabe. ¶ Galeng virtus est prima et calefactiva. in tertio q
du. sed desiccans vel humectans non sunt in ea multum: verum desti
nat. ad similitudinem panthuli. ¶ Diascondes. Quando fit optimum et fo
lius confert pulsatillae podagrae. Gummi eius inquit in rostribus
gnetorum et in bibit semine eius parato curat epilepsiam.
¶ Panlus. Est gummi arboris: et est coloris aurii. quoniam ipsum bibit
retinet fluxum ventris et stercoris et abscondit fluxum sanguinis
¶ Abugery. Caliditas eius est maxima parva frigida confert ror
diare et strigat ventrem ¶ Kasis est al. ra est Karabe
frigidum existens et similitudinem melleorum supplantati. atque emorroy
dis et emoptoris. nec non dysenteris: ac cordis tremori
remedium confert.

re stillante, & excitatis pulsibus, nam & bitumen idem facit. Suffumigatus feras fugat, & menstrua agit, & secunda, arguit quoque comitiales, soluit chœradas, mixtus idoneis medicaminibus. Curat etiam solutus affectiones ani, & coctus succo omphacum, hoc est, præmaturarum uuarum ad tertium, potest alios fluxus corporis corrumpere.

Electrum, uel fucinum, uel lyngurium
Potum medetur dysuriæ, & stomachicos iuuat, & chryselectrus potus cum mastiche doloribus stomachi medetur.

Iaspis subuiridis

Alligatus dolores stomachi pacat, & paralyses, & dolores lenit uentris. At nominatus capniæ uiridis, colorem admodum turbatum habens, maxime custodit mulieres difficulter parientes, iuuatque intercutem aquam alligatus, maximaque uulnera ab inflammatione custodit, sauciosque, alligatus desuper, sine dolore efficit.

Iaspachates.

Ex smaragdissante est iaspidis & achate, uim habens, qui sitibundos lenit, & hydropicis opitulatur, & hepaticis, & peripneumonicis, & pleureticis potus, floridum & iuuenile corpus reddit.

Quibus

lotium egre

it, greci du

σουλιας id

malum di

xerunt

*Hoc est uim apud medicos arabum huius
ma karabe dicitur id quod palans attia
dicitur tam a serio quod uari
quod in alijs pro
karabe uim
si dicitur eam
quod in grece
quod agitur uim
sum illu sps
uim s q m m
quod in grece
ad nos portatum.*

Αἰδοῦσά
φασθ

Saphirus lapis.

Cum lacte solutus medetur omnibus
intestinis hulceribus, & sudores sedat, exte-
rioraq; hulcera medicatur, cū lacte illitus,
sectiones linguæ solutus aridus appositus
medicatur, ac in totū uim habet arefaciēdi

Smaragdus lapis.

Assa & soluta uis huius cum melle attri-
to mixta, obtusam oculorū aciem curat,
cum aqua uero incisim illita elephantiasī
utilissima est. Pota autem cum aqua, lani-
gorem perimit, sanguinem cohibet alligata
ubiuis & comportata.

De Metallicis.

Metallica consuetum est medicis ap-
pellare, quorū ortus est in metallis,
uel sponte uenit, uel fornacis usu ex-
coquitur, Tertia sunt quæ homines ipsi cō-
parant sicut cerussa, sandix, et id genus alia,
deinceps igitur de his dicetur.

De Adarcio.

Adarcium. Stephano uis. dicitur
ma q̄ circa radnas si.
apparet & ab abstris et
e meduna frutis abstrisioib

Adarcium acutissimum est, & calidius,
ideo ei miscetur, quæ uim eius obtundant,
atq; ita fit admodum utile, ubi extrinsecus
calescere aliquid conueniat.

De Alcionia.

Alcionia absterget omnia & distrahit
acutam habentia qualitatem, uel magis,
uel minus, quod autem asperum uocatur, ex-
teriore[m] superficiem leuem obtinet, interi-
orem uero habet asperam. Antecedit autem
calore alcionium, ut etiam pilos exus-
rat, ideo ad lepras, uiriliginis, scabies & im-
petigines, & id genus alijs utimur, nam asperum
alcionium non absterget modo super-
ficiem, sed etiam cutem aufert & sauciat.
Quod autem milesium dicitur, figura uer-
mi consimile est purpureo colore, substan-
tia uero molle omnium tenuissimum est,
ideo existum alopecias cum uino rufo &
tenui illitum curat.

De Salibus

Sales in eadem sunt potestate genere qui
fossiles, quique maritimi. Differunt autem
magis & minus essentia coagulari, ideo in
his crassitudo est partium magna, & acer-
bescens in his qui e mari. Optimi uero in-
ter fossiles, qui ammoniaci sales & capado-
cici, inter marinos qui uniformes sunt, &
per stagnantes aquas facti, at omnibus com-
mune est calefacere, et distrahere, acerbescere,
arefacere, cogere, astringendi que essentiam
habent, quibuscum coniunguntur corpora
ra, quanta namque fuerit in corporibus huius

Spirita maris

In toto sa-
lis genere
efficaciss-
mus fossi-
lis est.

Dios. li. 5. cap. 80.

cap. 80.

Sal capado-

ma. Sal ammonia

sal fossis esse paulo.

aut almu fore esse sub sape

uige.

Sal m^o in s^o gradu. avida ni eode arerbisalis particeps est q^uitatis p^odest
 r^oplexione pituitosis v^otre citat & r^opa arefart. h^o abstrigendi v^o q^u appu^o q^u d^ont
 q^u si q^u immoderati v^otre torret sanam, et hebum fiant v^osi. semper immit
 et p^oru^o suscit. m^o s^o off^odit. d^o h^o m^o fructu humiditate m^o d^o v^o v^o v^o
 deplu^o F. eliquat i^o v^o h^o m^o miditas, hanc sal depascitur. Reliquum au
 ditales. f^o ex v^o m^o rapula em solidæ essentia colligunt cum acerbis
 detrimento m^o d^o v^o h^o m^o tate, ideo sale obruunt, & a putredine im
 sade h^o Rasis 3° al. m^o 17. munia custodiunt, quæ per humiditatem
 redundantem putredini sunt obnoxia.

De salibus.

Sales usti, vim maiorem habent distra
 hendi, quàm qui non usti, adeoq^{ue} partium
 fit magis tenuium exustione eius corpus,
 neq^{ue} utiq^{ue}, ut qui non usti sunt, cogendo,
 & contrahendo solidam essentiam, idem
 possunt. Salis flos est substantia quidē hu
 midus, colorem croci habens, magis tenui
 um partium est, quā sales usti, acutam ha
 bens qualitatem, & satis distrahendi vim.
 Cogitur autem in dierum canicularium
 æstu, est nanq^{ue} ut flos huiusmodi aquis in
 sidens. Salis aspergo, spumosum est floris
 dum salis prope saxa insidens, magis tenui
 um partiū est ipso sale, quare & attenuat,
 & distrahit multo magis. Reliquum autē
 ad colligendum ut sales.

De Armeniaco.

Armeniacum, hoc pictores utuntur ex
 Armenia asportatur, unde & gleba Arme
 nica iam dicta. Potestatem autem ha
 bet Armeniacum abstergendi cum breui
 acumine, & breuissima acerbitate. Misce

αλός αυθός
 deferit Ni
 lo ægypti
 flumine
 salis flos
 Dios. li. 5.
 cap. 83.

tur itaq; cum sit eiusmodi, ophthalmicis
potentijs, & ipso per se dissolventes pulve
reum efficiendo utuntur arido, ad augmen
dos in cilijs pilos, cum ob acumen non
nullorum humorū aliqui ex ipsis cadunt,
aliqui autem sine augmento, & sine nutri
mento fiunt, talia nanq; acumina depasci
tur, & absomit, partemq; eam in suum bo
num perducit habitum, absumpta nanq;
improba humiditate, natura in suas redit
actiones, quæ tum impediabantur. Nece
psos autem de ipso inquit, Armeniū quo
utuntur pictores, sumito duodecimam hol
ce, quæ trium scrupulorum est, partem da
to melancholicis, & in sanguine crassitudi
nem habentibus. Exhibetur etiam pueris
sub thorace perturbatis, reuomunt nanq;
uimq; habet euomendi. Datur etiam à sa
cro morbo perturbatis, & furentibus hoc
modo, Sume tibi cētaurij manipulos tris,
quantum manu compræhenderis, conco
que pariter aquæ marinæ acetabula tria, ὄξυλάφω
quoad acetabulum modo unum supersit, Acetabu
dissoluito cum coctione Armonici lapidē lū Roman
& Græcis appellatum Armenium, quo pi ni ab ace
ctores utuntur, quantum sit holcæ pars ter to dixerū
tia, dato confidenter & intrepide, est enim
absq; ullo periculo.

De Arrhenico.

ἄρρηνικόν

Arrhenicum, quod etiam Arsenicum, exurentis est potestatis, siue ustum, siue non ustum, non dubium, quin ustum tenuium magis sit partium, utere eo in tenuitate pilorum, quod si diutius ibi maneat, cutem exuret, & nostris auri pigmentum Vitruuij sententia nominatur.

De Bitumine.

ἄσφαλτος
Probatur
quod pur
pure mo
do splen
det, pon
derosūq
& firmo
odore est.
Dios. lib. 1
cap. 90.

ἄσφαλτος
Probatur
quod pur
pure mo
do splen
det, pon
derosūq
& firmo
odore est.
Dios. lib. 1
cap. 90.

Bitumen unum etiam hoc est, quod in aqua gignitur marina, uel ubi sit quicquam mari consimile. Est autem asphaltus optima, quæ in mari mortuo ad Hiericho nascitur. Vis autem omnis asphalti arefaciens est, & calefaciens in secundo ordine. Iure igitur ad glutinanda sanguinolenta uulnera facit, ad aliaque quæ mediocriter calefacere opus sit, ob hoc in extensionibus quæ tenesmi dicuntur commoda, in quibus pituita tenax, ubi difficulter euellitur, utimur suffumigando, & in torminibus, eadem de causa exulceratis intestinis pota asphaltus, quantum nux pontica, uel fabæ magnitudo dissoluta cum uino in syncopem cadentes, cordis dolorem leuat, uehementerque statim sentitur adiuumentum, præcipue facit experientia, cognoscitur, si pota fuerit cum aqua, ab his qui canis rabiosi morsu læsi fuerint

fuerint, præmunire ipsos ne aqua terreantur, & iam elapsos pridem conseruare.

De Aphronitro.

Arabice baurat d^r

Aphronitrum, ut quidam aphrolitrus male, nam nitri spuma est, differt nanq̃ aphronitrum ab aphrolitro, quod nitri quidem spuma arefaciens remedium est pollini triticeæ spectatu similis, est etiam albus, non sicut Asiæ petræ flos cineraceus.

ἀφρόνιτρον

Aphronitrum autem non farinaceum neque quidem dissolutum, sed coagulatum & contractum. A sale autem differt aphronitrum, quatenus unum modo dominantem succum euidenter est intueri amarum, uim habentem distrahendi, cogendi non habet, quemadmodum sal, abstergentem quidem habet uim aphrolitrum, ut non solum sordem abstergeat, sed etiam pruritus medeatur. At spuma nitri eiusdem quidem est potestatis, uerum partibus tenuioribus.

De Gypso.

Gypsus absq̃ quod arefaciat, uim etiam admittit emplasticam, lapidescit nanq̃ aliquid quantulum, ideo miscetur pollini frumentaceæ farine, quæ euolat à molis in proximos parietes, & madefacta ouî albumine, assumptisque leporinis pilis, corripit egregie sanguinis eruptiones.

γύψος
Est gypso
astringendi
uis.

N

De Diphryge.

Diphryges

Est absterfens & desiccans

*Vide apud Symo. in pōse
lix.*

Diphryges mixtæ est potestatis stypticæ
cū acumine, ideo hulceribus medetur con-
suetudinis malæ præsentaneumq; remedi-
um est aduersus oris tabida hulcera, ipsum
per se, cum melle despumato & imprimis
ad anginam cum iam compareat quod de-
fluxū corripit, & gurgulione resecto hoc
statim ad cicatricem perducit astringendo
ualide cicatricem in omni hulcere.

De Diaphane.

Diaphanes uel peclarium exustū disso-
lutissimū in pactum hulceribus fistulosis,
celerrime carnescere compellit.

De Sulfure.

*Sulphur autem est ex igne & aëre
terrestri subtili & igne & aëre
Ex argenteo vino & sulphure
diuersis coadunatis. & simi-
lari generat metalla. Et ut
quibusdam plantis: si in terra man-
tet: nam deorsum argenti
vini ueraret domer argenti
stabiliret. & aurum sulphur
fiuerit
¶ Argenti 3° al. ca 38. Sulph
cau e quod aduonem fan
es. scabiei confert. si co
fiar iunctio arq; asthma si bibat auxilio pbat*

^{Resoluit & attrahit}
Sulfur omne uim habet hulcerandi, cō-
plexione calidū, & essentia partium tenuis-
simam, ut uirulentis multis obiciatur, ut turs-
uris marinæ, & draconis aridum percussi-
oni immittendo, uel pinguedini suille am-
mixtum, aliquando oleo ueteri, uel melli,
uel terebinthine, impetigines, & lepras, &
scabies curat. Absterget namq; talia non
introrsum immittendo maieriam, ut mul-
ta medicamina.

De Rubigine.

Rubigo abrafa, acutam habet uim dis-
strahendi & purgandi, secandi q; omnem

carnem ammixtam cerotæ multæ cicatri-
cem efficiendi medicamen est secans.

De Cadmia.

Cadmia, ut quidam cathmia, optima
quæ racemosa. Omnis cadmia arefaciens
particeps est abstergendi potentia, inter ca-
liditatem, frigiditatemq; habet differentiã,
temperata est fere. Exusta autem, & ablu-
ta, arefaciens, & abstergens est, sine corrup-
tione medicamen, ubi compleri hulcera
debeant, siue in oculis, siue in cæteris cor-
poris partibus.

καδμεία

De Cyano.

Cyanus acutæ est potestatis purgantis,
& distrahētis, particeps est etiã acerbitatis.

κυανός

De Cinnabari.

Cinnabari acutæ mediocriter est po-
testatis .

κιννάβαρι Salg. m. dra
r. m. b.

De Conia.

Conia cinere abluto fit conia. Cinis autem
quod superest ex corporibus exustis, nomi-
natur à græcis tephra, quæ si lapidosa fuerit
si arborū, si animalium iuxta abluti naturã,
conia est, si acutissimum id exustum, conia
acutissima, si mediocre si pauxillum, eadem
usq; natura custoditur, ideo putridis admi-
scetur, exurendi caliditatem habens, quod
tenuium partium sit, citra dolorem exurit.

N ij

De Chalcantho.

νικηολι σπεις χαλκαν
δος latine
a tirramens
tum futoz
rium.

Chalcanthus, mirabile est quod certe scribitur de hoc medicamine, quemadmodum ualidissimae acerbitali generosa ammiscetur caliditas. Manifestum igitur ubicunque circumfundi humidis carnibus potest, quae admodum humiditatem caliditate absumendo acerbitate colligat, & eam solidet essentiam. In cipro autem fit, & ubi indagatur. & eruitur misy, chalcitis, & fori, & perinde ex hoc intelligitur, posse penetrantem aquam pluuiam in eum colliculum circum alluere & abluere totam illam terram.

De Chalciti.

νικηολι χαλκίτις
Ανερογίς
σπεις
gstr
sifrad
ne. qz
illud
videt
qz
et
vividit
ram
vividit
colctan
χαλκοφ
κικαυμίνος.

Chalcitis mixtam habet acerbescentem & acutam uim, dominatur autem acuta, uehemens adeo, ut etiam carnem comburat, efficiatque, quam escharam uocant. Combuusta chalcitis mordet quidem minus, sed minus quoque arefacit, apponit quoque non parum acerbitalis, ut multo melior sit exusta chalcitis, quam non uista, magis tenuium ut alia exusta partium euadit, acumen non assumit, nam quae natura sua apte acuta sunt, eadem exusta leniora euadunt, alia uero acutiora, at abluta minus mordens efficitur.

De Chalco.

Chalcus, aes exustum, habet quiddam

acutum & acerbescens, & ob hoc si abluatur, optimum medicamen est ad cicatricē hulcerum efficiendam, antequā abluatur, carniū scabriciei accommodatur.

De Chalchi æris flore.

Chalchi æris flos potentix est partium tenuium, exusto ære, & squamma, hoc est, ramento, particeps est abstergendi potentix, unde magnis asperitatibus congruit superciliarum, quas sycofes uocant.

ἀνθρακίς
χαλκός

De Chryfocolla.

Chryfocolla eliquantium carnes medicamen est, nō admodū uellicat, satis distrahens, ac arefaciens, quidam metallatum solum, ita enim nomināt melius instructū in mola ærea, ex rufo ære, & cochleari æreo simili comparatum, larga pueri urina iniecta sub sole calido sinunt aliquādiu, quod ita resolutum arefactum accommodatissimū medicamen hulceribus ex uitiosa consuetudine per sese, misceturq; idoneis medicaminibus. Quidā uero scribunt chryfocollā apportari à Macedonia, fodi dicētes ex his locis, q̄ sunt proximi ærarijs metallis

ἀνθρακίς
χρυσόκολλα
Est illud q̄ βοταρὸν καὶ
οὐραβὴν ἰμπαρ.

De Diaphane.

Diaphanes seu peclarium exustum solutissimum appositū fistularibus hulceribus carnem confestim obducit.

N iij

De Diphryge.

Diphryges mixtę est qualitatis ac potentię, habetq; quiddam acerbescens, & acutum mediocriter, ideo etiam uitiosis consuetudine medetur hulceribus, præsentaneumq; remedium est, oris etiam hulceribus putridis per sese, & cum melle, præcipueq; medetur anginę, cum iam præoccuparit, reprimendo fluxum gurgulionem secans do sese utiliter sæpius usos quidã scribunt

De Gypso.

Gypsus non arefacit modo, sed emplastricam quoq; uim admittit, lapidescit cito, ideo si misceatur cum frumentacea polline pulueracea, quę in parietibus pistrinorum inuenitur, madefacta ouo albo, & assumptis leporinis pilis, generose sanguinis sistit eruptiones.

De Rubigine.

Rubigo acutam habet gustatibus qualitatem distrahendi, & purgandi, acerbescensq; est, non mollis modo, sed etiam durę substantię.

De Lepide.

Lepis, ut quidam squamma, ramētum æris, & ferri. Lepis, quę æris, & quę ferri, helitis uocatur. Hęc igitur in arefaciendo excellit, quę tenuior est, aliquid rubiginis

μολιβδος

Plumbū potestatis est refrigerantis, ideo humidam obtinet essentiā sub frigiditate compactam, unde augetur, & tumore, & pondere. Plumbū si reponatur in humidis domibus, turbulentū habent aerem. Constituito igitur mortariū tibi ex plumbo, & chocliare plumbeum, immitteq; in ipsum uinum tenue, & rosaceum oleum, uel myrrinū, uel melinū, tere in sole, aut ante focum, ut succus aliquis emanet e plumbo, inde erit optimum medicamen, Galeni, Aetijq; sentētia, utere facto succo ad anihulcera ardentia in pudibundis, & testicularis, & mammis, & quęcūq; in fœmoribus, fœminibusq; fuerint, aut pedibus, aut deniq; articulis omnibus. Aduersum uitiosa consuetudine morbos & canerosos admirandum medicamen esse perhibetur. Adhuc utilius putat uterq; si acerbescentem & frigefacientem aliquem succum adieceris, ut seris, cotyledonis, semperuiui, portulacæ, psyllij, omphacis, seu uuę prematurę, quęcunq; horum non immittunt succum, ut portulaca, miscere ipsis aliorum succū oportet, quemadmodum omphacis. Si fiat platysina ex plumbo, et imponatur lumbis, certare, uel sese exercere uolentium impulsus prohibet uenereos. Exustū & ablu

tum plumbum ad uitiosa consuetudine
hulcera, & chironia dicta, & cancrofa, præ
stans medicamen ad cicatricem perducēs,
tum per feſe, tum alijs admixtum.

De oſtracum teſta.

Oſtracum teſta arefacientis et abſtergen
tis potentiaẽ eſt, præcipue clibanorum, ficti
lium inquam, ſiue ſuperni, ſiue inferni, in
quibus ante focum torrentur edulia, quæ
undiq; prunis circundantur.

De Pompholyce.

Pompholyx teſta, quæ ſaxis hæret per
tuſa tegens quidpiam eduliẽ, lota ea ac ſo
luta, omnia antecedit, quæ arefaciant ſine
corruptione, unde cancroſis medetur hul
ceribus appoſite, uitioſiſq; conſuetudine
omnibus hulceribus, corroſoſq; dẽtes cu
rat. Referam, quod ipſe quoq; expertus
ſum in pomĩ citrei, uel potius mali medici
acidiffimi ſucco, quod limonem uocant, ſi
concham eam marinam immergas, uel ali
am diſſoluitur nocte una in cinerẽ, ea ma
terie lentigines omnes amoueris, et neuos,
& cancroſis ſuccurres hulceribus.

De Pſimmythio, uel ceruſſa.

Pſimmythium, latine ceruſſa, ex plum
bo in acuto aceto ſoluto comparatur, quo
modo comparetur nõ alienum puto Vi

*ſeruiſſe blaſph
eſtante.*

Πομφόλυξ *hodie 19
whia uocat*
Dioſ. li. 5.
cap. 45.

ψιμμύθιον

Struon uerba proferre. Rhodi enim inquit
dolijs sarmenta collocantes, aceto suffuso
supra sarmenta collocant plumbeas mas-
sas, deinde ea operculis obturant, ne spiras
mentum obturata emittant. Post certum
tempus aperientes inueniunt e massis plum-
beis cerussam. Eadem ratione lamellas creas
collocantes efficiunt eruginem, que eruca
appellatur. Cerussa uero cum in fornace
coquitur, mutato colore ad ignis incendii
um efficitur sandaraca. Id autem incendio
factum, ex casu didicerunt homines, ex eo
multo meliorem usum praestari, quam quae
de metallis per se nata foditur. Vt cunq;
igitur ita cerussa comparetur, neq; acutum,
neq; lancinans quicq; habet, neq; distrahens,
sed emplasticum, ac refrigerans. Vt au-
tem, inquit Aetius, pura cerussa, mutatur
in id quod syricum nuncupatur, quem Me-
dici sandyca uocant. Exusta autem cerussa
tenuium fit partium, & nequidem ita cale-
faciens. Fucus autem frigiditatem cerussae
custodiens, partium tenuitatem admisit, ut
ea ad intima possit corporum penetrare.
Psoricum lithargyro mixta, bis tanta chal-
citi fit medicamen. Acutissimo namq; pris-
mum aceto solutis his, & in nouam aulam
fictilem immisissis, quam fornaci immiseris

ad. 40. dies, uel medio estu in sterquilinio
bubulo hoc medicamen magis arefaciens
erit, & incorruptius chalcitii, & perinde eti
am magis tenuium partium.

De Rhoidarij constructione.

Rhoidarij constructio cum uarie cōstru
atur, hæc longe optima putatur. Sume la<sup>fortassis quæ
mir' lappw.</sup>
cham, eam aqua aspergito, & soluito lapi
dem nomine cupholithū, infunde ex asper
gine cupholithi, sinitoq; torrefieri. Insumi
to radicem anchusæ, & coque cum oleo,
quoad oleum flauescat, et immitte ex oleo
pauculum, & solue, & sine torreri dies. 15.
& rursus immitte ex aspergine ipsius lachæ
& sine torreri, inde immitte in uas fictile,
& obtura, eritq; rhoidarium præstans. Fe
rebatur autē cupholithum à Cæsarea Pa
lestinae, at qui caruerunt cupholitho, asbes
to eius loci usi sunt.

De Sandaracha.

Sandaracha urentis est potentia, quem σαυσα
admodum Arsenicum, unde in distrahen σαχκ
di potētis, & abstergendi ipsam remiscet

De Sandice.

Sandix, uel etiam Syricum, ubi de psim<sup>Exponit a quosda an
mymet vsm.</sup>
mithio iam dictum.

De Scorea.

Scorea omnis arefaciens satis est medicamen. Ferri autem scoream leuissimam faciens in aceto acutissimo, & inde coquens, ad purulenta auriū uetera hoc utitor medicamine arefaciente. Argenti autem scorea nominatur helcysma, arefacientis est potentia.

De Stimmi.

Antimonium *σιμμοι* *homb* *shby* Stimmi in potestate arefaciendi acerbissimam habet huiusmodi medicamen, ideo ophthalmicis medicaminibus ammiscetur. Appositis autem quæ dicuntur collyria, & aridis, quæ arida uocant collyria.

De Spongo, uel spongia.

Dios. li. 5. cap. 92. Spongos, uel spongia, humida pice, & bitumine madefacta, & exusta, acuta est, et distrahentis potentia. Nouus aut spongos frigida aqua, uel oxycrato, uel uino aspersus, iuxta corporū differentias glutinabit uulnera cruenta, ut idonea medicamina.

De Alumine.

Probatiss. oim scissile, & i hoc genere qd recēs can didiss. nec lapidosū. Alumen omne uehementissimā habet frigiditatem, tenuium fere magis partium est alijs, quod scissum appellat, inde quod rotundum. Satis autem crassarum partiū humidum, & placitis, & splinthitis nominatum.

De Calce extincta.

Calx extincta exurit plurimum, adeo, ut escharam faciat, extincta uero confestim saniem obducit, eademque post diem unum aut duos, minus exurit, & minus putrefacit, multo post nihil prorsus escharæ inducit. Quod si abluatur, morsum deponit, facitque quam diximus coniam nominari ipsa siue lancinatione arefacit, & si bis, & ter, ac sæpius lauetur, prorsus non mordet, & perinde arefacit citra morsum.

De Sulfure.

Sulfur omne trahendi potestatis est, calidum quidem temperamento, essentia par-
 tium tenuium, ut multis pestiferis obsistat, quo usi sunt medicamine præstantissimi Medici in marino turture, & draconis ictu arefaciendo, aspergendo loco demorso, aut aculei ictu sautio, uel etiã mixta axungia, aliquando oleo uetusto, uel melle, uel terebinthina, & impetigines, & scabies, & lepras sæpissime curarunt, ipsum cum terebinthina ammiscendo. Absterget siquid eiusmodi langores citra expulsionem materiæ ipsorum ad intima, quemadmodum multa faciunt medicamina.

*Dñop Ro Diastro. Vm
 mani sul
 fur dicunt
 quod talia
 in & resolu
 marmat &
 de stoe & qñ
 uno sorbili
 qui & co
 qñ fumigat
 suditati &
 melle & uino
 curat ita
 aurum qñ
 linuit & eo.*

De Hydrargyro uel argento uiuo.

Hydrargyros, hoc inquit Galenus, non est per se nascentium medicaminum, sed

medica
 amia
 uens,
 mes
 sco
 tis est
 acerbis
 n, ideo
 mices
 colly
 yria.
 a pice, &
 urz est, et
 spongius
 mo aper
 glumabit
 camina.
 mi habet
 s partium
 de quod
 un parū
 nis nomi

comparatorū, ut cerussa, & rubigo, & pso-
ricum, & lithargyrus, huius, inquit Gale-
nus, nullam habeo experientiam, neq; q̄
perimat si potetur, neq; si extrinsecus ap-
Auicenna ponatur. Auicenna autem ipsum ait natu-
ræ frigidæ, & humidæ in secundo ordine,
eo perimi pediculos, reliquosq; uermes,
cum oleo rosaceo pellere scabiem extinctū
& hulceribus purulentis mederi, fumum
ipsius gignere paralytim, & auditum, & ui-
sum lædere, & si potetur, quod secet mult-
tum morti dare, remedium esse, ut lac biba-
tur, & uomatur, uenenosa animalia eius fu-
mo fugari. Ait Rasis uero, Ego, inquit, si-
mix quæ mihi erat bibendum dedi argen-
tum uiuum, nec aliud ex eo habuit incom-
modum, quàm quod torquebatur, & uen-
trem sepe mordebat, manibusq; scalpebat
Hoc Auicennæ ipsius aduersatur sententiæ,
& plane contrarium, qui uel solo putat fu-
mo animalia ita agitari, & haustu perimi.
Deniq; qm̄ iam satis literarū primo Medi-
cine libro dedimus, iam reliqua simplicia,
quæ sunt animalium secundo deputabimus.

Argentine per Henricum Sybold,
Anno M. D. XXVIII.
Mense Augusto.

ERRATA.

De incipientibus ab A litera.

Agnos. Dios. li. 1. cap. 126.

Asparagus. Dios. li. 2. cap. 112.

Aparine. Dios. li. 3. cap. 96.

Asphodelus. Dios. li. 2. cap. 156.

Atraphoxis. Dios. li. 2. cap. 108.

Aloe. Dios. li. 3. cap. 24.

De incipientibus a B litera.

Balauftium. Dios. li. 1. cap. 138.

De incipientibus ab C litera.

Cicer. Dios. li. 2. cap. 94.

Calamus odoratus. Pli. lib. 12. cap. 22.

In dictione Carbunculi q̄ superfluit.

Cæra. Dios. li. 2. cap. 74.

κόινυζα.

κυκλάμιν & latine umbilicus terræ.

De incipientibus ab E.

Ebenus. Dios. li. 1. cap. 120.

ἡδίοσµ & latine mentha.

De incipientibus ab F.

Ficorū duplex genus est. Dios. li. 1. ca. 154.

ἄιμοξσοίδες à sanguinis fluxu &c.

L. methyco
iii

cap. 443

Paulg.

Misere
Cōsiliator

Idem

Aureoys

Platary

Sauonazo
la.

Feruū & sulphure spisso ipuro et aduicte p̄ argēto uino modico & imo
 rōo rōat. Alchimisti argēto uino Mammū noiat p̄ oibz metallis ingitur
 sint mirum in influētia s̄m̄i astologos & plantis oibz copulat. Unde q̄ y lq
 & argēto uino paritop̄. onq̄ lūfuit. sicut p̄ lūbū m̄m̄. p̄ opposit̄ as et feruū
 Chabō & feruū p̄gānd et d̄p̄mānd p̄ remōes et op̄tōes multas. unde offi
 c̄t̄ sudmōsūm̄ minoris. et fūlūm̄ q̄z feruū frāgīt n̄ oīo m̄p̄d̄re aq̄ parat̄
 Aristolis. Quedā sup̄ igne mollicifera. sicut feruū et rōm̄. op̄tq̄ feruū
 s̄t̄ molle et s̄p̄sile. feruū autē a calido fūm̄ coagulat̄. m̄frigidat̄. ipsū q̄ op̄at̄
 lūfuit et humidū fiat m̄rōdū q̄ coagulat̄. Ex libro de natura rōo. feruū s̄t̄
 s̄d̄e nature & durū s̄lūdū & m̄sūm̄. oīo s̄c̄lūm̄ sua d̄omat̄. et a s̄c̄ta
 p̄ rōsūm̄. Aureoys t̄. v. colligit. feruū & uelūm̄ l̄is s̄m̄tatis q̄n̄ mult
 h̄nt & fūdit̄ in arto pluribz uel in earū. rap̄no artofo. rōz rōtra limositat̄
 s̄t̄. & rōtra d̄d̄e s̄p̄m̄ et passione eō. et s̄p̄t̄ n̄s̄i rōm̄ in auribz ulc̄ratibz
 Paulg. Aureoys feruū rōd̄m̄ rōp̄m̄ in aqua. fit illa aq̄ d̄s̄t̄m̄a. et idē
 rōf̄t̄ durūm̄ uel s̄s̄m̄i s̄p̄m̄. et si rōp̄m̄ in uino rōf̄t̄ uinū illud t̄p̄o
 p̄s̄i et d̄s̄s̄m̄e & rōtra passioi & d̄bilitati s̄t̄. Misere. S̄c̄ta feruū &
 s̄t̄a in rōto s̄d̄ū. s̄c̄t̄at̄ stomachū ulc̄rat̄ rōtra i uino. Cōsiliator d̄m̄ rōz.
 i app̄d̄m̄o utud rōm̄m̄ actuali q̄ auro s̄t̄ laudabilis q̄ p̄ ferro. d̄m̄ q̄
 auro & ip̄ad̄ rōp̄l̄iōi h̄m̄anū proportionand. feruū uero s̄s̄m̄t̄ frigidū
 & s̄t̄ fortassis et s̄ubdit. Nō em̄ s̄ub̄t̄ exp̄m̄t̄ martūm̄ q̄ h̄m̄anū rōp̄g
 natura. Idē p̄t̄q̄ de Chabō. d̄s̄ cōsiliator q̄ma p̄b̄l̄m̄at̄ p̄b̄l̄m̄at̄ & q̄.
 Quid p̄ feruū & uolūm̄ i colore metallorū et d̄ s̄t̄ ualde. utud calidū uel
 frigidū nō s̄s̄m̄t̄ exp̄m̄t̄ auroz. s̄d̄ rōdo ipsū ad lūy caliditūm̄ ma
 Aureoys rōb̄ d̄c̄l̄m̄. Aureoys colligit. rōz i q̄ d̄o rōp̄lo p̄m̄t̄ ipsū fū
 Platary Platary in libro arca m̄s̄t̄. rap̄no d̄i ferro. feruū et feruū & squama
 feruū, m̄s̄t̄ uolūm̄ s̄t̄ feruū calidū et s̄t̄a in s̄t̄o s̄d̄ū. Sauonazo i
 Sauonazo libro de oibz m̄d̄i d̄i h̄m̄is baln̄is. h̄ 2° rō 3°. feruū frigidū & et s̄t̄a. &
 m̄uoz & sua frigiditū s̄m̄tatis: q̄z reddūt̄ p̄l̄y s̄p̄m̄. quā m̄frigidat̄. q̄
 Quid autē in feruū rōt̄o ad s̄c̄t̄ p̄m̄t̄ & sua s̄m̄tatis & multa p̄
 h̄m̄ et h̄m̄s̄t̄at̄ ad rōm̄.

Mūmia. Athabari. Est rōda & subtilis. & d̄ bona rōs̄i & p̄m̄s̄m̄ibz
 & uolūm̄ibz & rōf̄t̄ s̄anguinē. et ē sublimior oī m̄d̄m̄ ad s̄p̄m̄
 s̄anguinis. rōf̄t̄ fr̄ct̄m̄ & rōq̄s̄at̄m̄ q̄ fūm̄ in interioribz corporibz. &
 exterioribz. rōf̄t̄ p̄teri & pulmōi. Raf̄s. 3° al. rōp̄to 4°. Mūmia em̄p
 totis bona existens. m̄p̄m̄ uel fr̄ct̄m̄ uolūm̄ rōt̄m̄at̄. dolore p̄t̄rea
 gutturis ac d̄s̄olūm̄is & rōm̄s̄m̄is & plagas sedat. Illi autē q̄ d̄x̄em̄
 q̄ p̄f̄rē em̄dat. m̄p̄ti sup̄ dolore m̄s̄p̄ ex s̄i^o n̄anbz & oīo s̄b̄h̄m̄o
 m̄s̄flata auxiliat̄.